

Sveučilište u
Zagrebu

**ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O UNUTARNJOJ PROSUDBI
SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE
NA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA
ZA POTREBE ORUŽANIH SNAGA
REPUBLIKE HRVATSKE**

ožujak 2021.

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Pregled planiranih i provedenih aktivnosti iz Plana aktivnosti za razdoblje naknadnoga praćenja u postupku unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete	4
Poglavlje 1.1. Politika osiguravanja kvalitete	4
Poglavlje 1.2. Izradba i odobravanje programa	6
Poglavlje 1.3. Učenje, poučavanje i vrjednovanje usmjereni na studenta	7
Poglavlje 1.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje	8
Poglavlje 1.5. Nastavno osoblje	12
Poglavlje 1.6. Resursi za učenje i potpora studentima	13
Poglavlje 1.7. Upravljanje informacijama	18
Poglavlje 1.8. Informiranje javnosti	20
Poglavlje 1.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	21
Poglavlje 1.10. Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete	25
Poglavlje 1.11. Znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost	25
Poglavlje 1.12. Stručna djelatnost	30
Poglavlje 1.13. Mobilnost i međunarodna suradnja	34
3. Prosudba stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete sustava prema ESG standardima	38
4. Završni zaključak	40
5. Prilozi	41
5.1. Inicijalno izvješće o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete	
5.2. Plan aktivnosti za razdoblje naknadnoga praćenja	
5.3. Izvješće o provedenim aktivnostima u razdoblju praćenja	

1. UVOD

Periodičnu unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete u skladu s Pravilnikom o osiguravanju kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu provodi tijelo koje imenuje rektor. Na temelju članka 13. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, a u skladu s čl. 15. Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu (2018.), na 3. sjednici Vijeća preddiplomskih studija *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje* (u daljnjem tekstu: Vijeće studija) i na 3. sjednici Vijeća studija sveučilišnih diplomskih studija *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje* (u daljnjem tekstu: Vijeće studija), održanima 20. prosinca 2019., rektor prof. dr. sc. Damir Boras donio je Odluku o osnivanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Prema rektorovoj Odluci, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Povjerenstvo) čine sljedeći članovi:

prof. dr. sc. Renata Pernar, Sveučilište u Zagrebu Šumarski fakultet, predsjednica
izv. prof. dr. sc. Mario Baić, Sveučilište u Zagrebu Kineziološki fakultet, član
kbb doc. dr. sc. Luka Mihanović, Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“, član
pk doc. dr. sc. Igor Štambuk, Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“, član
mr. sc. Tamara Gobo, voditeljica Ureda za potrebe vojnih i policijskih studija Sveučilišta u Zagrebu, članica
doc. dr. sc. Jadranka Herceg, predstavnica Ministarstva obrane Republike Hrvatske, članica
Lovre Sučić, student-kadet sveučilišnoga diplomskoga studijskoga programa *Vojno vođenje i upravljanje*, član
Jelena Đuran, dipl. iur. - administrativna potpora Povjerenstvu za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a.

Povjerenstvo je započelo s radom na konstituirajućoj sjednici održanoj 15. siječnja 2020. te je zaključno sa sjednicom 1. ožujka 2021. održalo ukupno osam sjednica. Najprije je 22. siječnja 2020. provedena edukacija članova Povjerenstva o provedbi unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete. Edukaciju je, u ime Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, provela prof. dr. sc. Mirjana Hruškar, prorektorica za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete.

Članovi Povjerenstva su na sjednicama održanima 25. veljače i 6. ožujka 2020. proveli detaljnu analizu dostavljenoga obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Hrvatskoga vojnoga učilišta “Dr. Franjo Tuđman” (HVU). Kako je u drugoj fazi prosudbe predviđen posjet Hrvatskom vojnom učilištu, tijekom kojega će se u razgovoru donijeti konačna ocjena o sustavu osiguravanja kvalitete na vojnim

studijima, Povjerenstvo je dogovorilo termin posjeta HVU-u, kada će se obavljati razgovori s dionicima, koje će odrediti zapovjednik HVU-a. U suglasju s Hrvatskim vojnim učilištem predloženi termin posjeta bio je 17. ožujka 2020. Budući da su u međuvremenu nastupile izvanredne okolnosti, zbog čega je rektor Sveučilišta u Zagrebu 12. ožujka 2020. donio Upute o postupanju (Klasa: 115-01/20-01/2; Urbroj: 380-012/246-20-2), 13. ožujka 2020. Odluku o izvođenju nastave na daljinu (Klasa: 602-04/20-11/03; Urbroj: 380-010/076-20-01) i 16. ožujka 2020. preporuke za rad stručnih službi Sveučilišta u Zagrebu i svih njegovih sastavnica u vezi s pojavom koronavirusa (Klasa: 030-02/20-01/04; Urbroj: 380-012/246-20-1), odgođen je posjet Hrvatskom vojnom učilištu dok se, ovisno o novonastaloj situaciji, ne stvore uvjeti za posjet kako bi se obavio razgovor s dionicima sustava za osiguravanje kvalitete. Međutim, epidemiološka situacija nije jenjavala, dapače, s vremenom se sve više pogoršavala.

U skladu s odredbom točke V. Odluke Stožera civilne zaštite RH o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, uslužnih djelatnosti i održavanja kulturnih i športskih događaja (NN 32/2020) od 19. ožujka 2020., poslodavci su bili dužni organizirati rad od kuće, gdje je moguće, otkazati sastanke ili organizirati telekonferencije i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu. Nažalost, 22. ožujka 2020. Grad Zagreb i njegovu okolicu pogodio je razoran potres, koji je izazvao znatnu štetu na mnogim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Svi ti nemili događaji onemogućili su nas u obavljanju naše primarne zadaće – provedbe postupka unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete, kojom se analiziraju sve provedene aktivnosti osiguravanja kvalitete i njihova učinkovitost te razlozi neprovedbe određenih aktivnosti, u skladu s nacionalnim i ESG standardima.

Poboljšanjem epidemiološke situacije te završetkom izvođenja nastave na daljinu stvoreni su preduvjeti za održavanje sjednice Povjerenstva (6. srpnja 2020.), na kojoj je, među ostalim, utvrđen novi termin posjeta Hrvatskom vojnom učilištu – 7. srpnja 2020. Posjet je uključivao razgovor članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu s predstavnicima Hrvatskoga vojnoga učilišta.

Provedeni su razgovori sa sljedećim dionicima sustava osiguravanja kvalitete na HVU-u: dekan, prodekanica za studijske programe, prodekan za međunarodnu suradnju u području vojne izobrazbe HVU-a i zamjenik voditelja sveučilišnoga preddiplomskoga studijskoga programa *Vojno vođenje i upravljanje* te voditelj sveučilišnoga diplomskoga studijskoga programa *Vojno vođenje i upravljanje*, prodekan za znanost i razvoj i voditeljica referade.

Razgovor s predstavnicima Hrvatskoga vojnoga učilišta temeljio se na tvrdnjama iz obrasca za samoprocjenu. Svrha je toga razgovora bila doznati više pojedinosti o sustavu osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga RH kako bi i unutarnja prosudba sveukupnoga sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu bila što potpunija i jasnija te kako bi svaki dostignuti standard,

dobra praksa ili postupak bio zabilježen i pridonio ukupnoj ocjeni razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu.

Na temelju rezultata samoprocjene, podastrih dokaza i razgovora, donesena je usuglašena ocjena stanja razvijenosti sustava za osiguravanje kvalitete na vojnim studijima. Procjenjivala se srednja vrijednost za svaki pojedini kriterij, što je omogućilo ne samo detaljni uvid u procjene nego i kvalitetnu interpretaciju rezultata.

Kao rezultat svih navedenih aktivnosti, sastavljeno je Inicijalno izvješće o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Izvješće PUP-a), koje je predstavljeno Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (PUK) 1. rujna 2020. PUK je podnio izvješće o svojem postupanju nakon dobivenoga Izvješću PUP-a, na 1. sjednici Vijeća studija studija *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje*, održanoj 15. listopada 2020.

PUK je prema preporukama iznesenima u Izvješću PUP-a (Prilog 1) izradio Plan aktivnosti, koji će se provoditi tijekom šest mjeseci faze naknadnoga praćenja (Prilog 2) te za navedeno razdoblje praćenja podnijelo Izvješće o provedenom Planu aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe, koje je usvojeno na 4. redovitoj sjednici Vijeća studija, koja se održavala od 14. do 15. siječnja 2021. u elektroničkom obliku (Prilog 3).

Navedeni dokument dostavljen je Povjerenstvu za unutarnju prosudbu SOK-a 25. siječnja 2021. Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete, na sjednici održanoj 1. veljače 2021., provelo analizu Izvješća o provedenom Planu aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe, uzimajući u obzir preporuke navedene u svom Izvješću o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete te Plan aktivnosti.

Na temelju svih triju dokumenata, Povjerenstvo je izradilo ovo Završno izvješće o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, koje se daje na usvajanje Vijeću sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje*.

Procjena svakoga kriterija sadržava sljedeće komponente: preporuke iz Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete, izvatke iz Plana aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe, osvrt na ostvarenost planiranih aktivnosti, preporuke za daljnja poboljšanja sustava osiguravanja kvalitete i razinu (stupanj) usklađenosti s ESG standardima (2015.).

Provedba unutarnje prosudbe na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (vojni studiji) jedno je novo iskustvo i veliki izazov glede jedinstvenosti i specifičnosti vojnih studija, što se ogleda u bitno drukčijoj koncepciji sustava, s ciljem da se iznjedre što bolji i kvalitetniji studijski programi. Rezultati dobiveni prosudbom dali su cjelovitiju sliku o sustavu osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete na vojnim studijima te važne i poticajne preporuke za moguća daljnja poboljšanja.

2. PREGLED PLANIRANIH I PROVEDENIH AKTIVNOSTI IZ PLANA AKTIVNOSTI ZA RAZDOBLJE NAKNADNOGA PRAĆENJA U POSTUPKU UNUTARNJE PROSUDBE SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE

Poglavlje 1.1 POLITIKA OSIGURAVANJA KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javnodostupna i dio njihova strateškoga upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati vanjske dionike.

Povjerenstvo je ustanovilo da sveučilišni preddiplomski i diplomski studijski programi koji su pokrenuti za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, imaju propisanu dokumentaciju koja se odnosi na sustav osiguravanja kvalitete, posebice s obzirom na to da je Sveučilište u Zagrebu nositelj navedenih studijskih programa, pa samim time oni podliježu sveučilišnim pravnim aktima. Provode se planirane aktivnosti i kontinuirano se radi na još boljem razvoju sustava osiguranja kvalitete.

Radi daljnjega unaprjeđenja kvalitete ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Razvijati kvalitetu osnivanjem tijela mjerodavnih za kvalitetu (prodekan za kvalitetu ili ured/administrativna osoba za poslove osiguravanja kvalitete).
2. Izraditi Priručnik za osiguravanje kvalitete na vojnim studijima.
3. Unatoč tomu što se primjenjuju sveučilišni pravni akti, potrebno je posebnosti ovih studijskih programa urediti pravnim aktima.
4. Na mrežnoj stranici *unizg.vojni.hr* učitati djelatnosti vezane uz osiguravanje kvalitete te objavljivanje na internoj mrežnoj stranici godišnjega plana rada i godišnjega izvješća o radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a.
5. Potaknuti implementaciju/realizaciju aktivnosti navedenih u Planu aktivnosti.

6. Potrebno je osigurati kvalitetno i pravodobno širenje informacija unutar sveučilišnoga i vojnoga sustava.
7. Sudjelovati u programima edukacije, osobito za one aktivnosti u kojima se uočava neravnomjernost sustava osiguravanja kvalitete.
8. Razviti/koristiti se sustavom osiguravanja kvalitete pomoću računalnih aplikacija.

Očitovanje Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske obuhvatilo je sve navedene preporuke, a one koje se kontinuirano provode, stavljene su u Plan aktivnosti:

- ✓ svi akti za vojne studije i priručnik bit će usklađeni s Priručnikom za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. S obzirom na to da Priručnik još nije objavljen jer Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu čeka donošenje novoga zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, do tada će se i za vojne studije primjenjivati postojeći Priručnik o osiguravanju kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. Rok provedbe je 12 mjeseci od objavljivanja novoga Priručnika za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu
- ✓ nastavnici, administrativni djelatnici i članovi uprave ovih studija kontinuirano se educiraju na radionicama u organizaciji Agencije za znanost i visoko obrazovanje, kao i Odbora za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu
- ✓ u okviru vojnih studija koriste se uobičajene aplikacije poput nastavničkoga portala, aplikacija Opter (za praćenje održavanja nastave i nastavnoga opterećenja), ISVU, Informacijski paket i sveučilišna anketa. Pristup svim navedenim aplikacijama moguć je uz korištenje AAI identiteta. Nadalje, u tijeku je proces digitalizacije svih službenih dokumenata koje su donijela vijeća studija, a HVU je izgradio posebnu aplikaciju koja služi za to da svi dokumenti vijeća studija budu dostupni u elektroničkom obliku i pohranjeni u repozitorij, čime će se značajno pridonijeti unaprjeđenju kvalitete

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.1. Politika osiguravanja kvalitete s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Svi navedeni podatci upućuju na to da su na sveučilišnim preddiplomskim i diplomskim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske preporuke vezane uz ESG standard *Politika osiguravanja kvalitete* u cijelosti provedene. Za sljedeće razdoblje očekuje se donošenje priručnika za osiguravanja kvalitete na vojnim studijskim programima te i dalje kontinuirano sudjelovanje nastavnika u programima edukacije.

Poglavlje 1.2. IZRADBA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju imati postupke za izradbu i odobranje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnoga kvalifikacijskoga okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskoga prostora visokoga obrazovanja.

U skladu s cjelokupnom analizom, Povjerenstvo je ustanovilo da je u ovom području razina zahtjeva djelotvorna.

Radi daljnjega unaprjeđenja ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Provesti reviziju ishoda učenja studijskih programa u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom te ih uskladiti s kompetencijama.
2. Pri utvrđivanju potrebe za provedbom postupka revizije studijskih programa uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika i završenih studenata.
3. Nastaviti s provedbom mjerenja nastavnoga opterećenja studenata radi utvrđivanja usklađenosti dodijeljenih ECTS bodova te razmotriti mogućnost uvođenja priručnika za dodjeljivanje ECTS bodova.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je sve tri preporuke, iako je u Izvješću Povjerenstva za upravljanje kvalitetom istaknuto kako prva preporuka nije utemeljena na točno utvrđenom stanju.

- ✓ Provesti reviziju postojećih studijskih programa s ishodima učenja povezanima s odgovarajućom razinom Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a; preporuka će se primijeniti prilikom transformacije HVU-a u skladu s planom AZVO-a.
- ✓ Pri utvrđivanju potrebe za provedbom postupka revizije uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika i završnih studenata; provodi se kontinuirano.
- ✓ Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a usklađivati nastavno opterećenje studenata s dodijeljenim ECTS bodovima; provodi se kontinuirano.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.2. Izradba i odobranje programa s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Iz Izvješća o provedenom Planu aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe može se zaključiti da su preporuke unutarnje prosudbe u području sustava osiguravanja kvalitete za ESG standard, vezane uz Izradbu i odobravanje programa, prihvaćene te je postupak njihove realizacije u tijeku.

Poglavlje 1.3. UČENJE, IZVEDBA NASTAVE I VRJEDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode tako da potiču studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrjednovanje studenata odražava takav pristup.

U skladu s provedenom analizom, Povjerenstvo je ustanovilo kako se u ovom području zahtjevi standarda provode. Nakon provedene unutarnje prosudbe, procijenjeno je da razina usklađenosti sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske s ovim poglavljem ESG 2015. odgovara ocjeni *djelotvorno*.

Radi kontinuiranoga unaprjeđenja sustava osiguravanja kvalitete dane su sljedeće preporuke:

1. Uzimajući u obzir činjenicu kako nastavnici, koji provode nastavu na studiju, dolaze s velikoga broja različitih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, kao i iz sustava MORH-a, uočen je problem s kontinuiranim praćenjem evaluacije učenja i poučavanja.
2. Svi nastavnici trebaju prije početka predavanja uskladiti i objaviti ažurirane kriterije i metode vrjednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je obje preporuke PUP-a u cijelosti iako je u izvješću PUK-a istaknuto kako prva preporuka nije utemeljena na točno utvrđenom stanju.

1. Kontinuirano praćenje kao i evaluacija učenja i poučavanja kontinuirano se provodi po principima ne samo Sveučilišta u Zagrebu nego i interne evaluacije, koju su Hrvatskom vojnom učilištu naložile Oružane snage RH.
2. Ažurirani kriteriji i metode vrjednovanja usklađeni s definiranim ishodima učenja, specifično po predmetima, javno su objavljeni i dostupni u Informacijskom paketu prije početka svake akademske godine. Uz to, nastavnici na mrežnim stranicama predmeta kadetima objavljuju načine ocjenjivanja i njihove obveze. Nadalje, kadeti mogu dobiti dodatne informacije o studiranju od svojih nadređenih zapovjednika.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.3. Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Iz izvješća o Provedenom planu aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguranja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe može se zaključiti kako su preporuke unutarnje prosudbe u području osiguranja kvalitete za ESG standard vezan uz učenje, izvedbu nastave i vrjednovanje, usmjereni na studenta, u cijelosti prihvaćene te je njihova realizacija u tijeku.

Poglavlje 1.4. UPISI I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

Standard: Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje tijekom studija, priznavanje i certificiranje.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Definirati minimalne obveze godišnjega praćenja i analiziranja podataka, npr. o prolaznosti studenata po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenta), zadovoljstvu studijskim programima, njihovim izmjenama i dopunama i slično.
2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka s definiranim odgovornim osobama i rokovima (npr. predsjednik PUK-a s mjerodavnim prodekanom), a o navedenom raspravljati i na tematskim sjednicama, na kojima trebaju nazočiti svi nastavnici s predstavnicima studenata.
3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati i uskladiti sa statutom, pravilnicima o studiranju, pravilnikom o kvaliteti, pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika, kako o istim poslovima i ovlastima ne bi bilo „prepokrivanja” nego bi bilo jasno koje su to odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima u pogledu unaprjeđenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno bit će prigodom osnivanja Sveučilišta jer će se tada donositi većina gore navedenih normativnih akata.
4. Na upisu studenata na vojne studije početi dodatno vrjednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata, primjerice športaša prve do treće kategorije iz nekoga borilačkoga športa ili streljaštva prema HOO-ovoj kategorizaciji, koji je i potencijalni vojni reprezentativac u tome športu,

međunarodno nagrađivane kandidate na međunarodnim natjecanjima, npr. u fizici, robotici, informatici i slično, te im omogućiti da svoja specifična znanja i vještine (koje su potrebne i u vojsci) mogu nesmetano nastaviti razvijati tijekom studiranja (dual karijere) vojnih studija u skladu s Pravilnikom Rektorskoga zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, koji je prihvaćen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. godini.

Plan aktivnosti obuhvatio je sve navedene preporuke:

1. Definirati minimalne obveze godišnjega praćenja i analiziranja podataka, npr. o prolaznosti studenata po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenta), zadovoljstvu studijskim programima, njihovim izmjenama i dopunama i slično.

Preporuka se provodi kontinuirano. Utvrđene su minimalne obveze godišnjega praćenja i analiziranja podataka: HVU (prodekanica za studijske programe u suradnji s referadom i voditeljima studija), a izvješćuju se dekan, zapovjednik HVU-a, vijeća studija i MORH (na semestralnoj i godišnjoj razini). Na razini HVU-a donesena je Uputa koja definira obveze praćenja rada kadeta i razmjene podataka (Uputa o definiranju nadležnosti u provedbi zadaća na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a).

2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka s definiranim odgovornim osobama i rokovima (npr. predsjednik PUK-a s mjerodavnim prodekanom), a o navedenom raspravljati i na tematskim sjednicama na kojima trebaju nazočiti svi nastavnici s predstavnicima studenata.

Preporuka se kontinuirano provodi. Mehanizmi su uspostavljeni. Referada generira podatke iz ISVU-a, koje obrađuju prodekanica za studijske programe i voditelji studija. O rezultatima se upoznaje Vijeće studija i predsjednica PUK-a. Na sjednicama Vijeća studija ističu se pojedini problemi vezani uz prolaznost kadeta i pokušavaju se riješiti organiziranjem dodatnih konzultacija kadeta s nastavnicima. Organizaciju tematskih sastanaka sa svim nastavnicima i kadetima držimo suvišnom jer sjednicama Vijeća nazoče predstavnici sastavnica i kadeta koji bi o sjednicama Vijeća trebali izvijestiti nastavnike sa svoje sastavnice i kadete. Osim toga, podatci o prolaznosti kadeta po predmetima, godinama i studijima sadržani su u zapisnicima koji se objavljuju na *wiki* stranicama i dostupni su svim članovima Vijeća studija koji su predstavnici svojih sastavnica.

3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati i uskladiti sa statutom, pravilnicima o studiranju, pravilnikom o kvaliteti, pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika, kako o istim poslovima i ovlastima ne bi bilo „prepokrivanja”, nego bi bilo jasno koje su to odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima u pogledu

unaprjeđenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno bit će prigodom osnivanja Sveučilišta jer će se tada donositi većina gore navedenih normativnih akata.

Preporuka se provodi. Svi pravilnici/odluke koji su do sada doneseni u skladu su s pravnim aktima Sveučilišta u Zagrebu. Dio preporuke mogao bi postati provediv tek nakon transformacije HVU-a u samostalno visoko učilište, no to nije predmet ove Prosudbe.

4. Prilikom upisa studenata na vojne studije početi dodatno vrjednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata, primjerice športaša prve do treće kategorije iz nekoga borilačkoga športa ili streljaštva prema HOO-ovoj kategorizaciji, koji je i potencijalni vojni reprezentativac u tome športu, međunarodno nagrađivane kandidate na međunarodnim natjecanjima, npr. u fizici, robotici, informatici i slično, te im omogućiti da svoja specifična znanja i vještine (koje su potrebne i u vojsci) mogu nesmetano nastaviti razvijati tijekom studiranja (dual karijere) vojnih studija, u skladu s Pravilnikom Rektorskoga zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, koji je prihvaćen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. godini.

Preporuka se dijelom prihvaća. Preporuka je ostvariva za područje dodatnih bodova i kriterija pri upisu na studijski program. Razvijanje profesionalne športske karijere (dual karijere) u statusu kadeta vrlo je teško izvedivo zbog toga što kadeti, osim akademskih obveza, imaju i propisane vojnoobučne obveze, bez kojih ne mogu završiti studij. To uključuje tjednu obuku u poslijepodnevnim satima, obuku tijekom vikenda i kampove tijekom praznika. Zbog toga potencijalni profesionalni športaši ne bi mogli sudjelovati na treninzima i na natjecanjima. Osim toga, ugovorom o kadetskoj službi njihov se studij može produžiti samo godinu dana. Nadalje, svi kandidati za vojne studije moraju proći provjeru tjelesnih sposobnosti, a svaki kadet dva puta godišnje provjeru motoričkih sposobnosti. Naglasak na tjelesnoj spremnosti, osviještenost o važnosti redovitoga vježbanja i razina tjelesne spremnosti veći su u populaciji kadeta u odnosu prema studentima s drugih sastavnica. Stoga je potrebno spomenuti da Zakon o službi u OSRH-u prepoznaje važnost razvijanja profesionalne športske karijere jer vrhunskim športašima omogućuje priključivanje Hrvatskoj vojsci (bez obzira na godine života). Dodatno bodovanje uspjeha ostvarenih na državnim/međunarodnim natjecanjima iz određenih predmeta (npr. matematika, fizika) ili športskih uspjeha uzet će se u obzir nakon konzultacije s poslodavcem, tj. MORH-om.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.4. Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Aktivnosti iz akcijskih planova Povjerenstva za upravljanje kvalitetom (PUK-a) formalno pokrivaju dane preporuke i korektno su zamišljene. Međutim, smatramo važnim objasniti neke dijelove koji se više tiču poslodavca tj. MORH-a (zbog

specifičnosti vojnih studija), a važni su za daljnje unaprjeđenje kvalitete vojnih studija, ali i buduće transformacije HVU-a u samostalno učilište.

U pogledu predviđenih aktivnosti iz akcijskoga plana vezanih za postojanje i primjenjivanje procesa i alata za prikupljanje, praćenje informacija o napredovanju studenata, posebice djelovanje na temelju tih informacija, vidimo prilike za daljnji napredak. Naime, jasno je vidljivo da postoje i da se primjenjuju procesi i alati za prikupljanje, praćenje i napredovanje studenta, međutim djelovanje po tim informacijama nije još u cijelosti implementirano ni u samu praksu na vojnim studijima ni u zakonske i podzakonske akte pod ingerencijom MORH-a. Očekuje se da se u razdoblju transformacije HVU-a u samostalno visoko učilište formalno i praktično utvrdi hodogram aktivnosti: što se radi s prikupljenim podacima, kako se analiziraju i donose nove mjere/odluke od mjerodavnih tijela i zaposlenika te kako se provjeravaju učinci tih promjena u praksi, odnosno da se zatvori cijeli krug prikupljanja i analize informacija, donošenja novih mjera za unaprjeđenje kvalitete s tim analiziranim informacijama (npr. izmjene i dopune pravilnika o studiranju, izmjene i dopune studijskih programa koje bolje usklađuju godišnje opterećenje studenata, povećanje broja ispitnih rokova i konzultacija za pojedine predmete sa slabijom prolaznosti, prijedlozi za izmjene zakona i podzakonskih akata pod ingerencijom MORH-a koji reguliraju pitanje obuke i statusa kadeta u Hrvatskoj vojsci, ugovora o kadetskoj službi, nužne financije i slično).

Također, prilika za daljnje poboljšanje vidljiva je i u aktivnosti 4, koja nije definirana precizno i u skladu s preporukom. Rektorski zbor dao je Pravilnik za postupanje na svim sveučilištima u RH vezano za vrhunske športaše. Svaka sastavnica na svim sveučilištima ima svoje specifičnosti, koje mogu otežavati razvoj *dual karijera* studenata športaša, pa je baš zato dan Pravilnik, a ne preporuka. Značajan broj sastavnica ima terensku nastavu (obuka) i to izvan sastavnice po više tjedana, koja se vrjednuje kao opterećenje studenata u okviru studijskoga programa (izraženo u ECTS bodovima), i to nije specifičnost samo vojnih studija nego i drugih studijskih programa na Sveučilištu u Zagrebu (Kineziološkoga fakulteta – npr. Skijanje, Jedrenje, ljetna praksa, te Šumarskoga fakulteta i sličnih fakulteta). Jasno je da će se jednim takvim iskorakom – transformacijom HVU-a u samostalno učilište – trebati i dalje prilagođavati dobar dio zakonske regulative MORH-a. Primjerice, poznat je slučaj kako vojni i civilni reprezentativci (osvajajući seniorskih medalja na EP-u i SP-u), zaposleni u vojsci, nisu mogli na športske pripreme izvan Republike Hrvatske jer to ne prepoznaje zakonska regulativa u OSRH-u, pa je to potrebno u dogledno vrijeme regulirati odnosno uskladiti. Istodobno, to je u nekim drugim športski i vojno razvijenim zemljama EU-a regulirano odnosno usklađeno sa zakonskom regulativom, koja omogućuje, na primjer, razvoj takvih dual karijera. Zadaća je pravne regulative, među ostalim, pratiti potrebe ljudskih/vojnih potencijala, ali i vojnih studija. Zbog transformacije HVU-a u samostalno visoko učilište mijenjat će se i dio zakonske regulative koja pokriva MORH, pa je normalno i očekuje se od MORH-a da i nadalje mijenja i dopunjuje onaj dio zakonskih i podzakonskih akata koji npr. ometa da se još bolje usklade akademske i obučne aktivnosti kadeta, športske i akademsko/obučne

aktivnosti kadeta (dual karijere), mogućnost studiranja kadeta na drugim sastavnivcima ili izvan RH, znanstveno-nastavni rad u vojsci, istraživački rad u vojsci, zapošljavanje znanstveno-nastavnoga osoblja u vojsci, ugovori o kadetskoj službi, financijska pitanja i slično, odnosno sve ono što će pomoći da novo samostalno učilište i njegovi studijski programi budu moderni i u skladu s najmodernim trendovima vojnih studija u svijetu. Zbog važnosti navedenoga, predlažemo da se ono kao takvo stavi u akcijski plan. Konkretno, akcijski plan za navedeno mogao bi okvirno glasiti: "Izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata iz ovlasti MORH-a provode se u skladu s analizom prikupljenih podataka i potreba daljnjega razvoja vojnih studija u RH, za što su mjerodavni ministar i pravna služba MORH-a u suradnji s dekanom." Navedene aktivnosti obavljaju se kontinuirano, a kao pokazatelj uspješnosti uzimaju se izmijenjeni i dopunjeni zakonski i podzakonski akti u dijelovima koji olakšavaju i unaprjeđuju kvalitetu rada vojnih studija, u skladu s prikupljenim podacima tijekom provedbe vojnih studija te karakteristikama najboljih vojnih studija unutar NATO-a i EU.

Poglavlje 1.5. NASTAVNO OSOBLJE

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.

Nakon provedene unutarnje prosudbe procijenjeno je da razina usklađenosti sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske s poglavljem 1.5. Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika zahtjeva ESG 2015. odgovara ocjeni djelomično djelotvorno.

Radi kontinuiranoga unaprjeđenja sustava osiguravanja kvalitete dane su sljedeće preporuke:

1. S ciljem jačanja nastavničkih kompetencija, uzimajući u obzir činjenicu kako u nastavnom potencijalu HVU-a prevladavaju nastavnici s nastavnim zvanjima, potrebno je preferirati izbor nastavnika u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.
2. Predložiti izmjene Pravilnika o dodacima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu koji se odnosi na prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke, prema kojem djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje, u skladu sa zakonom kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, pripada dodatak na plaću većom distinkcijom dodatka za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja kako bi se i na taj način „motiviralo“ nastavnike s HVU-a za razvoj svojih znanstvenih i znanstveno-nastavnih kompetencija.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je prvu preporuku PUP-a u cijelosti, a za drugu preporuku iz ovoga standarda utvrđeno je kako nije u okviru mjerodavnosti PUP-a nego isključivo ,OSRH-a.

Kontinuirano se provode izbori nastavnika HVU-a na vojnim studijskim programima u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja. Počevši od 2016. godine, u skladu sa smjernicama Dugoročnoga plana razvoja OSRH-a 2015. – 2024., potiču se stipendiranja polaznika Ministarstva obrane i OSRH-a na poslijediplomskim doktorskim studijima u RH i inozemstvu. Nadalje, povećanje udjela djelatnika HVU-a koji su izabrani u znanstveno-nastavna zvanja i koji sudjeluju u nastavnom procesu ostvaruje se i pribavljanjem s tržišta rada. Putem ugovora o djelu, na HVU-u je angažirano i deset vanjskih suradnika izabranih u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.5. Nastavno osoblje sa ESG (2015.) je **djelomično djelotvorno** (stupanj 4).

Prema prihvaćenoj preporuci u izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu koja je vezana za razvoj nastavničkih kompetencija, poduzimaju se potrebni koraci u skladu s potrebama HVU-a u provedbi vojnih studijskih programa. Sve planirane aktivnosti povezane su s razvojem HVU-a kao znanstvene institucije, čemu značajno doprinosi i osnaživanje nastavničkih kompetencija.

Preporuka koja se odnosi na poželjne korekcije Pravilnika o dodacima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu o dodacima za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, navedena je isključivo kao poticaj za moguće proaktivno djelovanje HVU-a, u okviru svojih ovlasti unutar OSRH-a, kako bi se i u dijelu financijskoga reguliranja različitih kategorija nastavnih, znanstvenih i znanstveno-nastavnih zvanja približili sveučilišnim principima te kako bi se potaknuo izbor u znanstveno-nastavna zvanja djelatnika MORH-a i OSRH-a.

Poglavlje 1.6. RESURSI ZA UČENJE I POTPORA STUDENTIMA

Standard: Visoka učilišta trebaju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i izvedbe nastave te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i potporu studentima.

U skladu s cjelokupnom analizom kriterija, Povjerenstvo je ustanovilo da se kontinuirano ulažu sredstva kako bi se unaprijedili uvjeti za učenje i stvorili kapaciteti za život i rad kadeta OSRH-a. Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“ nastoji pružiti kadetima punu potporu za učenje i svakodnevni rad, što rezultira time da kadeti imaju uvjete koji su nezamislivi studentima ostalih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Potrebno je istaknuti da je u tijeku dodatno opremanje specijaliziranih učionica i kabineta kako bi se postigla veća kvaliteta izvođenja nastave na HVU-u. Također, u

planu su predviđena dodatna financijska sredstva za institucijsko vrjednovanje i nagrađivanje akademskih postignuća studenata u okviru HVU-a. Nezaobilazna manjkavost pronalazi se u tome da se kadetima, zbog specifičnosti vojnostudijskih programa i nametnutih izvannastavnih i obučnih aktivnosti, ne može pružiti apsolutna sloboda u samorazvijanju i samoobrazovanju – (polu)profesionalno bavljenje športom, paralelno studiranje u okviru Sveučilišta u Zagrebu, ili pak rad preko Student servisa.

Radi daljnjega unaprjeđenja ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Poticati veću komunikaciju i koordinaciju između rodovskih nastavnika i instruktora zaduženih za provedbu vojne obuke, kako bi se svrsishodno implementirao i pratio plan obuke za svaku akademsku godinu, ali i kako bi se strukturirano oblikovao plan obuke za cjelokupno školovanje (4+1 godina) na HVU-u.
2. Nastaviti s obnovom i dopunom HVU-ova knjižničnoga fonda, a nastavnike poticati na kontinuirano i plansko ažuriranje nastavnoga materijala za izučavanje.
3. Ako je moguće, ostvariti institucijski pristup znanstvenim bazama u knjižnici HVU-a.
4. Kadetima omogućiti veću mobilnost u obliku paralelnoga studiranja kada je riječ o slučajevima nadarenih i iznimno uspješnih studenata.
5. Kontinuirano poticati znanstvenoistraživački rad kadeta – neovisno i samostalno od završnih i diplomskih radova.
6. Uspostaviti tečaj generacijskoga vođenja za kadete prve studijske godine kako bi se definirao sređen i uredan sustav neposrednoga mentorstva kadeta viših studijskih godina prema „novopridošlim“ kadetima. Odrediti konkretne zadaće, odgovornosti i benefite kadeta generacijskih voditelja kako bi se ustanovio okvir ovlasti između generacijskih voditelja i aktualnoga zapovjedništva.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja nije obuhvatio sve navedene preporuke zbog stava Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga RH da određene preporuke nisu primjenjive u okviru vojnih studija *Vojno vođenje i upravljanje* i *Vojno inženjerstvo* jer nisu u suglasju sa zakonskim ograničenjima, svrhom vojnostudijskih programa (osposobljavanje i naobrazba budućih časnika Hrvatske vojske) te s konkretnim potrebama primarnoga poslodavca – Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Kontinuirano se provodi koordinacija između rodovskih nastavnika i instruktora – HVU organizira, priprema i provodi vojnu izobrazbu uz potporu ustrojbenih jedinica OSRH-a; koriste se kapaciteti središta za obuku i rodovskih postrojbi, kao i doktrina grana OSRH-a; pružanje potpore temelji se na odobrenim Planovima angažiranja snaga HVU-a prema kojima se predviđa koordinacija HVU-a i davatelja potpore

vezano za planiranje, pripremu i provedbu nastave i obuke; uz to, ustrojbene jedinice OSRH-a pozivaju nastavnike i instruktore HVU-a na obučne događaje i vježbe da zauzmu uloge promatrača kako bi implementirali prikazana znanja i vještine iz rodovske obuke u svakodnevnu provedbu nastave.

Plan aktivnosti predviđa kontinuiranu provedbu koordinacije između rodovskih nastavnika i instruktora Kadetske bojne (Kb) pod mjerodavnošću HVU-a i prodekana za studijske programe, a kao pokazatelj uspješnosti određena je „uspješno provedena nastava u postrojbama i na poligonima Hrvatske vojske“. Problem proizlazi iz toga što provedba nastave/obuke ne smije biti sama sebi svrhom – izvođači nastoje ispuniti zadane ciljeve i ishode učenja, ali nedostatak komunikacije i koordinacije između rodovskih nastavnika i instruktora Kb-a onemogućuje usustavljen pristup nastavi/obuci, što pak dovodi do „rupa u znanju“ kadeta. Koordinacija između rodovskih nastavnika i instruktora potrebna je zato što se tim putem ostvaruje prijeko potrebna komplementarnost obuke i nastave u određenom obučnom razdoblju. Također, nisu određeni vremenski intervali i rokovi koordinacijskih sastanaka niti je definiran proces implementacije zaključaka donesenih međusobnom komunikacijom. Preporučuje se sudjelovanje predstavnika rodovskih nastavnika u izradbi godišnjih planova obuke Kadetske bojne, kao i praćenje provedene obuke na temelju tromjesečnoga izvješća o obuci.

Kontinuirano se provodi obnova i dopuna HVU-ova knjižničnoga fonda na godišnjoj razini, za što HVU ima osigurana financijska sredstava iz MORH-ova proračuna. Knjižnični fond za potrebe vojnih studijskih programa zadovoljava sve potrebe kadeta za obveznom literaturom. Izradbom Informacijskoga paketa za sljedeću akademsku godinu nastavnicima je omogućeno ažuriranje popisa literature, koje po potrebi mogu provesti i tijekom akademske godine.

Prema Planu aktivnosti predviđa se kontinuirana dopuna knjižničnoga fonda na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a, a sve pod mjerodavnošću voditelja Knjižnice i uz suradnju nositelja predmeta i prodekana za studijske programe. Preporuka se zasniva na argumentu da jednakim intenzitetom treba ulagati u HVU-ov knjižnični fond, kao što je slučaj od akreditacije vojnostudijskih programa. Razlog za takvu preporuku pronalazi se u tome što treba anulirati rezultate višegodišnjega nemara i neulaganja u nabavu novih naslova odnosno zastarjelost knjižnične građe i nedostatak specijalističke literature.

Provodi se preporuka vezana za omogućivanje institucijskoga pristupa znanstvenim bazama. U knjižnice je uvedena programska potpora za knjižnično poslovanje ZAKI (<http://k-hvu.zaki.com.hr>) – elektronički katalog, koji je dostupan na mreži i svakodnevno se dograđuje novim bibliografskim opisima jedinica knjižnične građe. Kadetima i nastavnicima HVU-a omogućen je mrežni pristup bazama podataka iz svih znanstvenih područja koje za akademsku i istraživačku zajednicu RH osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja (<http://baze.nsk.hr>).

Uspostavljen je u sklopu Dabra, digitalni Repozitorij HVU-a (<http://repozitorij.vojni.unizg.hr>), koji sadržava završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnoga i stručnoga osoblja.

Prema Planu aktivnosti, preporuka se provodi kontinuirano, osim u slučajevima, gdje postoje sigurnosne mjere zaštite, no čak se i u tom slučaju osobi može na osobni zahtjev pružiti uvid u sadržaj znanstveno-stručnoga rada. Ovlasti za daljnju provedbu preporuke preuzima voditelj studijskih programa u koordinaciji s prodekanom za studijske programe i voditeljem knjižnice. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se neometan pristup bazama preko AAI identiteta.

Kadetima je onemogućena horizontalna mobilnost u obliku paralelnoga studiranja zbog specifičnosti cjelodnevnoga angažmana pod okriljem HVU-a. Naime, kadeti su uključeni u akademske i vojnoobučne akademske aktivnosti svakodnevno od 06 h do 22 h, što ne ostavlja dovoljno vremena za paralelno studiranje, kada bi ono bilo i *de facto* ostvarivo ugovorima o studiranju (MORH).

Preporuka nije prihvaćena iz gore navedenih razloga i stoga nije uvrštena u Plan aktivnosti na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a. Međutim, iako je horizontalna mobilnost u obliku paralelnoga studiranja teško provediva i vrlo rijetko prisutna na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, potrebno je istaknuti da mogućnost paralelnog studiranja ipak postoji i da je odluka u rukama svakog studenta. Uz sve aktivnosti i užurban način života kadeta, moguće je da se iskristalizira dovoljno motivirana osoba, koja je spremna odreći se ostatka slobodnog vremena, kako bi poradila na vlastitom akademskom razvoju. Sastavnice Sveučilišta u Zagrebu angažirane su u provedbi nastave na HVU-u i samim time postoji određena kompatibilnost vojnih studija s programima na fakultetima pod okriljem Sveučilišta u Zagrebu, što kadetu dodatno olakšava paralelno studiranje i u ovom je kontekstu argument u korist omogućivanja paralelnoga studiranja nadarenim i iznimno uspješnim kadetima. Ponajprije bi imali vojni studiji, što bi se osiguralo ugovorima o školovanju koje kadet pri upisu potpisuje s MORH-om. Kriteriji i pravila načelno ostaju nedirnuta, a kadet ima obvezu ispunjavati akademske i vojnoobučne aktivnosti bez ustupaka – kao što je bila i dosadašnja praksa. Nakon prve godine studija iznimno uspješnim studentima može se omogućiti paralelno studiranje na temelju kriterija uspješnosti (prosječna ocjena veći od 4,5, izvrsnost u vojnoobučnim aktivnostima, iznadprosječni rezultati provjera tjelesne spremnosti, itd.). Prednosti su višestruke: OSRH dobiva spremnoga i kompetentnoga časnika, čime se kontinuirano unapređuje sustav u sklopu OSRH-a; kadet dobiva mogućnost proširenja znanja i vidika, koji nisu usko vezani uz sustav OSRH-a; mogućnost paralelnoga studiranja na vojnim studijima može biti prednost pri predstavljanju vojnostudijskih programa srednjoškolskoj populaciji; otvara se mogućnost da kadet krene prema vrhu obrazovne piramide i bude korak bliže stjecanju znanstveno-nastavnih zvanja u budućnosti, što povlači za sobom mnoge izravne koristi za HVU, kao i za OSRH u cjelini.

Uz završne i diplomske radove kadeta, potiče se i njihov znanstvenoistraživački rad. Kadeti sudjeluju na znanstvenim skupovima u okviru različitih međunarodnih inicijativa (CEFME Junior) i konferencijama Vojnoga erasmusa (od 2018.). Nagrađivanje kadeta moguće je realizirati i putem Fonda za unaprjeđenje izvođenja studija. Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele također predviđa nagrađivanje kadeta. Razmatra se pokretanje nagrade za znanstvena postignuća kadeta na razini vojnih studijskih programa.

Plan aktivnosti nalaže kontinuiranu provedbu preporuke o poticanju znanstvenoistraživačkog rada kadeta, a sve pod mjerodavnošću nastavnika, voditelja studija i prodekana za studijske programe. Kao pokazatelj uspješnosti uzimaju se objavljeni znanstvenoistraživački radovi, kongresna priopćenja i dodijeljene nagrade studentima tijekom akademske godine.

Uspostavljen je Tečaj za generacijske voditelje u skladu s Programom tečaja za generacijske voditelje. Tečaj je namijenjen kadetima koji su se iskazali svojim radom, znanjem, ponašanjem i stečenim vještinama, a zadaća je osposobiti kadete temeljnim znanjima i vještinama vođenja i zapovijedanja, koje su potrebne za vođenje i obučavanje te nadzor života i rada kadeta. Generacijski voditelji nemaju ovlast zapovijedati kadetima, u skladu sa Zakonom o obrani te načelima jednočelnosti i subordinacija na kojima počiva sustav OSRH-a. Drugim riječima, Oružane snage RH izgrađene su na načelima hijerarhijske podređenosti i obvezne provedbe zapovijedi, slijedom čega se može zaključiti da je čitav koncept generacijskoga vođenja s određenoga gledišta nelegitiman i u suprotnosti s internim pravnim odredbama OSRH-a. Nameće se potreba da se razgraniče odgovornosti između generacijskih voditelja i zapovjedništva satnije u sklopu Kadetske bojne. U određenom pogledu, generacijsko vođenje može se smatrati obukom starijih naraštaja kadeta radi osposobljavanja za zapovjedne dužnosti, ali ipak treba strogo definirati djelokrug rada generacijskih voditelja, kada oni službeno nemaju ovlasti zapovijedanja nad kadetima mlađih naraštaja.

U Plan aktivnosti nije uvrštena preporuka o uspostavi sređenoga sustava neposrednoga mentorstva kadeta viših godina studija prema kadetima mlađih naraštaja. Uz sve nelogičnosti i kontradikcije, između koncepta generacijskoga vođenja i pravnoga okvira OSRH-a prijeko je potrebno usuglasiti ovlasti, razgraničiti odgovornosti te odrediti konkretne benefite za generacijske voditelje internim pravilnikom/uputama/zapovijedima o generacijskom vođenju.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.6. Resursi za učenje i podrška studentima s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Od preporuka danih nakon unutarnje prosudbe sustava osiguravanje kvalitete, u Plan aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nisu uvrštene preporuke o „omogućavanju veće mobilnosti kadeta, u obliku paralelnoga studiranja,

kada je riječ o slučajevima darovitih i iznimno uspješnih studenata“ te o „uspostavi tečaja generacijskoga vođenja kako bi se izradio sređen sustav neposrednoga mentorstva kadeta viših godina studija prema kadetima najmlađega naraštaja“ zbog institucijskih ograničenja, zakonskih regulativa te općih načela rada na HVU-u. Izuzev navedenih preporuka, od ustrojavanja vojnostudijskih programa provode se aktivnosti praćenja planiranja, osiguravanja, svrsishodnosti i dostupnosti resursa te potpore kadetima u obavljanju svakodnevnih obveza i provedbi nastave. Plan aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete obuhvatio je aktivnosti koje se provode kontinuirano, i u tom pogledu treba obratiti pozornost da se aktivnosti osiguravanja resursa i potpore ne obavljaju *pro forma*, nego da se sustavno pronalaze i otklanjaju manjkavosti programa vojnih studija. Kriterij Resursi za učenje i potpora studentima zavrijedio je djelotvornu razinu razvijenosti osiguravanja kvalitete, ali prethodno navedene neobuhvaćene preporuke ostavljaju prostor za daljnji razvoj područja, posebice ako se uz potporu nadređenih institucija otvori mogućnost izmjene internih pravilnika Ministarstva obrane RH tijekom provedbe planirane revizije vojnih studija prema planu AZVO-a.

Poglavlje 1.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

Radi daljnjega unaprjeđenja sustava osiguravanja kvalitete u ovom području dane su sljedeće preporuke:

1. Provoditi analize podataka iz studentskih anketa te se njima koristiti za rješavanje eventualnih nedostataka i unaprjeđenje kvalitete studijskih programa, a time i za povećanje zanimanja potencijalnih studenata za studije HVU-a.
2. S obzirom na provedbu studentskih anketa o zadovoljstvu studijima, rezultate anketa trebalo bi nakon predstavljanja studentima, učiniti dostupnima i objaviti na mrežnim stranicama HVU-a u obliku zbirnih izvješća.
3. Veća angažiranost studenata, nastavnoga i nenastavnoga osoblja u kontinuiranom prikupljanju svih relevantnih podataka na godišnjoj razini, što olakšava praćenje cjelokupnoga sustava i brže evidentiranje eventualnih problema ili nedostataka.

PUK je prihvatio sve navedene preporuke i uvrstio ih u Plan aktivnosti za razdoblje naknadnoga praćenja.

Podatci iz studentskih anketa analiziraju se na razini Vijeća studija, HVU-a i PUK-a te se implementiraju u Plan aktivnosti u području osiguravanja kvalitete. Nadalje, Vijeće je donijelo Odluku o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika. Prodekanica za studijske programe redovito održava sastanke

s kadetima radi rješavanja eventualnih nedostataka i problema u vezi s izvođenjem nastave, a na vijećima studija raspravlja se o prolaznosti kadeta, definiraju se pojedini problemi i pokušavaju se pronaći rješenja, primjerice organiziranjem dodatnih konzultacija i sl. Sve navedene aktivnosti planirane su kontinuirano.

Glede objavljivanja rezultata anketa na mrežnim stranicama HVU-a u obliku zbirnih izvješća, preporuka nije u cijelosti prihvaćena, ali se smatra prihvatljivom. Naime, planira se razmotriti objavljivanje zbirnih rezultata anketa na intranetu vojnih studija, pa se prihvaćanje ove preporuke očekuje u sljedećem razdoblju.

Kontinuirano se provodi prikupljanje svih relevantnih podataka na godišnjoj razini na kvalitetan i djelotvoran način i obuhvaća brojne mehanizme koji omogućuju praćenje cjelokupnoga sustava i detektiranje eventualnih problema. Angažiranost studenata u prikupljanju relevantnih podataka, odnosno njihovo sudjelovanje u studentskim anketama za procjenu nastavnika i o zadovoljstvu studijem, iznosi više od 90 %. Osim toga, HVU i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar proveli su istraživanje o stavovima kadeta HVU-a o studijskim programima. Provodi se i anketa čiji je cilj vrjednovanje zadovoljstva studijem, koja obuhvaća kadete koji su završili diplomski/preddiplomski studij (<http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne/>).

Nakon završenoga prvoga ciklusa školovanja kadeta preddiplomske i diplomske razine u 2021. godini, uspostaviti će se i sustav vrjednovanja vojnih izobrazbi „s vremenskim odmakom” od jedne godine. On obuhvaća kadete koji su završili preddiplomski/diplomski studij za potrebe OSRH-a i raspoređeni su na ustrojbenja mjesta unutar ustrojbenih jedinica OSRH-a te nadređene im čelnike u matičnim postrojbama, kako bi se ispitala kvaliteta studijskih programa. Redovito se održavaju radionice i godišnji radni sastanci na kojima nastavnici razmjenjuju svoja iskustva. Kadetski predstavnici u vijećima studija mogu svoja zapažanja i potrebe također iskazati u neposrednoj komunikaciji s mjerodavnom prodekanicom za studijske programe, dekanom HVU-a i voditeljima studija.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.7. Upravljanje informacijama s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Iz svega navedenoga može se zaključiti da je Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom HVU-a pozitivno reagiralo na preporuke PUP-a u području osiguravanja kvalitete za ESG standard Upravljanje informacijama. Sve navedene aktivnosti, koje se provode ili su planirane za provedbu, ocjenjuju se učinkovitima.

1.8. INFORMIRANJE JAVNOSTI

Standard: Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu, pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.

S ciljem poboljšanja ovoga dijela sustava, PUP je u svom inicijalnom izvješću dao sljedeće preporuke:

1. Potrebno je objaviti ažurirane kriterije i metode vrjednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja.
2. Predlaže se objaviti detaljnije opise postupaka koji se primjenjuju u nastavi (u poučavanju), učenju i vrjednovanju.
3. Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija pa ju predstaviti akademskoj i široj javnosti.

PUK je prihvatio sve preporuke i uvrstio ih u plan aktivnosti za razdoblje naknadnoga praćenja nakon provedene unutarnje prosudbe.

Ažurirani kriteriji i metode vrjednovanja studentskih postignuća sadržani su u izvedbenim planovima kolegija (Informacijski paket) i javno su dostupni na mrežnim stranicama vojnih studija. Izvedbeni plan svakoga kolegija sadržava jasno definirane ishode učenja, kao i postignute ishode učenja na razini studijskoga programa. Studentskom anketom za procjenu rada nastavnika djelomično je obuhvaćena evaluacija učenja i poučavanja. Uobičajeno je da sveučilišni nastavnici na mrežnim stranicama predmeta i u okviru prvoga predavanja istaknu studentima njihove obveze na predmetu i kriterije vrjednovanja i ocjenjivanja. U Informacijskom paketu, koji je javno dostupan svim kadetima, navedene su i sve informacije na koje se usmjeravaju studenti i na uvodnom predavanju za kadete.

Informacije o studijskim programima dostupne su na mrežnim stranicama vojnih studija u hrvatskoj i engleskoj inačici. Odabirom odgovarajućih poveznica dolazi se do potrebnih izvedbenih nastavnih planova svakoga pojedinoga studijskoga programa. U nastavnom procesu primjenjuju se različite pedagoške metode, pri čemu je važno napomenuti da se osim predavačkoga načina poučavanja koriste i inovativne metode poučavanja, kao što su učenje temeljeno na problemima (engl. *Problem based learning*), učenje temeljeno na projektima (engl. *Project based learning*) i e-učenje, gdje se upravo potiče studente na timski rad, kreativnost i inovativnost.

Prate se stope prolaznosti i o njima se informiraju vijeća studija i MORH te su dostupne akademskoj javnosti putem predstavnika u vijećima studija i uvidom nastavnika u *wiki* stranice.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.8. Informiranje javnosti s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelotvorno** (stupanj 5).

Sve preporuke Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete koje su vezane uz ovaj standard prihvaćene su i kontinuirano se provode, što su sve vrijedni pokazatelji kontinuiranih aktivnosti vezanih uz kriterij 1.8. Informiranje javnosti.

1.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju pratiti i periodično revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na trajno poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizije treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.

Na temelju analize usklađenosti/djelotvornosti prema ESG standardu utvrđeno je da je razina zahtjeva implementirana u studijske programe. Implementiran je sustav redovitoga praćenja, revidiranja i izmjena studijskoga programa kako bi se osiguralo primjereno izvođenje nastave te stvorilo djelotvorno okružje za učenje i potporu studentima. Unatoč tomu, stječe se dojam da sustav kao takav nije u cijelosti djelotvoran jer izostaje kontinuirano revidiranje učinkovitosti uvedenih promjena i izmjena. U segmentu vrjednovanja sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih i umjetničkih istraživanja u danim disciplinama, čime se osigurava suvremenost programa, može se napraviti određen pomak u obliku kontinuiranoga i sustavnoga vrjednovanja sadržaja vojnostudijskih programa *Vojno vođenje i upravljanje* (VViU) i *Vojno inženjerstvo* (VI) – prije svega kako bi se proučavala učinkovitost i svrsishodnost provedenih izmjena i dopuna. Samim time nedostaju mehanizmi za evaluaciju konkretnih učinaka provedenih mjera za unaprjeđenje sadržaja programa.

U ovim trenucima vrjednuje se opterećenost, napredovanje, prolaznost i završnost studenata kako bi se postigla uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti, ali i kako bi se uzele u obzir individualne potrebe kadeta za samorazvijanjem u područjima njihova interesa. Međutim, zbog brojnosti nametnutih zadaća, ali i zbog ograničene mogućnosti predviđanja i planiranja navedenih aktivnosti, ne može se konkretizirati opterećenost kadeta u punom opsegu – mnoge se aktivnosti ne uzimaju u obzir, zbog učestalosti i/ili zbog toga što se „podrazumijevaju“, ili pak zbog toga što su mnoge nametnute zadaće označene kao „lagane“ iako u mnogim slučajevima doprinose povećanju opterećenja i dodatne iscrpljenosti kadeta. Na račun toga mora se prihvatiti da studiranje na vojnim studijima u okviru programa KADET iziskuje veći napor studenata te da će izvannastavne aktivnosti zauzimati velik dio studentske svakodnevice. Može se poraditi na samom postupku planiranja i na poboljšanjima u produktivnosti s obzirom na ograničeno vrijeme za obavljanje svih aktivnosti.

Svi oblici vrjednovanja opterećenosti, napredovanja, prolaznosti i završnosti studenata trebaju se smatrati prioritetom i nezaobilaznim segmentom Kontinuiranoga praćenja i periodične revizije programa, ali u svakom slučaju treba proširiti aspekte vrjednovanja kako bi se postigla cjelovita slika o (izvan)akademskim potrebama kadeta – segmenti sveobuhvatne analize mogu uključivati nastavne planove i programe, obučne sadržaje, športske sekcije te angažman kadeta u planskim izvannastavnim aktivnostima. Navedeni segmenti zasigurno će biti dijelom planirane revizije vojnostudijskih programa, ali nameće se potreba da se uspostave mehanizmi nadzora i kontinuiranoga praćenja aspekata „kadetske svakodnevice“ kako bi se odredili „ometači“, koji su u suprotnosti s dnevnim rasporedom života i rada kadeta.

Općenito gledano, svi oblici vrjednovanja u okviru standarda Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa načelno se provode, ali velik je problem vrjednovanje rezultata uvedenih izmjena i promjena te kontinuirano praćenje posljedica samih promjena. U tom pogledu nedostaju mehanizmi pomoću kojih bi se mogla pratiti stvarna djelotvornost učinaka implementiranih izmjena i dopuna u okviru programa, nedostaju konkretni mehanizmi pomoću kojih se može sagledati reakcija studenata na navedene promjene. Upravo zbog toga kriterij Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa zavrjeđuje ocjenu „implementirano“.

Radi daljnjega unaprjeđenja ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Uspostaviti mehanizme za praćenje učinaka revizije i implementiranih promjena na razini HVU-a kako bi se moglo u kratkom roku konstatirati moguće negativne posljedice uvedenih izmjena i dopuna studijskih programa.
2. Uvesti specificirane interne alate za mjerenje zadovoljstva kadeta sa studijskim programom. Tim putem prodrijeti dublje u problematiku povećanja nezadovoljstva kadeta – nezadovoljstva koje se posebice ističe među kadetima viših studijskih godina.
3. Provesti planiranu sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa i, ako je moguće, u radnu skupinu uključiti sve dionike koji izravno rade s kadetima, kao i kadetske predstavnike i kadete.
4. Izmjene i dopune programa nastaviti provoditi redovito i nakon planirane revizije, pri čemu treba imati izražen osjećaj prema studentskim potrebama.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je sve navedene preporuke.

Izmjene i dopune studijskih programa sastavni su dio upravljanja i njihova vođenja te su do sada provedene jednom (2015.) u okviru dopuštenih 20 % izmjena. Kod provedbe opsežnije revizije i reakreditacije studijskih programa Vijeće studija imenovat će radnu skupinu za reviziju studijskih programa pa će se prema potrebi uključiti i ostali dionici kako bi se postigao najbolji učinak i rezultat. Predložene izmjene i dopune studijskih programa bit će upućene u proceduru mjerodavnim radnim tijelima Sveučilišta u Zagrebu. HVU kao partner Sveučilišta u Zagrebu u provedbi studijskih programa ima mogućnost uključivati i druge ustrojbene jedinice

MORH-a i OSRH u procese izmjena, dopuna, revizije i reakreditacije. Među ostalim, HVU je glavni predlagač Smjernica NGS-a za vojnu izobrazbu, suorganizator je i domaćin godišnjega trodnevnoga stručnoga sastanka prije početka svake akademske godine, na kojem se između ostaloga raščlanjuje kvaliteta, implementirane mjere i moguća unaprjeđenja. HVU je također glavni integrator svih ostalih sudionika u provedbi studijskih programa iz ustrojbenih jedinica MORH-a i OSRH-a. U skladu s navedenim, HVU raspolaže i već ima u praksi mehanizme praćenja i raščlambe provedbe studijskih programa te dosadašnjih izmjena. Nakon provedbe buduće revizije i akreditacije, osim sadašnjih mehanizama koje HVU ima, ako se uoči potreba za novima, HVU će proširiti opseg u području praćenja implementiranih mjera uvođenjem i nekih novih, primjerice uspostavljanjem privremenih radnih tijela za specifičnu potrebu, novih načina prikupljanja povratnih informacija dodatnim anketiranjem, formiranjem alumnâ kadeta koji su diplomirali na sveučilišnim vojnim studijskim programima i sl.

U Planu aktivnosti predviđa se primjena preporuke prilikom transformacije HVU-a, sve u skladu s planom AZVO-a i pod mjerodavnošću Ministarstva obrane RH, Hrvatskoga vojnoga učilišta „Dr. Franjo Tuđman“, Vijeća studija i imenovane radne skupine. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se revidirani studijski program u bliskoj budućnosti. Preporučuje se uspostava mehanizama praćenja učinaka i određivanja negativnih učinaka implementiranih promjena na razini vojnih studija tijekom same provedbe revizije, a zatim i sustavan plan te aktivan angažman kako bi se uklonile eventualne manjkavosti.

Postojeća provedba redovitih studentskih anketa u svakom semestru i anketa na kraju studija omogućuje kadetima izravno izražavanje svojih stavova. O rezultatima tih anketa raspravlja se na Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom, na razini Dekanata i Zapovjedništva HVU-a, na godišnjem zajedničkom trodnevnom radnom sastanku Sveučilišta u Zagrebu i HVU-a. Uz postojeći mehanizam studentskih anketa, kadeti preko svojih predstavnika imaju mogućnost izravno i u kraćem roku iznijeti probleme i eventualna nezadovoljstva na sastancima PUK-a. Pravilnikom o službi u OSRH-u regulirano je pravo pripadnika OSRH-a na podnošenje molbi, pritužbi, prigovora i drugih podnesaka u vezi s osobnim statusom, radom i djelovanjem u ustrojbenoj jedinici. Također, u skladu sa Zakonom o službi u OSRH-u, vojna osoba ima pravo izravno se obratiti Odboru za ravnopravnost spolova ili Odboru za zaštitu dostojanstva vojne osobe ako joj je povrijeđeno dostojanstvo, osobito ako je seksualno uznemiravana ili zlostavljana. Osim razmatranja potrebe stalnoga unaprjeđenja kvalitete studijskih programa i mogućih izmjena i dopuna određenih ishoda predmeta, uvest će se dodatno informiranje kroz stručnu i kroz crtu rukovođenja i zapovijedanja te novi alati koje će osmisлити psiholozi iz sustava HVU-a.

Plan aktivnosti nalaže da se kontinuirano nakon završetka svake akademske godine anketiranjem provodi analiza zadovoljstva kadeta vojnostudijskim

programom. Provedba je u mjerodavnosti Povjerenstva za upravljanje kvalitetom, Referade HVU-a, prodekanice za studijske programe i zapovjednika Kadetske bojne. Kao pokazatelj uspješnosti uzimaju se rezultati analize podataka koji se nakon analize prezentiraju pred Vijećem studija. Međutim, jednaku pozornost treba pružiti nadzoru i ocjenjivanju uspješnosti uvedenih promjena kako bi se adekvatno i učinkovito reagiralo na negativne učinke uvedenih promjena radi kontinuiranoga poboljšavanja programa vojnih studija.

Proces revizije i reakreditacije sastavni je dio provedbe studijskoga programa. Provode se planski i ciklički (ako postoji potreba i ranije), a ujedno je dio procesa upravljanja i osiguravanja kvalitete u znanosti i obrazovanju. Nakon donošenja odluke o provedbi revizije, ona će biti provedena u skladu s propisanim načinom, s uključivanjem dionika koji rade s kadetima i kadetskim predstavnicima, što je i jedan od propisanih zahtjeva pri provedbi revizije. Način provedbe – anketom, razgovorom ili uključivanjem u buduću radnu skupinu ili tijelo – regulirat će se odlukama nositelja studijskih programa.

Plan aktivnosti sadržava sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa prilikom transformacije Hrvatskoga vojnoga učilišta „Dr. Franjo Tuđman“, sve u skladu s planom AZVO-a i pod mjerodavnošću Ministarstva obrane, HVU-a, Vijeća studija i imenovane radne skupine u budućnosti. Međutim, postoji određeno nesuglasje u Očitovanju PUK-a, prema kojem preporuka o provedbi planirane revizije vojnostudijskih programa nije primjenjiva, a činjenica je da je planirana revizija programa prilikom transformacije HVU-a.

Izmjene i dopune studijskoga programa sastavni su dio provedbe i upravljanja programom te sastavni dio stalnoga unaprjeđenja kvalitete. Mehanizmi provedbe kroz prijedloge i usvajanje na vijećima pokazali su se kvalitetnima i učinkovitima. Dosadašnje izmjene i dopune programa bit će evaluirane i postat će dio procesa provedbe revizije kada bude pokrenuta. Radna tijela imat će uvid u sve ankete i rezultate dotadašnje provedbe studijskih programa, već učinjene izmjene i dopune te eventualne nove zahtjeve. Jedna od specifičnosti sveučilišnih vojnih studijskih programa je i u tome da se uz kadetske (studentske) potrebe moraju uzimati u obzir i potrebe poslodavca (MORH) jer za razliku od ostalih studijskih programa, kadeti imaju osigurano radno mjesto. Izmjene i dopune u studijskom programu izravno ili neizravno mogu imati implikacije na nastavne planove i programe druge razine slijedno-rastuće izobrazbe, odnosno na cijeli obrazovni sustav OSRH-a. Zbog toga uloga HVU-a kao partnera, ali i kao jedine vojne obrazovne ustanove u OSRH-u koja provodi cjelokupno vojno obrazovanje, u ovim procesima ima dodanu vrijednost i značaj, generirajući rezultate i zahtjeve iz slijedno-rastuće izobrazbe kao važne ulazne parametre i za reviziju i za izmjene i dopune.

Prema Planu aktivnosti, izmjene i dopune studijskih programa nastavit će se provoditi nakon transformacije HVU-a i u skladu s planom AZVO-a. Potrebno je napomenuti da pokazatelj uspješnosti trebaju biti konkretne postrevizijske odluke i

izmjene, a ne da revidiran studijski program sam po sebi bude pokazatelj uspješnosti nakon provedbe sveopsežne revizije. Uz to, tijekom redovitih revizija trebaju biti uključeni i predstavnici kadeta.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **implementirano** (stupanj 3).

Kriterij Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa ocijenjen je razinom djelotvornosti „implementirano“, što znači da su definirani pravni okviri i tijela za utvrđivanje nedostataka i donošenje odluka u vezi s periodičnom revizijom vojnih studijskih programa, a sve kako bi se postigli postavljeni ciljevi i ispunile potrebe kadeta. Međutim, nisu određeni mehanizmi pomoću kojih bi se utvrdio opseg i svrsishodnost uvedenih promjena i otklonile eventualne negativne posljedice donesenih odluka za kolektivne potrebe studenata. Prevelik je naglasak na utvrđivanju i otklanjanju trenutačnih manjkavosti vojnostudijskih programa, a da se pritom ne prate sekundarni učinci donesenih mjera koje umnogome mogu biti oprečne sa stvarnim potrebama kadeta.

Poglavlje 1.10. PERIODIČNO VANJSKO OSIGURAVANJE KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju periodično prolaziti postupke vanjskoga osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

Ovaj standard nije primjenjiv (HVU nije akreditirana visokoškolska ustanova).

Poglavlje 1.11. ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Standard: Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstvenoistraživačkoga ili umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu. Uz obrazovanje i istraživanje, Sveučilište treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.

Prema samoprocjeni te na temelju posjeta stručnoga povjerenstva, znanstvenoistraživačke su djelatnosti implementirane te postoji potencijal i kapacitet koji zbog manjka strateškoga promišljanja i sustavnije potpore unutarnjih i vanjskih dionika u ovom području ostaje neiskorišten. Opći je zaključak bio da znanstvenoistraživačka djelatnost nije adekvatno razrađena na razini vojnih studija te da u skladu s time treba donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području. Razinom **implementirano** ocijenjen je kriterij o osiguranoj potpori svih služba sastavnice njezinim istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u

međunarodnim projektima. Također, postoji veliki prostor za poboljšanje u smislu kvantitete i kvalitete prijavljenih projekata, pa bi bilo uputno što žurnije i što kvalitetniju potporu osigurati radi što učinkovitije provedbe postupaka prijave i upravljanja projektima. Vidljivost znanstvenih projekata nije bila dovoljno zastupljena, kao i vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača u samim studijskim programima. Povjerenstvo je ocijenilo da se radionice, seminari ili informacijski dani o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata u organizaciji sveučilišnih vojnih studija ne održavaju redovito, nego da je samo uočena potreba. Kao ključno, za razvoj ovoga standarda prepoznato je kvalitetnije strateško promišljanje te nastavak implementacije i provedbe aktivnosti na studijima, uz sustavniju potporu sveučilišnih tijela. Različiti oblici potpore mjerodavnih ministarstava, kojima bi se stvarali preduvjeti za sustavni razvoj, temeljna su daljnja razvojna komponenta.

Radi daljnega unaprjeđenja ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Razraditi strategiju ili u okviru opće strategije dodatno razraditi poglavlje koje se odnosi na znanstvenoistraživačku djelatnost, te u skladu s time donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području.
2. Osigurati veću potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima.
3. Postići bolju vidljivost znanstvenih projekata te pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija.
4. Poticati nastavnike da se bave znanstvenoistraživačkim radom i motivirati ih da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Samim time jačala bi se produkcija znanstvenih projekata radi izgrađivanja i prepoznatljivosti vojnih studija. Također, poticati nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije, znanstvenu i stručnu djelatnost preko Dabra i CROSBi-ja.
5. Izraditi digitalnu platformu za upis i analizu prikaza znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti.
6. Izraditi plan održavanja radionica, seminara ili informacijskih dana o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata.
7. Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća sveučilišnih vojnih studija.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je gotovo sve navedene preporuke, ali ima još puno prostora za napredak.

- Navodi se da postoji plan aktivnosti u kojemu je kontinuirano naglasak na visokoobrazovnoj i znanstvenoistraživačkoj djelatnosti za potrebe Oružanih

snaga i obrambenoga resora. Treba donijeti/razraditi/revidirati strateški plan istraživanja.

- Navodi se da je Ministarstvo obrane RH prije više od 20 godina prepoznalo potrebu za osnivanjem instituta koji bi podupirao znanstvenoistraživačke i stručne projekte te je osnovalo institut za to područje. Više od deset godina Hrvatsko vojno učilište u svojem sastavu ima Centar za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”, koji razmatra, odobrava i podupire projektne prijedloge i aktivno sudjelovanje istraživača u provedbi projekata koji su od interesa za Ministarstvo obrane i OSRH. Također se navodi da se trenutačno provodi 26 znanstvenoistraživačkih i stručnih projekata u kojima sudjeluju istraživači iz Hrvatske i inozemstva, a Fond za unaprjeđenje nastave podupire kvalitetne prijedloge za znanstvena istraživanja istraživača (nastavnika) koji sudjeluju na vojnim studijskim programima, zajedno s kadetima.
- Navodi se da Centar za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko” kontinuirano vodi evidenciju o svim započetim i aktivnim projektima te o istraživačima koji u njima sudjeluju. Vidljivost aktivnih projekata ograničena je propisanim sigurnosnim mjerama i zaštitom podataka vezanom uz tematiku i provedbu projekata. Zainteresirana javnost informira se putem mrežnih stranica Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko” te sudjelovanjem na konferencijama i sajmovima (primjerice konferencija ASDA).
- Navodi se da Centar za obrambene i strateške studije pruža strateške i obrambene studije i podupire prijavu projektnih prijedloga koji su od interesa za Ministarstvo obrane i OSRH, kao i aktivno uključivanje istraživača u njihovu provedbu. U okviru HVU-a pokrenut je znanstveno-stručni časopis *Strategos*, u kojem se objavljuju rezultati znanstvenih istraživanja vezani uz područje vojno-obrambenih i sigurnosno-obavještajnih tema. Sustavom vojne izdavačke djelatnosti OSRH-a potiče se pisanje i objavljivanje knjiga, udžbenika, priručnika, skripata, uz osiguran honorar za pisanje i pokriće svih troškova recenzije i tiska, što je i jedan od uvjeta Rektorskoga zbora za napredovanja u znanstveno-nastavna zvanja. Osim toga, nastavnici ažuriraju svoju znanstvenu djelatnost u CROSBI-ju i Dabru, te automatizmom u WoS-u i SCOPUS-u. Uspješnim nastavnicima dodjeljuju se nagrade i priznanja za uspješnu provedbu znanstvenoistraživačkih aktivnosti, čime se također ostvaruje jedan od uvjeta Rektorskoga zbora. Usto, najizvrsnije nastavnike/kadete može se nagrađivati i putem Fonda za unaprjeđenje nastave, koji podupire kvalitetne istraživačke aktivnosti nastavnika i kadeta. Osim toga, nagrađivanje djelatnika HVU-a koji sudjeluju u nastavnom procesu kontinuirano se ostvaruje i u skladu s Pravilnikom o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele HVU-a.
- Uz već postojeće razvijene platforme, poput baza CROSBI, Dabar, WoS i SCOPUS, uspostavljen je i digitalni Repozitorij HVU-a, koji sadržava

završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnoga i stručnoga osoblja. Provesti edukaciju o sustavima indeksacije znanstvene produktivnosti. Potrebno je osigurati kvalitetni sustav provjera kvalitete upisa podataka o znanstvenoj produktivnosti u relevantnim bazama (WoS, Scopus i druge, prema specifičnostima područja). Potrebno je osigurati ujednačenost upisa Sveučilišta u Zagrebu/sastavnica u pogledu svih radova znanstvenika kako bi se omogućilo precizno pretraživanje i analitika produktivnosti u svrhu adekvatnoga pozicioniranja Sveučilišta na međunarodnim rangiranjima.

- U organizaciji Sveučilišta u Zagrebu, pri Uredu za međunarodnu suradnju i Uredu za znanost i tehnologiju nastavnici se mogu kontinuirano educirati i informirati o mogućnostima prijave i vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata, osobito europskounijskih projekata.
- HVU sve svoje djelatnosti promiče u različitim medijima – od tiskanih (list *Kadet*, *Hrvatski vojnik*, *Universitas*, *Strategos*, ostala javna glasila) preko filmskih zapisa do sudjelovanja u televizijskim (*Veterani mira*) i radijskim emisijama. Ured za odnose s javnošću HVU-a, Sveučilište u Zagrebu i MORH zajedno podupiru i predstavljaju sve aktivnosti i postignuća sveučilišnih vojnih programa, pa i u znanstveno-istraživačkom segmentu.
- Provodi se kontinuirana potpora istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima. Potporu predlažu nastavnici, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju i Centar za obrambene i strateške studije, a odobrava ju Vijeće za projekte OSRH-a. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se broj prijavljenih i odobrenih projektnih prijedloga. Potrebno je ustrojiti evidencije i sustavno poticati uključivanje u istraživačke i e-infrastrukture.
- Kontinuirano se nastoji postići bolja vidljivost znanstvenih projekata te pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija na prijedlog Centra za obrambene i strateške studije, stručnih službi Sveučilišta u Zagrebu i HVU-a, prodekana za znanost i upravljanje kvalitetom. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se vidljivost projekata na mrežnim stranicama.
- Kontinuirano se potiče nastavnike da se bave znanstvenoistraživačkim radom i motivira ih se da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Također, potiče se nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije i znanstvenu djelatnost preko Dabra i CROSBi-ja. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se broj objavljenih znanstvenih radova, veći broj nastavnika izabranih u viša zvanja i ažurirane relevantne baze podataka (Dabar i CROSBi).
- Razvoj radionica za razvoj kompetencija za prijave projekata. Primarni je cilj osigurati transfer znanja djelatnicima zaduženima za znanstvene projekte, stvaranje mreže projektnih koordinatora i osiguravanje dijeljenja znanja. Sekundarni je cilj radionica povećati informiranost znanstvenika o prijavama i provedbi projekata.

- Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća sveučilišnih vojnih studija. Kao pokazatelj uspješnosti uzima se vidljivost istraživačkih postignuća u medijima (tiskani, televizijse i radijske emisije, filmski prikazi, mrežne stranice, društvene mreže).

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.11. Znanstveno-istraživačka djelatnost s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **implementirano** (stupanj 3).

U Plan aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete, nakon provedene unutarnje prosudbe, uključene su uglavnom sve preporuke Povjerenstva za unutarnju prosudbu. Na neke preporuke u Izvješću o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, Plan aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe u jednom dijelu ne odgovara adekvatno; umjesto operativnih, izvršnih koraka, pretpostavlja administrativne, teško mjerljive parametre, nedostupne ili neadekvatno ažurirane mrežne stranice. Zaključak je Povjerenstva da postoje generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na projektima, ali bi ona trebala biti vidljivija na razini vojnih studija, pa u tom dijelu treba uspostaviti učinkovitiji sustav. Povjerenstvo je ocijenilo da vidljivost pokrenutih znanstvenih i stručnih projekata vezanih za vojne studije nije adekvatna te da ne postoje ažurirane evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija. Također je utvrđeno da je mali postotak djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima te je slaba vidljivost njihova znanstvenoistraživačkoga i stručnoga rada na razini vojnih studija. Poticaj nastavnicima da se bave znanstvenoistraživačkim radom i motivira ih se da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem nije na visokoj razini, upravo zbog male razlike u vrjednovanju rada (naknade za rad), znanstveno-nastavnih u odnosu na nastavne djelatnosti (npr. redovitoga profesora u odnosu na predavača). Također, Povjerenstvo je ocijenilo da aktivnosti koje se odnose na razvoj ili unaprjeđenje nastavničkih kompetencija na vojnim studijima nisu potpuno razvijene. Suradnicima u nastavi i novozaposlenom nastavnom osoblju nije osigurana sustavna mogućnost razvijanja kompetencija u nastavi, kao ni trajno osposobljavanje i unaprjeđenje kompetencija za rad u nastavi, nego nastavno osoblje samostalno radi na osobnom profesionalnom razvoju. Također, nema definiranoga programa za osposobljavanje nastavnika koji ne ispunjavaju razinu kvalitete. Kao rezultat ranije navedenih manjkavosti, iz Izvješća o provedenom Planu aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete nakon provedene unutarnje prosudbe razvidno je kako je većina rezultata administrativne prirode, a manje je onih bitnih, sustavnih unaprjeđenja.

Unatoč navedenim konstruktivnim preporukama, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu smatra da je Povjerenstvo za upravljanje kvalitetetom sveučilišnih vojnih programa

uložilo veliki napor u izradbu očitovanja i Plana aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete te stvorilo dobre uvjete za razvoj znanstvenoistraživačke djelatnosti sveučilišnih vojnih studija te smatra da će s kvalitetnim Planom aktivnosti za naknadno praćenje sustava osiguravanja kvalitete, do iduće procjene, ocjena ovoga standarda biti puno veća.

Poglavlje 1.12. STRUČNA DJELATNOST

Standard: Sveučilište treba evidentirati i poticati stručnu djelatnost nastavnika u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta.

Povjerenstvo je ustanovilo da se sveučilišni vojni studijski programi provode na temelju sporazuma Vlade RH i Sveučilišta u Zagrebu, a za potrebe Oružanih snaga odnosno obrambenoga resora u cjelini. Središnja je institucija Vlade RH u tom procesu Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“ (HVU), koje djeluje kao sastavnica Oružanih snaga, te je njegovo djelovanje i budući razvoj utvrđeno dugoročnim planskim i strateškim dokumentima iz područja obrane. Pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima vezuju se za Odluku ministra obrane o osnivanju vijeća za upravljanje projektima Centra za obrambene i strateške studije (CzOSS) "Janko Bobetko" (propisane mjerodavnosti vijeća i aktivnosti CzOSS-a). Razrađena pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim i umjetničkim projektima nisu dovoljno vidljiva na razini vojnih studija. Na Hrvatskom vojnom učilištu, od početaka vojnih studija, kontinuirano se provode programi cjeloživotnoga obrazovanja u suradnji s drugim ustrojbenim jedinicama OSRH-a i vanjskim dionicima. Evidencija o završenim programima cjeloživotnoga obrazovanja vodi se u Informacijskom sustavu ljudskoga upravljanja MORH-a. Nadalje, povjerenstvo utvrđuje da Hrvatsko vojno učilište surađuje s brojnim gospodarskim subjektima i strukovnim organizacijama, kao i s akademskom zajednicom. Sporazumi o suradnji s gospodarskim subjektima i strukovnim organizacijama evidentiraju se i vode u Tajništvu HVU-a te u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu. Evidencija stručnih projekata vodi se u CzOSS-u "Janko Bobetko". Slaba je vidljivost prijavljenih stručnih projekata na razini vojnih studija. Aktivnosti nastavnika u stručnim časopisima, udrugama, javnim tijelima i međunarodnim organizacijama vode se uglavnom individualno te su sastavni dio individualnih podataka nastavnika u procesu izbora i reizbora, a njihovu validaciju rade članovi povjerenstava za odabir u zvanja. Kolektivna evidencija o ulogama i poslovima nastavnika u stručnim časopisima i udrugama, javnim tijelima ili međunarodnim organizacijama na razini vojnih studija uglavnom nije vidljiva. Informacije o ostvarenoj stručnoj djelatnosti nastavnika javno su dostupne uglavnom u časopisu *Strategos* (časopisa koji objavljuje HVU), Hrčku, CROSBi-ju i Dabru, ovisno o spremnosti pojedinca da ih pripremi i objavi. Kolektivna evidencija o ostvarenoj stručnoj djelatnosti nastavnika na razini vojnih studija uglavnom ne postoji.

Radi daljnjega unaprjeđenja ovoga područja dane su sljedeće preporuke:

1. Primijeniti i razraditi postojeća generalna pravila i preporuke o odobravanju

rada na stručnim projektima u okviru vojnih studija radi uspostave učinkovitijeg sustava.

2. Regulirati sudjelovanje nastavnika na stručnim projektima.
3. Razviti program cjeloživotnoga učenja širega spektra djelatnosti.
4. Razviti kriterije za vrjednovanje stručnoga rada nastavnika na vojnim studijima. Voditi evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija radi bolje vidljivosti pokrenutih stručnih projekata.
5. Povećati vidljivost znanstvenoistraživačkoga i stručnoga rada na razini vojnih studija, među ostalim povećanjem udjela djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima.
6. Sustavno osigurati i unaprijediti razvoj nastavničkih kompetencija te poticati kvalitetu nastavničkoga kadra.

Plan aktivnosti naknadnoga praćenja obuhvatio je sve navedene preporuke, te se uočio mali napredak prema ovom kriteriju.

Sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima realizira se u okviru projekata koji se provode za potrebe Ministarstva obrane i OSRH-a. Osim toga, sudjelovanje u stručnim projektima moguće je realizirati na temelju sporazuma o poslovnoj suradnji koje je HVU sklopio s brojnim renomiranim međunarodnim i domaćim visokoškolskim i znanstvenim institucijama (npr. TVZ, Institut „Ivo Pilar“, NATO STO). Sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima moguće je poduprijeti i putem Fonda za unaprjeđenje nastave.

Vijeće za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije razmatra i odobrava znanstvene i stručne projekte, koji pridonose jačanju sposobnosti OSRH-a, a između ostalog odobrava i korištenje sredstava za realizaciju pojedinih projekata. Zapovjednik HVU-a je predsjednik Vijeća, a sastav i ovlasti Vijeća detaljno su regulirane Odlukom o osnivanju Vijeća za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko“. Sporazumima o ustrojavanju studijskih programa za potrebe OSRH-a definirano je da će se istraživački projekti od posebnoga interesa za Ministarstvo obrane i OSRH planirati iz državnoga proračuna – razdjela Ministarstva obrane, a za ostale projekte koji proizlaze iz potreba studija, mogu se koristiti dostupna sredstva i osnovna istraživačka infrastruktura u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

U OSRH-u je potpuno razvijen sustav cjeloživotnoga učenja. Zakonom o službi u OSRH-u definiran je profesionalni razvoj djelatnih vojnih osoba tijekom službe, koji se odvija neprekidnim usavršavanjem, obukom i izobrazbom,

uspješnim obnašanjem dužnosti, posebice ustrojbenih dužnosti višega čina od osobnoga te promaknućem u viši čin. Vojna izobrazba, koja je sastavni dio profesionalnoga razvoja vojnih osoba, provodi se na HVU-u, u središtima za obuku OSRH-a te u vojnim i civilnim institucijama u RH i inozemstvu. Organizirana je kao slijedno-rastuća (četiri razine dočasničke i časničke izobrazbe) i funkcionalna izobrazba (vojni tečajevi, izobrazba koja se provodi radi stjecanja odgovarajućih znanja i vještina u suradnji s civilnim institucijama i sl.). Nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost i pružena institucijska potpora u razvijanju i usavršavanju kompetencija za izvođenje nastave na stranom jeziku (ponajprije engleskom), koristeći se kapacitetima Središta za strane jezike „Katarina Zrinska”, koje djeluje u sklopu HVU-a. Osoblju je na raspolaganju više mogućnosti za unaprjeđivanje jezičnih kompetencija, od intenzivnih tečajeva, individualne pouke do tečajeva i potpore na daljinu (*online*).

Stručna djelatnost nastavnika vrjednuje se prilikom reizbora ili izbora u više zvanje u skladu s Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja. Putem sustava vojne izdavačke djelatnosti OSRH-a potiče se pisanje i objavljivanje knjiga, udžbenika, priručnika, skripata, uz osiguran honorar za pisanje i pokriće svih troškova recenzije i tiska. U okviru HVU-a pokrenut je znanstveno-stručni časopis *Strategos*, a u sklopu Dabra uspostavljen je digitalni Repozitorij HVU-a, koji sadržava završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnoga i stručnoga osoblja.

Dugoročnim planom razvoja OSRH-a 2015. – 2024. utvrđeno je kako osposobljavanje novoga i usavršavanje postojećega osoblja u području obrane i sigurnosti ima primaran značaj. Naglasak je na jačanju visokoobrazovne i znanstvene djelatnosti za potrebe OSRH-a i obrambenoga resora i na institucionalizaciji visokoga obrazovanja za potrebe obrane na HVU-u kao visokoobrazovnoj i znanstvenoistraživačkoj instituciji, ustrojenoj u skladu s propisima, koji uređuju visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost u RH. Trenutačno čak 70 pripadnika Ministarstva obrane i OSRH-a studira na doktorskim studijima iz područja tehničkih, društvenih, prirodnih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti. Od navedenoga broja, trenutačno se ukupno četrdeset devet (49) ili 70 % školuje na poslijediplomskim doktorskim sveučilišnim studijima uz novčanu potporu Ministarstva obrane.

Sustavno unaprjeđivanje razvoja kompetencija nastavnika odvija se suradnjom s Uredom za cjeloživotno obrazovanje nastavnika i Uredom za društveno korisno učenje Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnicima vojnih studija omogućeno je korištenje svih tečajeva i radionica koje nude sastavnice Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišni računski centar. Osim toga, navedeno se realizira i raznim oblicima izobrazbe koja se provodi radi stjecanja odgovarajućih znanja i vještina u okviru Ministarstva obrane i OSRH-a (npr.

edukacija „Suvremene metode predavanja u vojnom obrazovanju“, vojni tečajevi, učenje stranih jezika i sl.) ili u suradnji s civilnim i vojnim institucijama u zemlji i inozemstvu (upućivanjem na izobrazbu na temelju odgovarajućih sporazuma o suradnji ili, primjerice, stipendiranjem studiranja na poslijediplomskim doktorskim studijima: godišnje se stipendira 10 do 15 kandidata za doktorske studije i sl.). Personalna uprava GS OSRH-a, u suradnji s HVU-om, odgovorna je za izradbu dugoročno održivoga modela privlačenja, zadržavanja i tranzicije nastavno-instruktorskoga, znanstvenoga i znanstveno-nastavnoga osoblja (nastavnika i vanjskih suradnika). Nadalje, poticanje kvalitete nastavničkoga kadra moguće je postići i nagrađivanjem putem Fonda za unaprjeđenje izvođenja studija te nagrađivanjem u skladu s Pravilnikom o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele.

Razvijen je program cjeloživotnoga učenja širega spektra djelatnosti u okviru Zakona o službi u OSRH-u, u kojemu je definiran profesionalni razvoj djelatnih vojnih osoba tijekom službe, koji se odvija neprekidnim usavršavanjem, obukom i izobrazbom, uspješnim obnašanjem dužnosti, posebice ustrojbenih dužnosti višega čina od osobnoga te promaknućem u viši čin.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.12. Stručna djelatnost s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **implementirano** (stupanj 3).

Područje stručne djelatnosti koja se provodi u svrhu ostvarivanja prihoda na tržištu te povezivanja gospodarstva i sveučilišta složeno je područje osiguravanja kvalitete. Raznolikost i široki obuhvat znanstvenih i umjetničkih područja i stručnih disciplina, u kojima sastavnice djeluju i razvijaju se, otežava donošenje jedinstvenih smjernica za razvoj i osiguravanje kvalitete stručne djelatnosti. Zaključak je Povjerenstva da u Ministarstvu obrane i na Sveučilištu u Zagrebu postoje generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima, ali ona bi trebala biti vidljivija na razini vojnih studija, uzimajući u obzir sve specifičnosti sustava, pa u tom dijelu treba uspostaviti učinkovitiji sustav. Programi cjeloživotnoga obrazovanja u suradnji s vanjskim dionicima i strukovnim organizacijama na vojnim studijima provode se na djelomično djelotvornoj razini. U pogledu evidentiranja sporazuma o suradnji, u domeni stručnih poslova, uočava se veća razina usklađenosti, te možemo zaključiti da je uspostavljen djelotvoran sustav. Najniža razina djelotvornosti uočava se u dijelu koji se odnosi na kriterije vrjednovanja stručnoga rada nastavnika, pa je potrebno značajno povećati razinu djelotvornosti u tom dijelu sustava. Nadalje, Povjerenstvo je ocijenilo da vidljivost pokrenutih stručnih projekata vezanih za vojne studije nije adekvatna te da ne postoje evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija. Utvrđeno je da mali postotak djelatnika HVU-a ima znanstveno-nastavno zvanje u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima te je slaba vidljivost njihova

znanstvenoistraživačkoga i stručnoga rada na razini vojnih studija. Aktivnosti koje se odnose na razvoj ili unaprjeđenje nastavničkih kompetencija na vojnim studijima nisu potpuno razvijene. Suradnicima u nastavi i novozaposlenom nastavnom osoblju potrebno je osigurati sustavnu mogućnost razvijanja kompetencija u nastavi, kao i trajno osposobljavanje i unaprjeđenje kompetencija za rad u nastavi, kao i poticati nastavno osoblje da samostalno radi na osobnom profesionalnom razvoju. Potrebno je definirati i izraditi program za osposobljavanje nastavnika koji ne ispunjavaju razinu kvalitete. Povjerenstvo zaključuje da vojni studiji mogu i dalje razvijati i unaprijediti aktivnosti koje su usmjerene na praćenje, analizu i korištenje rezultata stručne djelatnosti te vidljivost stručne djelatnosti nastavnika. Uz te dvije aktivnosti, mogu se dalje razvijati i unaprijediti aktivnosti za uspostavu odgovarajućih smjernica i vrjednovanja stručne djelatnosti nastavnika.

Poglavlje 1.13. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Standard: Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnoga osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz ponudu predmeta na stranom jeziku, što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju” dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe.
2. Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu) da se oni mogu izvoditi i na stranom jeziku u skladu s odlukama mjerodavnih tijela.
3. Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU-u kako bi stekao sve temeljne preduvjete i jačao kapacitete za daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti na temelju usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH-a.
4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne) s vojnim studijskim programima (fakultetima/sveučilištima) koji su najbolji na svijetu u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a.
5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU-u i Sveučilištu, odnosno s tijelom Vojnoga erasmusa na razini EU-a.
6. Pojednostaviti procedure/podzakonske akte (ali ne na račun sigurnosnoga dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenata vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanima, kao što su to borilački športovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.

Očitovanje na preporuke:

1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz ponudu predmeta na stranom jeziku, što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju” dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe.

Preporuka nije primjenjiva jer su vojni studijski programi zatvoren sustav i kadeti se obrazuju isključivo za potrebe OSRH-a, osim ako ne postoje bilateralni sporazumi na razini ministarstava obrane, ali u okviru hrvatskoga jezika.

U cilju stvaranja uvjeta za izvođenje određenih kolegija na stranom (engleskom jeziku) nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost razvijanja kompetencija potrebnih za komunikaciju i obavljanje nastavne/stručne djelatnosti na stranom jeziku, koristeći se kapacitetima Središta za strane jezike, koje djeluje u okviru Hrvatskoga vojnog učilišta. Osoblju je na raspolaganju više mogućnosti za unaprjeđivanje jezičnih kompetencija – od intenzivnih tečajeva, individualne poduke do *online* tečajeva i potpore (<https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/>).

2. Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu) da se oni mogu izvoditi i na stranom jeziku u skladu s odlukama mjerodavnih tijela.

Preporuka nije prihvatljiva sve dok jedini poslodavac, MORH, ne iskaže interes za pokretanje studijskih programa na engleskom jeziku. Obrazloženje je navedeno pod prethodnom točkom.

3. Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU-u kako bi stekao sve temeljne preduvjete i jačao kapacitete za daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti na temelju usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH-a.

Preporuka je provedena.

Usvojenim strateškim dokumentima Sveučilišta u Zagrebu i OSRH-a/HVU-a definirani su temeljni preduvjete za jačanje i daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti studenata, nastavnoga i nenastavnoga osoblja. Postoji sustav potpore odlaznim i dolaznim studentima u međunarodnoj mobilnosti koji je dobro organiziran i koristi se (EMILYO i programi ERASMUS+). Dekanat HVU-a (odnosno prodekan za međunarodnu suradnju) vodi pripremu međuinstitucijskih sporazuma i sporazuma o mobilnosti (Learning Agreements, Mobility Agreements) te koordinaciju akademskih obveza. Kadetska bojna i Dom HVU-a vode proces administrativne i organizacijske potpore, a Ured zapovjednika koordinira sve aspekte potpore mobilnosti. Erasmus koordinator koordinira aktivnosti dolazne mobilnosti s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu. Za svaku mobilnost donosi se poseban akt zapovjednika HVU-a kojim se reguliraju svi aspekti potpore i utvrđuje okvirni program.

4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne) s vojnim studijskim programima

(fakultetima/sveučilištima) koji su najbolji na svijetu u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a. Preporuka se kontinuirano provodi.

Međunarodna suradnja odvija se u okviru međusveučilišne suradnje, zajedničkih međunarodnih projekata i izravnim kontaktima nastavnika s inozemnim sveučilištima i europskim i svjetskim istraživačkim ustanovama. Plan međunarodne akademske suradnje dio je plana međunarodne obrambene suradnje koji se donosi svake godine. Plan prolazi više razina usuglašavanja (od Dekanata, zapovjednika HVU-a, Glavnog stožera, Ministarstva obrane) i pritom se vodi računa o ispunjavanju strateških ciljeva. U razdoblju 2018. – 2020. vidljiv je veliko povećanje aktivnosti međunarodne akademske suradnje u odnosu na druge aspekte međunarodne suradnje. HVU je preko Sveučilišta u Zagrebu, koristeći se statusom tzv. virtualne sastavnice, dobio mogućnost sklapanja Erasmus+ međuinstitucijskih sporazuma. Od 2018. godine, kada je to omogućeno, HVU je sklopio 11 sporazuma s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi. Od 2018. godine HVU je postao član inicijative EU-a za razmjenu mladih časnika, nadahnute Erasmusom (tzv. Vojni erasmus ili EMILYO). HVU je 2019. godine postao članom mreže European Security and Defence College (ESDC), a predstavnik HVU-a članom Executive Academic Boarda ESDC-a. U ak. god. 2018./2019., kao prvoj godini ulaska u programe međunarodne akademske mobilnosti, deset kadeta i dva člana nastavnoga/nenastavnoga osoblja koristili su programe odlazne mobilnosti. Pet kadeta stranih institucija koristilo je programe dolazne mobilnosti (na HVU) i šest članova osoblja stranih institucija. Taj trend nastavio se i u 2019./2020. godini, u kojoj je realizirano, ili je realizacija u tijeku, za deset odlaznih mobilnosti za kadete, najmanje tri odlazne mobilnosti osoblja te najmanje pet dolaznih mobilnosti osoblja i osam dolaznih mobilnosti kadeta.

5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU-u i Sveučilištu, odnosno s tijelom Vojnoga erasmusa na razini EU-a.

Preporuka se kontinuirano provodi.

HVU trenutačno ima 11 potpisanih sporazuma suradnje s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi. Od 2018. godine HVU je član inicijative EU-a za razmjenu mladih časnika, koja je poduprta Erasmusom (tzv. Vojni erasmus ili EMILYO). HVU je od 2019. član mreže European Security and Defence College (ESDC), a predstavnik HVU-a postao je član Executive Academic Boarda ESDC-a.

6. Pojednostaviti procedure (ali ne na račun sigurnosnoga dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenata vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanimaju, kao što su borilački športovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.

Preporuka nije provediva.

Studijski programi *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje* izvode se prema modelu 4 + 1. Oni su akreditirani bez mogućnosti upisa izbornih predmeta na drugim sastavnicama jer imaju specifične ishode učenja i kreirani su za zatvoren sustav. Zbog specifičnosti studija, studentima su ponuđeni izborni kolegiji koji se izvode kao dio diplomskih studija. Osim toga, unutarnja mobilnost kadeta, u smislu slušanja i polaganja izbornih kolegija na drugim sastavnicama Sveučilišta, nije izvediva i zbog prevelikog broja obveza kadeta te gusto definiranog rasporeda nastavnih i vojnoobučnih obveza te dodatnih izvannastavnih aktivnosti (od 6 h do 22 h).

Zbog specifičnosti vojnih studija, proces unutarnje mobilnosti, koji se odnosi na mogućnost odabira, slušanja i polaganja izbornih kolegija na vojnom studiju studenata s drugih sastavnica, podložan je također restrikcijama i značajnim ograničenjima zbog zatvorenosti sustava.

ZAKLJUČAK:

Razina usklađenosti kriterija 1.13. Mobilnost i međunarodna suradnja s ESG-om (2015.) odgovara ocjeni **djelomično djelotvorno** (stupanj 4).

Medijan ocjene razvijenosti ovoga standarda (djelomično djelotvorno) u velikom broju i postotku upućuju na visoku razinu usklađenosti studijskih programa i HVU-a s kriterijima standarda u području Mobilnosti i međunarodne suradnje. Međutim, vidljive su prilike za napredak i razvoj ovoga standarda, za ustroj sustava koji podupire ovaj standard, kao i za njegov daljnji razvoj i unaprjeđenje na temelju provedenoga vrjednovanja i uočenih prednosti i prilika.

Povjerenstvo za upravljanje kvalitete spominje u Planu aktivnosti za naknadno praćenje „da su vojni studijski programi zatvoren sustav“, pa da nešto nije prihvatljivo zbog toga. Intencija je NATO-a, EU-a, a samim time i hrvatskih oružanih snaga, koliko je nama poznato, otvorenost, a ne zatvorenost. Na primjer, NATO pokreće usklađivanje izobrazbe i obuke u obrazovnim institucijama članica NATO-a i partnerskih država sa standardima bolonjskoga procesa radi povećanja kvalitete obrazovanja i obuke, ali i povjerenja i transparentnosti, i između država i unutar njih, između oružanih snaga i društva (https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2017/10/dpr_osrh_2015-24_25112014-1.pdf), o čemu je i HVU ranije pisao. Dalje, otvorenost vojnoga prema civilnom nešto je čemu se teži. U tom smislu, koliko je nama poznato, nema nikakvih međunarodnih zakonskih prepreka da se navedeno ne provodi, nego baš suprotno. Baš za otvorenost postoje međunarodni zakoni, programi međunarodne vojne mobilnosti, strateški dokumenti i slično. Međutim, ponovno se vraćamo na važnost daljnjega unaprjeđenja kvalitete naših zakonskih i podzakonskih akata (dominatno MORH-a), koji trebaju pratiti aktualne intencije, strateške planove RH i slično, vezano za razvoj i unaprjeđenje kvalitete na vojnim studijima. Ako ne postoje međunarodne zakonske prepreke, i ako iste ne

postoje u nacionalnim strateškim vojnim dokumentima vezanima za razvoje vojnih studija i samoga Sveučilišta, onda se u Planu aktivnosti trebaju revidirati one aktivnosti za koje je navedeno da nisu provedive zbog „zatvorenosti sustava“ te da se taj termin ublaži. Također, predlažemo da se u Planu dodaju aktivnosti vezane za „Pojednostavljanje procedure/propisa (ali ne na račun sigurnosnoga dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenata vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanimaju, kao što su borilački športovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.“

3. PROSUDBA STUPNJA RAZVIJENOSTI I UČINKOVITOSTI SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE SUSTAVA PREMA ESG STANDARDIMA

Standard	Nije definirano	Definirano	Implementirano	Djelomično djelotvorno	Djelotvorno
1.1. Politika osiguravanja kvalitete					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.2. Izradba i odobravanje programa					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.3. Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.4. Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.5. Nastavno osoblje				U sustavu postoje podatci i/ili ocjene i/ili procjene o djelotvornosti aktivnosti, ali nije sustavno definirano njihovo prikupljanje, analize i daljnje postupanje na temelju zaključaka.	

1.6. Resursi za učenje i potpora studentima					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.7. Upravljanje informacijama					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka
1.8. Informiranje javnosti					Aktivnost ostvaruje očekivanja. Djelotvornost se sustavno periodično analizira i procjenjuje na temelju planirano prikupljenih podataka.
1.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa			Definirana aktivnost je provedena i/ili se provodi i/ili su u primjeni aktivne mjere provedbe.		
1.10. Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete	Standard nije primjenjiv.				
1.11. Znanstveno-istraživačka djelatnost			Definirana aktivnost je provedena i/ili se provodi i/ili su u primjeni aktivne mjere provedbe.		
1.12. Stručna djelatnost			Definirana aktivnost je provedena i/ili se provodi i/ili su u primjeni aktivne mjere provedbe.		
1.13. Mobilnost i međunarodna suradnja				U sustavu postoje podatci i/ili ocjene i/ili procjene o djelotvornosti aktivnosti, ali nije sustavno definirano njihovo prikupljanje, analize i daljnje postupanje na temelju zaključaka.	

4. ZAVRŠNI ZAKLJUČAK

Na temelju analize prikupljene dokumentacije, kao i one dostupne na mrežnim stranicama, informacija prikupljenih tijekom razgovora sa sugovornicima u prvoj fazi provedbe unutarnje prosudbe te razdoblja naknadnoga praćenja i analize provedenih aktivnosti nakon toga, Povjerenstvo je mišljenja da se na vojnim studijskim programima kontinuirano provode aktivnosti u cilju unaprjeđenja sustava osiguravanja kvalitete, te je procijenilo da se sustav osiguravanja kvalitete nalazi u razvijenoj fazi.

Najviša razina usklađenosti s ESG-om (djelotvorno, stupanj 5) postignuta je na sedam standarda: Politika osiguravanja kvalitete, Izradba i odobravanje programa, Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta, Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje, Resursi za učenje i potpora studentima, Informiranje javnosti, Upravljanje informacijama. Djelomično djelotvorno (stupanj 4) razina je postignuta prema kriterijima: Nastavno osoblje, Mobilnost i međunarodna suradnja. Usklađenost prema ESG kriterijima implemetirano (stupanj 3) postignuta je za tri standarda: Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa, Znanstvenoistraživačka djelatnost i Stručna djelatnost, a standard Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete nije primjenjiv jer HVU nije akreditirana visokoškolska ustanova.

U razdoblju naknadnoga praćenja sustav je u nekim područjima značajno unaprijeđen, a u drugima se dogodilo pokretanje nužnih aktivnosti. Najveći napredak postignut je u razvijanju i provedbi Politike osiguravanja kvalitete. Imenovan je koordinator u području upravljanja kvalitetom za sveučilišne studijske programe za potrebe OSRH te se, na prijedlog Zapovjednika HVU-a, prodekan za znanost HVU-a zadužuje i za područje upravljanja kvalitetom. Također su na mrežnu stranicu HVU-a učitane aktivnosti vezane uz osiguravanje kvalitete.

Povjerenstvo smatra da preporuke čije aktivnosti nisu provedene ili su djelomično provedene, PUK i imenovana mjerodavna povjerenstva trebaju što prije riješiti, tj. aktivnosti za njihovo rješavanje nastaviti provoditi prema godišnjem Planu aktivnosti za osiguravanje kvalitete, odnosno sve do njihova ispunjavanja.

U kratkoročne planove poboljšavanja sustava svakako je potrebno težište aktivnosti staviti na revizije studijskih programa i uvođenje vojnoobučnih aktivnosti u sveučilišne studijske programe. Smatra se da bi time došlo do poboljšanja sustava kvalitete u svim segmentima djelovanja. Najveći je izazov na tom putu i međusobno usklađivanje zakonskih i podzakonskih akata iz sustava znanosti visokoga obrazovanja te vojnoga sustava koji se izravno primjenjuju na sveučilišne vojne studije.

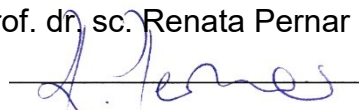
Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom i svi dionici koji su sudjelovali u provedbi aktivnosti uglavnom su pozitivno reagirali na dobrohotne preporuke ovoga Povjerenstva, koje su dane u Inicijalnom izvješću o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete. Sve preporuke koje je dalo Povjerenstvo u postupku

unutarnje prosudbe nisu obvezujuće, nego imaju za cilj isključivo unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete.

Na osnovi svega može se zaključiti da su aktivnosti vezane uz poboljšavanje sustava osiguravanja kvalitete na studijskim programima u tijeku i da se na sustavu neprekidno radi. Stoga ovo Povjerenstvo očekuje da će se u idućem razdoblju sustav osiguravanja kvalitete na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim vojnim studijskim programima *Vojno inženjerstvo* i *Vojno vođenje i upravljanje* u svim segmentima nastaviti poboljšavati, dodatno unaprijediti ili nastaviti održavati postignutu visoku razinu.

Predsjednica Povjerenstva za unutarnju prosudbu

Prof. dr. sc. Renata Pernar

5. Prilozi

- 5.1. Inicijalno izvješće o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete
- 5.2. Plan aktivnosti za razdoblje naknadnoga praćenja
- 5.3. Izvješće o provedenim aktivnostima u razdoblju praćenja

5.1. INICIJALNO IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ UNUTARNJOJ PROSUDBI
SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE

IZVJEŠĆE O UNUTARNJOJ PROSUDBI
SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE
NA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA
ZA POTREBE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

---

srpanj 2020.

SADRŽAJ

1. Uvod

1.1. Uvodna riječ predsjednice Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (OSRH)

1.2. Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete

1.3. Ciljevi unutarnje prosudbe, opis provedbe i metode rada

2. Opis sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH i sustava osiguravanja kvalitete

2.1. Ustroj sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH

2.2. Organizacijska struktura upravljanja sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH

2.3. Vizija, misija i strategija sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH

2.4. Sustav osiguravanja kvalitete sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH

3. Rezultati unutarnje prosudbe

3.1. Politika osiguravanja kvalitete

3.2. Izrada i odobravanje programa

3.3. Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta

3.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

3.5. Nastavno osoblje

3.6. Resursi za učenje i podrška studentima

3.7. Upravljanje informacijama

3.8. Informiranje javnosti

3.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa

3.10. Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete

3.11. Znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost

3.12. Stručna djelatnost

3.13. Mobilnost i međunarodna suradnja

4. Zaključak

5. Prilozi (obraci)

1. UVOD

1.1. UVODNA RIJEČ PREDSDJEDNICE POVJERENSTVA ZA UNUTARNJU PROSUDBU SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE NA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA ZA POTREBE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE (OSRH)

Periodičnu unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete u skladu Pravilnikom o osiguravanju kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu provodi tijelo koje imenuje rektor. Na temelju članka 13. *Statuta Sveučilišta u Zagrebu*, a u skladu s čl. 15. *Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu* (2018.), na 3. sjednici Vijeća preddiplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje (u daljnjem tekstu: Vijeće studija) i na 3. sjednici Vijeća studija sveučilišnih diplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje (u daljnjem tekstu: Vijeće studija), održanima 20. prosinca 2019. godine, rektor prof. dr. sc. Damir Boras donio je *Odluku o osnivanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske*, koje je počelo s radom na konstituirajućoj sjednici 15. siječnja 2020. godine.

Zadaća Povjerenstva je provesti postupak unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim preddiplomskim i diplomskim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje (u daljnjem tekstu: vojni studiji). Unutarnjom prosudbom sustava osiguravanja kvalitete analiziraju se sve provedene aktivnosti osiguravanja kvalitete i njihova učinkovitost te razlozi neprovođenja određenih aktivnosti. U nadležnosti je Povjerenstva da utvrdi je li potrebno određene aktivnosti poboljšati ili unaprijediti, te dati preporuku kako i na koji način navedeno provesti.

Prema Priručniku za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se u četiri faze:

- planiranje,
- prosudba u užem smislu,
- izvješćivanje i
- naknadno praćenje.

U okviru faze **planiranja**:

- donosi se odluka o provedbi unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete;
- održava se inicijalni sastanak povjerenstva;
- provodi se edukacija članova povjerenstva;
- dogovaraju se ciljevi i metode rada;
- prikupljaju se svi potrebni materijali i dokumenti nužni za provedbu prosudbe.

U fazi **prosudbe u užem smislu**:

- provodi se analiza prikupljenoga materijala i analiza zapažanja;
- donose se zaključci i preporuke za poboljšavanje sustava;
- razgovara se s dionicima sustava za osiguravanje kvalitete.

Unutar faze **izvješćivanja**:

- Povjerenstvo za unutarnju prosudbu izrađuje izvješće koje se sastoji od ocjene razvijenosti i učinkovitosti sustava za osiguravanje kvalitete na temelju Standarda i smjernica za *osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja* iz 2015. godine (*European Standard and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG*;) te od zapažanja, prijedloga i preporuka za poboljšanje sustava osiguravanja kvalitete;
- iznosi rezultate unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom) i Vijeću studija.
- Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom izrađuje očitovanje na izvješće i priprema plan aktivnosti za naknadno praćenje.

U posljednjoj fazi, fazi **naknadnoga praćenja**:

- Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom izrađuje izvješće za razdoblje naknadnoga praćenja i prilaže dokaznu dokumentaciju;
- Povjerenstvo za unutarnju prosudbu izrađuje završno izvješće;
- završno izvješće Povjerenstvo za unutarnju prosudbu prezentira Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom odnosno Vijeću studija, koje se po usvajanju, objavljuje na mrežnim stranicama vojnih studija.

Provedba unutarnje prosudbe na vojnim studijima je jedno novo iskustvo i veliki izazov, glede jedinstvenosti i specifičnosti vojnih studija, koja se ogleda u bitno drugačijoj koncepciji sustava, s ciljem da se iznjedre što bolji i kvalitetniji studijski programi. Rezultati dobiveni prosudbom dati će cjelovitiju sliku o sustavu osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete na vojnim studijima, te važne i poticajne preporuke za daljnja poboljšanja.

1.2 ČLANOVI POVJERENSTVA ZA UNUTARNJU PROSUDBU SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE NA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA ZA POTREBE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

Prema Odluci rektora od 20. prosinca 2020. godine, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Povjerenstvo) čine sljedeći članovi:

prof. dr. sc. Renata Pernar, Sveučilište u Zagrebu Šumarski fakultet, predsjednica
izv. prof. dr. sc. Mario Baić, Sveučilište u Zagrebu Kineziološki fakultet, član
kbb doc. dr. sc. Luka Mihanović, Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“, član
pk doc. dr. sc. Igor Štambuk, Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“, član
mr. sc. Tamara Gobo, voditeljica Ureda za potrebe vojnih i policijskih studija Sveučilišta u Zagrebu, članica
doc. dr. sc. Jadranka Herceg, predstavnik Ministarstva obrane Republike Hrvatske, članica

Lovre Sučić, student - kadet sveučilišnog diplomskog studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje, član

Jelena Đuran, dipl. iur. - administrativna podrška Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH.

1.3. CILJEVI UNUTARNJE PROSUDBE I OPIS PROVEDBE

Ciljevi unutarnje prosudbe bili su utvrditi stupanj razvijenosti sustava osiguranja kvalitete na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijskim programima koji se izvode za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske prema ESG 2015 i dodatna tri područja definirana *Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu*: a) mobilnost i međunarodna suradnja, b) stručna djelatnost te c) znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost. Osim utvrđivanja stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete na vojnim studijima, prema definiranim kriterijima i odabranoj metodologiji, glavni cilj unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete bio je utvrditi i stupanj djelotvornosti sustava osiguravanja kvalitete.

Povjerenstvo je započelo s radom na sjednici održanoj 15. siječnja 2020. godine, te je zaključno sa sjednicom 6. srpnja 2020. godine održalo ukupno šest sjednica. Najprije je 22. siječnja 2020. godine provedena edukacija članova Povjerenstva o provedbi unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete. Edukaciju je, ispred Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, provela prof. dr. sc. Mirjana Hruškar, prorektorica za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete. Kroz edukaciju članovi Povjerenstva dobili su širu sliku o preduvjetima, ciljevima, području vrjednovanja/kriterijima, fazama provedbe te ishodu unutarnje prosudbe. Također, dat je kratki prikaz obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete (Gap analiza), te je prihvaćen vremenski raspored pojedinih faza unutarnje prosudbe. U **prvoj fazi** prosudbe očekuje se da Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“ popuni obrazac za samoprocjenu koji sadrži tvrdnje za svaki standard te ocjene razvijenosti standarda. U **drugoj fazi** predviđen je posjet Hrvatskom vojnom učilištu tijekom kojega će se kroz razgovor donijeti konačna ocjena o sustavu osiguravanja kvalitete na vojnim studijima. U **trećoj fazi** prosudbe Povjerenstvo će sastaviti sveobuhvatno izvješće o razvijenosti i djelotvornosti sustava osiguravanja kvalitete na vojnim studijima.

Na temelju navedenoga, članovi Povjerenstva na sjednicama održanim 25. veljače i 6. ožujka 2020. detaljno su proveli analizu dostavljenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ (HVU). Kako je u drugoj fazi prosudbe predviđen posjet Hrvatskom vojnom učilištu, tijekom kojega će se kroz razgovor donijeti konačna ocjena o sustavu osiguravanja kvalitete na vojnim studijima Povjerenstvo je dogovorilo termin posjete HVU-u, kada će se obavljati razgovori s dionicima koje će odrediti zapovjednik HVU-a. U suglasju s Hrvatskim vojnim učilištem predloženi termin posjete bio je 17. ožujka 2020. godine. Budući da su u međuvremenu nastupile izvanredne okolnosti, uslijed čega je rektor Sveučilišta u Zagrebu dana 12. ožujka 2020. donio Upute o postupanju (Klasa: 115-01/20-01/2; Urbroj: 380- 012/246-20-2), dana 13. ožujka 2020. Odluku o izvođenju nastave na daljinu (Klasa: 602-04/20- 11/03; Urbroj: 380-010/076-

20-01) i 16. ožujka 2020. preporuke za rad stručnih službi Sveučilišta u Zagrebu i svih njegovih sastavnica u vezi s pojavom koronavirusa COVID-19 (Klasa: 030-02/20- 01/04; Urbroj: 380-012/246-20-1), odgođen je posjet Hrvatskom vojnom učilištu, dok se ovisno o novonastaloj situaciji ne stvore uvjeti za posjetu, kako bi se obavio razgovor sa dionicima sustava za osiguravanje kvalitete. Međutim, epidemiološka situacija nije jenjavala, dapače, s vremenom se sve više pogoršavala. U skladu s odredbom točke V. Odluke Stožera civilne zaštite RH o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, uslužnih djelatnosti i održavanja kulturnih i sportskih događaja (NN 32/2020) od 19. ožujka 2020. poslodavci su bili dužni organizirati rad od kuće gdje je moguće, otkazati sastanke ili organizirati telekonferencije i koristiti druge tehnologije za održavanje sastanaka na daljinu. Nažalost, 22. ožujka 2020. godine, Grad Zagreb i njegova okolica pretrpjeli su razoran potres, koji je izazvao znatnu štetu na mnogim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Svi ti nemili događaji onemogućili su nas u obavljanju naše primarne zadaće - provođenja postupka unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete kojom se analiziraju sve provedene aktivnosti osiguravanja kvalitete i njihova učinkovitost te razlozi neprovođenja određenih aktivnosti, u skladu s nacionalnim i ESG standardima.

Poboljšanjem epidemiološke situacije, te završetkom izvođenja nastave na daljinu, koje je iziskivalo znatno veće opterećenje i nastavnika i studenata u vidu povećanja obaveza u odnosu na klasično odvijanje nastave, stvoreni su preduvjeti za održavanje sjednice Povjerenstva (6. srpnja 2020.), na kojoj je između ostaloga utvrđen novi termin posjete Povjerenstva na vojnim studijima dana 7. srpnja 2020. godine s početkom u 9 sati.

Posjet predviđa razgovor članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu s predstavnicima Hrvatskog vojnog učilišta. Razgovor s predstavnicima Hrvatskog vojnog učilišta temeljiti će se na tvrdnjama iz obrasca za samoprocjenu. Tijekom razgovora bi trebali dobiti odgovore na pitanja koja su ostala otvorena nakon analize obrazaca samoprocjene vojnih studija i usuglasiti zajedničku ocjenu o razvijenosti pojedinoga područja. Svrha je toga razgovora doznati više pojedinosti o sustavu osiguravanja kvalitete na vojnim studijima kako bi i unutarnja prosudba sveukupnoga sustava osiguravanja kvalitete bila što potpunija i jasnija te kako bi svaki dostignuti standard, dobra praksa ili postupak bio zabilježen i pridonio ukupnoj ocjeni razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete. Tijekom provođenja postupka unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na vojnim studijima, provedeni su razgovori sa sljedećim dionicima sustava osiguravanja kvalitete:

- upravom Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ (dekanom i prodekanima);
- stručno-administrativnim osobljem (voditeljica Referade).

Na temelju rezultata samoprocjene, podastrih dokaza i razgovora, donijela se usuglašena ocjena stanja razvijenosti sustava za osiguravanje kvalitete na vojnim studijima. Procjenjivala se srednja vrijednost za svaki pojedini kriterij, što je omogućilo ne samo detaljni uvid u procjene nego i kvalitetnu interpretaciju rezultata.

Rezultati, zaključci i preporuke navode se u poglavlju 3 ovoga izvješća.

Nakon obavljenog razgovora pristupilo se pisanju izvješća po poglavljima, koje, među ostalim, mora sadržavati 1) naziv standarda, 2) analizu postojećeg stanja, 3) ocjenu standarda, 4) razinu razvijenosti te 4) preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete.

Do sada su u cijelosti provedene prve dvije faze unutarnje prosudbe: planiranje i prosudba u užem smislu, te slijedi 3. faza – izvješćivanje, koja će završiti očitovanjem Povjerenstva za upravljanje kvalitetom (PUK) na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske na izvješće Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete i pripremom plana aktivnosti za naknadno praćenje. Potom će se provesti šestomjesečna, 4. faza unutarnje prosudbe – naknadno praćenje (follow-up). Faza naknadnog praćenja započet će nakon predstavljanja ovog izvješća Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH. U toj će fazi navedeno Povjerenstvo izraditi plan aktivnosti, koji će se provoditi tijekom šest mjeseci te dostaviti Izvješće o provedenim aktivnostima Povjerenstvu za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH na analizu.

Postupak unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete bit će okončan završnim izvješćem od strane ovog Povjerenstva, u kojemu se daje konačna ocjena stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete na vojnim studijima koje će se prezentirati Vijeću studija.

Dokumenti korišteni za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete:

1. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17)
2. Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09)
3. Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)
4. Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (pročišćeni tekst zakona NN 73/13, 75/15, 50/16, 30/18, 125/19)
5. Statut Sveučilišta u Zagrebu (pročišćeni tekst od 9. listopada 2017.)
6. Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu (2009.)
7. Odluka o izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (stupio na snagu 22. studenoga 2018.)
8. Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu (stupio na snagu 24. svibnja 2018.)
9. Pravilnik o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu (stupio na snagu 28. svibnja 2016. godine)
10. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 45/09)
11. Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu (stupio na snagu ak. god. 2008./2009. godine)
12. Pravilnik o studiranju na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga

Republike Hrvatske, srpanj 2017.

13. Pravilnik o završnim i diplomskim radovima na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (svibanj, 2019.)
14. Pravilnik o međunarodnoj mobilnosti (stupio na snagu 20. travnja 2017.)
15. Pravilnik o dodjeli Rektorove nagrade (pročišćeni tekst od 28. veljače 2020.)
16. Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (Narodne novine 28/17)
17. Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, (pročišćeni tekst, NN 118/09, 82/12, 32/13 i 34/16)
18. Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 122/2017)
19. Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012)
20. Odluka o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja (NN 129/2005)
21. Pravilnik o stegovnoj odgovornosti, Ministarstvo obrane (NN 122/2015)
22. Pravilnik o utvrđivanju zdravstvenih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u OSRH (NN 13/2014)
23. Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG, usvojen na konferenciji u Erevanu, 14. i 15. svibnja 2015. godine)
24. Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu (Sveučilište u Zagrebu, 2014. godine)
25. Strategija sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu (usvojena 17. siječnja 2014. godine)
26. Razvoj i preobrazba Sveučilišta u Zagrebu; Razrada polaznih pretpostavki (usvojen 23. veljače 2013. godine)
27. Politika osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu (usvojena 2. listopada 2012. godine)
28. Samoanaliza i dokumentacija za postupak vanjske neovisne prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu (Povjerenstvo za samoanalizu Sveučilišta u Zagrebu, 9. listopada 2012. godine)
29. Pojmovnik osnovnih termina i definicija iz područja osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju (izradio Odbor za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, 11. lipnja 2015. godine)
30. Odluka Vlade Republike Hrvatske o pokretanju postupka za ustrojavanje posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (NN 91/13)
31. Odluka Vlade Republike Hrvatske o pokretanju postupaka za ustrojavanje diplomskih sveučilišnih studija, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te poslijediplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, rujan 2017. (NN 96/2017)
32. Odluka ministra obrane Republike Hrvatske i zapovijedi načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, dopis KLASA: 023-03/12-09/2, URBROJ: 3352-01-0302-12-2 od 13. siječnja 2012.
33. Sporazum o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike

Hrvatske između Sveučilišta u Zagrebu i Vlade Republike Hrvatske, 10. siječnja 2014.

34. Sporazum o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih preddiplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, rujan 2014.
35. Odluka Senata Sveučilišta u Zagrebu o ustroju i izvedbi preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno inženjerstvo, 14. veljače 2014.
36. Odluka Senata Sveučilišta u Zagrebu o ustroju i izvedbi preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje, 14. veljače 2014.
37. Sporazum o ustrojavanju diplomskih sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, svibanj 2018.
38. Sporazum o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih diplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, lipanj 2018.
39. Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, prosinac 2015.
40. Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, lipanj 2018.
41. Aneks Sporazuma o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih preddiplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, srpanj 2018.
42. Sporazum o namjeri promjene statusa studijskih programa ustrojenih za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, Ministarstvo obrane RH i Sveučilište u Zagrebu, ožujak 2020.
43. Dugoročni plan razvoja 2015.-2024. Ministarstva obrane Republike Hrvatske
44. Strateški pregled obrane Ministarstva obrane Republike Hrvatske (NN 43/2018)

Metode rada obuhvaćale su pregled svih zahtjeva ESG-ja i procjena razine usklađenosti studijskih programa, izravan razgovor sa sugovornicima, analiza dokumenata i dodatnih informacija prikupljenih tijekom razgovora sa sugovornicima o stanju sustava osiguravanja kvalitete na vojnim studijima, vođenje individualnih bilješki sa zapažanjima svakog člana Povjerenstva, koje su poslužile kao osnova za izradu Inicijalnog izvješća, usmeno upoznavanje Uprave HVU-a s ocjenama, zajednička izrada Inicijalnog izvješća o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete, te upoznavanje PUK-a i Vijeća studija s rezultatima unutarnje prosudbe, konzultacije i konačna izrada Inicijalnog izvješća o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete te analiza Izvješća PUK-a nakon faze naknadnog praćenja, konzultacije i zajednička izrada Završnog izvješća o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete.

2. OPIS SVEUČILIŠNIH STUDIJSKIH PROGRAMA ZA POTREBE OSRH I SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE

2.1. USTROJ SVEUČILIŠNIH STUDIJSKIH PROGRAMA ZA POTREBE OSRH

Suradnja Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskoga vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman” pokrenuta je u siječnju 2012. godine na temelju Odluke ministra obrane Republike Hrvatske i zapovijedi načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, a Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 2013. donijela Odluku o pokretanju postupka za ustrojavanje posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske. Tom su odlukom otvorena vrata prema transformaciji i integraciji Hrvatskoga vojnog učilišta u sveučilišnu zajednicu.

U rujnu 2013. u proceduru vrjednovanja upućeni su novi studijski programi kojima je nositelj Sveučilište u Zagrebu, a izvodili bi se u suradnji s HVU-om „Dr. Franjo Tuđman”. Vlada Republike Hrvatske i Sveučilište u Zagrebu potpisali su u siječnju 2014. Sporazum o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, kojim se uređuju odnosi o ustrojavanju i izvođenju studijskih programa: preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno inženjerstvo i preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje.

Senat Sveučilišta u Zagrebu donio je 14. veljače 2014. Odluku o ustroju i izvedbi preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno inženjerstvo i Odluku o ustroju i izvedbi preddiplomskoga sveučilišnog studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje. Od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske 26. ožujka 2014. dobiveni su upisi u Upisnik studijskih programa za navedene studije, čime je službeno završen postupak vrjednovanja studijskih programa.

U rujnu iste godine, između Sveučilišta u Zagrebu i njegovih jedanaest sastavnica (Fakultet elektrotehnike i računarstva, Fakultet političkih znanosti, Filozofski fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Fakultet organizacije i informatike, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Pravni fakultet, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Građevinski fakultet, Geodetski fakultet i Fakultet prometnih znanosti) potpisan je Sporazum o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih preddiplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, kojim se uređuju odnosi između sastavnica Sveučilišta u Zagrebu koje sudjeluju u izvođenju nastave. Također, definirano je kako će se na dvije sastavnice, koje su zajedno s Hrvatskim vojnim učilištem koordinirale izradu studijskih programa, smjestiti dvije studentske referade – na Fakultetu elektrotehnike i računarstva za Vojno inženjerstvo i Fakultetu političkih znanosti za Vojno vođenje i upravljanje.

Na temelju svih spomenutih akata, u travnju 2014. godine rektor Sveučilišta u Zagrebu imenovao je Privremeno vijeće preddiplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje, koje je imalo 17 članova sa glavnom zadaćom da se izrade i donesu izvedbeni planovi nastave studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje za akademsku godinu 2014./2015. kako bi studiji u potpunosti mogli funkcionirati. Kako bi se provedba studijskih programa provela u potpunosti i što kvalitetnije, u prosincu 2014. Ministarstvo obrane Republike Hrvatske (MORH) osnovalo je Koordinacijski odbor u vezi s provedbom Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike

Hrvatske. Potkraj 2014. godine Privremeno vijeće studija zamjenjuje Vijeća studija sveučilišnog preddiplomskog studija Vojno inženjerstvo i Vijeća studija sveučilišnog preddiplomskog studija Vojno vođenje i upravljanje, a članovi vijeća bili su svi nastavnici izvođači na studiju, koji imaju znanstveno-nastavno zvanje (što je premašivalo 100 članova te je bilo neoperabilno), pa je u prosincu 2015. godine između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu potpisan Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, kojim se, radi učinkovitosti, mijenja struktura Vijeća i ono postaje zajedničko za oba studija. Umjesto dotadašnjih 140 članova, sada u radu sudjeluju 24 člana i u istom brojčanom sastavu djeluju do danas.

S obzirom na to da se Hrvatsko vojno učilište tijekom godina izvođenja vojnih studijskih programa u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu, postupno razvijalo u znanstveno-nastavnom i infrastrukturnom pogledu, pokazala se potreba za dodatnom promjenom temeljnih pravnih akata. Zbog toga je potkraj lipnja 2018. potpisan 2. Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske. Također, sredinom srpnja iste godine potpisan je Aneks Sporazuma o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih preddiplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, kojima se na Hrvatskom vojnom učilištu ustrojava studentska referada i osniva Fond za unaprjeđenje izvođenja studija.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici u rujnu 2017. godine donijela je Odluku o pokretanju postupaka za ustrojavanje diplomskih sveučilišnih studija, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te poslijediplomskih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske. Na temelju navedene Odluke, između Vlade Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu u svibnju 2018. potpisan je Sporazum o ustrojavanju diplomskih sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH. U lipnju 2018. potpisan je i Sporazum o organizaciji međusobnih odnosa u izvođenju sveučilišnih diplomskih studija za potrebe OSRH između Sveučilišta u Zagrebu i njegovih sedam sastavnica (Fakultet političkih znanosti, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Fakultet organizacije i informatike, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Medicinski fakultet, Stomatološki fakultet i Fakultet prometnih znanosti).

Senat Sveučilišta u Zagrebu donio je 10. srpnja 2018. Odluke o ustroju i izvedbi diplomskih sveučilišnih studijskih programa Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje, a 14. rujna 2018. od Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske dobiveni su upisi u Upisnik studijskih programa za navedene diplomatske studije, čime je službeno završen postupak vrjednovanja i tih programa.

Studentima - kadetima nakon završetka preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studijskih programa osiguran je posao u postrojbama OSRH-a, na mjestima prvih časničkih dužnosti. Tijekom studiranja imaju osiguranu stipendiju, smještaj, prehranu, informatičku i sportsku opremu, literaturu, plaćeni gradski prijevoz i druge pogodnosti.

Uvjeti upisa na preddiplomske sveučilišne studijske programe Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje su završena četverogodišnja srednja škola, položena državna matura i posebni uvjeti: psihofizički, zdravstveni i sigurnosni. Studijski programi primarno su

usmjereni na tehničko odnosno društveno područje, ali oba programa imaju obilježje interdisciplinarnosti s velikim udjelom zajedničkih predmeta. U programe su, uz tipične akademske sadržaje, uključeni i sadržaji vojne obuke. Vojni sveučilišni preddiplomski studiji traju osam semestara i njihovim se završetkom stječe 240 ECTS bodova. Karijera u Oružanim snagama RH za studente kadete započinje polaganjem svečane prisege, čime obilježavaju i početak akademske godine preddiplomskih vojnih sveučilišnih studija.

Preddiplomski sveučilišni studijski program Vojno inženjerstvo je interdisciplinarnan, a njegovim se programom stječu vojna inženjerska znanja, vještine i kompetencije koje su potrebne u nacionalnim i međunarodnim okvirima - od tehničke modernizacije, održavanja i remonta borbenih sustava i sustava naoružanja, protupožarnih sustava i opreme, brodova i zrakoplova do sudjelovanja u međunarodnim misijama i operacijama u logističkoj i tehničkoj podršci. Prva je godina studija zajednička svim studentima Vojnog inženjerstva. U drugoj godini nastava se provodi različito za tri skupine usmjerenja: skupina usmjerenja Oklopništvo, Topništvo, Inženjerija, Tehnička služba i Pješništvo; skupina usmjerenja Veza, Motrenje i navođenje i Protuzračna obrana; skupina usmjerenja Nuklearno-biološko-kemijska obrana. U trećoj i četvrtoj godini studija nastava je različita za svako usmjerenje studija. Studenti se u skupine usmjerenja, kao i u konačna usmjerenja studija raspoređuju na temelju iskazanih potreba Ministarstva obrane Republike Hrvatske te na prijedlog Vijeća studija. Pritom se u obzir uzima osobni interes studenata, njihov akademski uspjeh i uspjeh u vojnoj obuci. Završetkom studija Vojno inženjerstvo dobiva se akademski naziv sveučilišni prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) vojnog inženjerstva (univ. bacc. ing. milit.) i dodjeljuje čin poručnika roda oklopništvo, pješništvo, topništvo, inženjerija, veza, NBKO, protuzračna obrana, motrenje i navođenje ili tehničke službe. Promaknuti poručnici u postrojbi preuzimaju prvu časničku dužnost zapovjednika voda.

Preddiplomski sveučilišni studij Vojno vođenje i upravljanje je interdisciplinarnan, a njegovim se programom stječu znanja vojnog vođenja i upravljanja koja su potrebna u nacionalnim i međunarodnim okvirima, osobito tijekom sudjelovanja u međunarodnim misijama i operacijama. Nastavni sadržaj ovoga studijskog programa osigurava stjecanje znanja, vještina i kompetencija unutar studijskog usmjerenja Pješništvo, koje je najstariji i najbrojniji borbeni rod vojske. Ono je i temeljni nositelj borbenih operacija kao i udarna snaga na linearnom bojištu i u asimetričnom ratovanju. Prve tri godine studija zajedničke su svim studentima Vojnog vođenja i upravljanja, a u četvrtoj se godini studija studenti raspoređuju u rod pješništva, rod vojne policije ili vojnoobavještajni rod. Raspoređivanje studenata u rod vojne policije i vojnoobavještajni rod provodi se na temelju iskazanih potreba Ministarstva obrane Republike Hrvatske te na prijedlog Vijeća studija, uzimajući i ovdje u obzir i osobni interes studenata, njihov akademski uspjeh i uspjeh u vojnoj obuci te drugi rezultati postignuti tijekom posebno propisanoga selekcijskog postupka pojedinog roda. Završetkom studija Vojno vođenje i upravljanje stječe se akademski naziv sveučilišni prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) vojnog vođenja i upravljanja (univ. bacc. art. milit.) i dodjeljuje čin poručnika.

Studenti - kadeti tijekom provedbe vojnih kampova i obuke kroz godinu moraju svladati vještine vođenja, zapovijedanja i nadzora; rukovanja osobnim vatrenim oružjem, gađanja i

održavanja oružja; orijentacije u prostoru i okružju; vojnu komunikaciju, te skijanje, plivanje i veslanje. Osim toga, pruža im se mogućnost pohađanja posebnih oblika obučavanja, kao što su: Tečaj za borbenog plivača, Tečaj za generacijskog voditelja, Obuka preživljavanja i Padobranska obuka. Ovi preddiplomski studijski programi omogućuju i povećanje interoperabilnosti uvažavajući međunarodne norme i NATO standarde.

Diplomski sveučilišni studijski programi Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje usmjereni su i na tehničko i društveno područje, ali istodobno pokrivaju i interdisciplinarna područja znanosti (polje Vojno-obrambene i sigurnosno-obavještajne znanosti i umijeće). Nadovezuju se na već uspostavljene preddiplomske sveučilišne vojne studijske programe, a upisati ih mogu samo oni kadeti koji su završili preddiplomske sveučilišne studijske programe pokrenute za potrebe OSRH-a.

Diplomski sveučilišni studijski program Vojno inženjerstvo pripada dvama znanstvenim područjima i znanstvenim poljima: području tehničkih znanosti, polje Interdisciplinarne tehničke znanosti te interdisciplinarnim područjima znanosti, polje Vojno-obrambene i sigurnosno-obavještajne znanosti i umijeće.

Diplomski sveučilišni studijski program Vojno vođenje i upravljanje pripada samo interdisciplinarnom području znanosti, polje Vojno-obrambene i sigurnosno-obavještajne znanosti i umijeće. Na ovaj je način studentima koji su završili preddiplomski sveučilišni studijski program Vojno inženjerstvo omogućen daljnji razvoj u oba područja, premda ovaj diplomski studijski program primarno pripada području tehničkih znanosti. U primarno tehničkome diplomskom sveučilišnom studijskom programu Vojno inženjerstvo pojavljuje se velik broj predmeta iz društvenih područja, jednako kao što će se u okviru interdisciplinarnoga diplomskog sveučilišnoga studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje izvoditi određen broj predmeta iz tehničkog područja. Razlog za navedeno je specifičnost vojnoga poziva, koji je, duboko u svojoj biti, interdisciplinarnan, odnosno ne može se jednoznačno vezati samo uz tehničke, društvene, humanističke ili neke druge znanosti. Za razliku od npr. studenata i magistara inženjera u tehničkom području, student diplomskoga sveučilišnoga studijskog programa Vojno inženjerstvo i budući mladi časnik mora imati i tehnička znanja i visoko izgrađeno poznavanje odnosa s podređenima, rada u stožerima na različitim razinama ili rada u multinacionalnim borbenim grupama (npr. u NATO ili UN vođenim operacijama). Isto vrijedi i za studente diplomskoga sveučilišnoga studijskog programa Vojno vođenje i upravljanje, koji uz određena znanja iz društvenih područja, moraju imati osnovna tehnička znanja, koja će im pomoći u svakodnevnom radu s vojnim sredstvima.

Diplomski studiji traju jednu godinu (2 semestra), a završetkom studija stječe se 60 ECTS-a i akademski naziv: za diplomski sveučilišni studijski program Vojno inženjerstvo magistar/magistra inženjer/inženjerka vojnog inženjerstva (mag. ing. milit.), a za diplomski sveučilišni studijski program Vojno vođenje i upravljanje magistar/magistra vojnog vođenja i upravljanja (mag. art. milit.).

Nastavu na svim razinama studija izvode nastavnici Sveučilišta u Zagrebu zajedno s nastavnicima i vojnim stručnjacima Hrvatskoga vojnog učilišta, Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH. Nastava se najvećim dijelom izvodi u prostorima Hrvatskoga vojnog

učilišta „Dr. Franjo Tuđman” u Zagrebu i nastavno-obučnim središtima Hrvatske kopnene vojske.

Programom sveučilišnih preddiplomskih studijskih programa za potrebe OSRH-a definirano je da kadeti osim akademskih sadržaja pohađaju i obvezne sadržaje vojne obuke, što program čini jedinstvenim u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Vojnom obukom kao nadopunom akademskih sadržaja usvajaju se znanja i vještine koje su prijeko potrebne za proces izgradnje budućih časnika. Pohađanjem obuke za vrijeme akademske godine razvijaju se praktične vojne vještine (taktičko kretanje, orijentacija u prostoru, poznavanje naoružanja i sl.), koje se za vrijeme zimskih i ljetnih kampova unaprijeđuju provedbom složenijih vježba i gađanja. Veći dio sadržaja kampova provodi se na poligonima i vježbalištima širom Republike Hrvatske, u otežanim klimatskim uvjetima i na nepoznatom terenu, što pridonosi atraktivnosti, dinamičnosti i realističnosti obuke. Povremeno se organiziraju međunarodni kampovi uz sudjelovanje kadeta iz prijateljskih zemalja. Na tim se kampovima uz usvajanje obučnih sadržaja i razvijanja vojnih vještina, potiče i razumijevanje drugih kultura. Svladavanjem programa obuke, uz ispunjavanje akademskih obveza, postiže se krajnji cilj školovanja, a to je osposobljen, psihofizički pripremljen i kompetentan časnik, suvremeni vojni vođa XXI. stoljeća, koji je spreman preuzeti buduće obveze i dužnosti u domicilnom i međunarodnom okružju.

Veliki problem u provedbi postupaka osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske jest njihova specifičnost. Posebnost ovih studijskih programa je u tome što im je nositelj Sveučilište u Zagrebu, a nastava se izvodi na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“. U procesu nastave sudjeluju sveučilišni nastavnici i kompetentni vojni djelatnici. Studijski programi uključuju akademski dio koji se provodi u jutarnjim satima i vojno-obučni dio koji se provodi u poslijepodnevnim satima. Tijekom akademske godine studenti - kadeti imaju obvezu sudjelovanja u ljetnom i zimskom vojnom kampu u sklopu vojne obuke. Sukladno navedenom, studenti su ujedno i djelatne vojne osobe te se na njih istodobnoprimeњуju i akademsko i vojno zakonodavstvo što je regulirano Ugovorom o studiranju sa Sveučilištem u Zagrebu i Ugovorom o kadetskoj službi, kojeg studenti - kadeti potpisuju s Ministarstvom obrane.

2.2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA UPRAVLJANA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMIMA ZA POTREBE OSRH

Sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH upravlja nadležno Vijeće studija, kojim predsjedava prorektor Sveučilišta u Zagrebu, kojeg imenuje rektor (prorektor za studente, studije i upravljanje kvalitetom), a sastoji se od predstavnika Sveučilišta u Zagrebu, kojeg imenuje rektor iz redova redovitih profesora (prorektor za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete), predstavnika Ministarstva obrane Republike Hrvatske, predstavnika Uprave Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ (zapovjednik i dekan), voditelja studija iz redova nastavnika Sveučilišta u Zagrebu, i njihovih zamjenika sa Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“, nastavnika izabranih u znanstveno-nastavno zvanje sa svake sastavnice

(11 članova na preddiplomskoj razini i 7 na diplomskoj razini) te njihovih zamjenika, predstavnika studenata - kadeta, koji čine najmanje 15% ukupnog broja članova Vijeća studija (4 studenta - kadeta na preddiplomskoj razini i 2 studenata - kadeta na diplomskoj razini sa zamjenicima). Sukladno navedenome, Vijeće preddiplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje ima 24 člana, a Vijeće diplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje ima 18 članova. Na sjednice se redovito poziva i predsjednik/ca Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na studijskim programima za potrebe OSRH, bez prava glasa.

Za poslove programskog nadzora nad studijima te utvrđivanja potrebe za razvojem, kao i za osiguravanje resursa za izvođenje studija, nadzor financijskog poslovanja studija i osiguravanja izvršavanja financijskih obveza te provjeru sustava osiguravanja kvalitete osnovan je Koordinacijski odbor, kojeg čine tri predstavnika Vlade Republike Hrvatske (dva iz Ministarstva obrane i jedan iz Ministarstva znanosti i obrazovanja) te dva predstavnika Sveučilišta u Zagrebu.

Svu stručno-administrativnu podršku sveučilišnim vojnim studijima pruža Ured za potrebe vojnih i policijskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

2.3. VIZIJA, MISIJA I STRATEGIJA SVEUČILIŠNIH STUDIJSKIH PROGRAMA ZA POTREBE OSRH

VIZIJA - Sveučilište u Zagrebu, još od utemeljenja davne 1669. godine, preuzima ulogu promicanja visokog obrazovanja u svim znanstvenim područjima te potiče razvoj novih znanstvenih polja i studijskih programa. Pri tome, naglasak se stavlja na multidisciplinarnost, interdisciplinarnost i sve veću suradnju među različitim institucijama unutar sveučilišnog sustava, ali i izvan njega. Takva strateška orijentacija Sveučilišta dovela je i do pokretanja studija za potrebe OSRH, jer je Država iskazala potrebu i važnost sveučilišnog obrazovanja i u tom području. Temelj za takvu suradnju se nalazi u čl. 48. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

MISIJA – U suradnji Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ izvode se dva preddiplomska i dva diplomatska studijska programa, završena je izrada te su doneseni akti koji omogućuju izvedbu sveučilišnoga interdisciplinarnoga poslijediplomskoga specijalističkoga studija Domovinska sigurnost, provode se izbori u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja, osnovana je referada za sveučilišne vojne studijske programe, osnovano je novo interdisciplinarno područje znanosti u polju 8.09. Vojno-obrambene i sigurnosno-obavještajne znanosti i umijeće. Sve navedene aktivnosti usmjerene su prema ostvarenju transformacije Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ u visokoobrazovnu i znanstveno-istraživačku instituciju.

STRATEGIJA - Strateški pregled obrane koji je donijelo Ministarstvo obrane Republike Hrvatske (2018.) u poglavlju 2.4.2. Obrazovanje za potrebe obrane redefinira ulogu, zadaću i organizaciju Hrvatskoga vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ u skladu s propisima, koji uređuju znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje. Uspostavom sveučilišnog okvira, obrazovanje ne samo da dobiva novu institucionalnu dimenziju, već to prije svega znači

potpuno usvajanje svih standarda i kriterija, koji se primjenjuju u području znanosti i obrazovanja u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu te afirmiranje znanstvenog i obrazovnog potencijala obrambenog resora. Između Vlade Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu potpisan je Sporazum o namjeri promjene statusa studijskih programa ustrojnih za potrebe OSRH.

2.4 SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE NA SVEUČILIŠNIM STUDIJSKIM PROGRAMA ZA POTREBE OSRH

Cilj osiguravanja kvalitete je izgradnja mehanizama za promicanje kvalitete i postizanje njezine najviše razine u obrazovnim, znanstveno-istraživačkim te stručnim i administrativnim djelatnostima, u ovome slučaju na sveučilišnim preddiplomskim i diplomskim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete na sveučilišnim preddiplomskim i diplomskim studijskim programima za potrebe OSRH provode nadležno Vijeće studija i Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH. Za uspostavu i funkcioniranje sustava za upravljanje kvalitetom na ovim studijskim programima primjenjuju se dokumenti koji su doneseni na razini Sveučilišta u Zagrebu: Politika osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu, Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu.

Na sveučilišnim preddiplomskim i diplomskim studijskim programima za potrebe OSRH (koja su izravno vezana uz osiguravanje kvalitete) ustrojena su sljedeća tijela:

- Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH
- Povjerenstva za izbore u zvanja na vojnim studijima
- Povjerenstvo za evaluaciju studentskih radova predloženih za Rektorovu nagradu
- Etičko povjerenstvo sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske

3. REZULTATI UNUTARNJE PROSUDBE

3.1. POLITIKA OSIGURAVANJA KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihova strateškoga upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa, i pritom uključivati vanjske dionike.

Smjernice: Politike i procesi temelji su svakog koherentnog sustava unutarnjeg osiguravanja kvalitete koji tvori ciklus trajnog poboljšavanja i doprinosi odgovornosti visokog učilišta. Takav sustav podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji dionici preuzimaju odgovornost za kvalitetu i bave se osiguravanjem kvalitete na svim razinama visokog učilišta. Kako bi se to olakšalo, politika kvalitete mora biti službeno usvojena i javno dostupna. Politike osiguravanja kvalitete su najsvrsishodnije kada odražavaju odnos između znanstvenog rada i učenja i poučavanja te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem visoko učilište djeluje, kontekst na samom visokom učilištu i odabrani strateški pristup.

Takva politika podupire:

- organizaciju sustava osiguravanja kvalitete
- katedre odsjeke, odjele, škole, fakultete i druge organizacijske jedinice, kao i uprave visokih učilišta, pojedine zaposlenike i studente u preuzimanju dužnosti u osiguravanju kvalitete
- akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na svaku pojavu neetičnog postupanja
- sprečavanje svih vrsta netolerancije i diskriminacije studenata ili zaposlenika
- uključivanje vanjskih dionika u osiguravanje kvalitete.

Ta se politika provodi u praksi nizom procesa unutarnjeg osiguravanja kvalitete koji omogućavaju uključivanje i sudjelovanje cjelokupnog visokog učilišta. Samo visoko učilište odlučuje kako će tu politiku provoditi, pratiti i revidirati. Politika osiguravanja kvalitete pokriva i sve elemente rada visokog učilišta koji su podugovoreni s drugim organizacijama ili ih provode druge strane.

Analiza postojećeg stanja:

Primjenjuju se Politika osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu i svi popratni dokumenti (Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete, Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu), koji su objavljeni na mrežnoj stranici vojni.unizg.hr, čime je dostupna svim zaposlenicima i javnosti. Kroz Politiku osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu i kroz strateške dokumente Ministarstva obrane RH uzimaju se u obzir nacionalno okruženje u kojem visoko učilište djeluje te odabrani strateški pristup (Dugoročni plan razvoja 2015. - 2024., Strateški pregled obrane).

Na sveučilišne studijske programe pokrenute za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske primjenjuje se Strategija sustava osiguranja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, što znači uključivanje najnovijih znanstvenih postignuća u nastavni proces. U praksi na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ potiče se izvrsnost u znanstveno-istraživačkoj

djelatnosti, ali je potrebno razraditi kriterije i poticati njihovu primjenjivost u procese učenja i izvedbe nastave.

Osnovano je i djeluje Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH, koje uključuje predstavnike nastavnika, studenata, poslodavca (MORH) i vanjskih dionika. Uzimajući u obzir da se radi o dva sustava koja su u primjeni na ovim studijskim programima: akademskom i vojnom, poseban naglasak u radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH treba biti stavljan na prilagodbu između akademskih i vojnih dokumenata.

Primjenjuje se Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, koji se prilagođava specifičnostima sveučilišnih studijskih programa u čijoj izvedbi sudjeluje više od 11 sastavnica Sveučilišta. Svi nastavnici (civilni i vojni), koji predaju na sveučilišnim vojnim programima, nisu dovoljno upoznati s procesima osiguravanja kvalitete i postojanjem relevantnih dokumenata te je potrebno osigurati širenje informacija.

Primjenjuje se Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu, ustrojeno je i djeluje Etičko povjerenstvo vojnih studija. Jedna od posebnosti ovih studijskih programa jest i dvostruki sustav kažnjavanja studenta - kadeta. Na njih se primjenjuje Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu (akademski ukor), Zakon o službi u OSRH i Pravilnik o stegovnoj odgovornosti (stegovne vojne mjere, koje ih prate kroz cijelu vojnu karijeru). Kadeti pritužbe mogu rješavati putem sustava zapovijedanja i rukovođenja ili putem prodekanice za vojne studije ili Referade. Nastavnici svoje pritužbe rješavanju preko Etičkog povjerenstva, prodekanice za vojne studije i Referade. Također u Oružanim snagama RH u primjeni je Pravilnik o rodnoj diskriminaciji.

Većina radnih tijela koju imenuje rektor na prijedlog nadležnog Vijeća studija uključuje vanjske dionike ovisno o područjima na koje se imenovana radna skupina odnosi. Najčešće vanjski dionici dolaze iz Oružanih snaga RH, tvrtki koje imaju proizvode vezane uz vojnu industriju.

Praćenje i revidiranje politike osiguranja kvalitete osigurano je radom Vijeća studija te Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH koji po potrebi daju prijedloge za poboljšanje kvalitete i donose odluke o poduzimanju potrebnih mjera. Potrebne mjere ugrađuju se u Plan rada PUK-a.

Budući da su vojni sveučilišni studijski programi specifični u pogledu organizacije i izvedbe, sastavnice koje sudjeluju u izvođenju studijskih programa za potrebe OS RH imaju svoje politike osiguranja kvalitete koje su javno dostupne na njihovim mrežnim stranicama. Na sve nastavnike koji sudjeluju u procesu nastave na sveučilišnim vojnim studijima primjenjuju se sve ankete koje se provode na Sveučilištu, ali i ankete koje samoinicijalno provodi Hrvatsko vojno učilište (tzv. vojne ankete).

Ocjena standarda:

Prema samoprocjeni Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ te na temelju posjeta stručnoga povjerenstva, područje osiguranja kvalitete koje se odnosi na politiku osiguranja kvalitete daje razinu djelotvorno. Povjerenstvo je utvrdilo da se koriste gotovo svi dokumenti važni za uspostavu i djelovanje sustava osiguranja kvalitete, koji su doneseni na razini Sveučilišta u Zagrebu, ali treba naglasiti da nije donesen važan propis za kojim postoji velika

potreba u provođenju sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske - Priručnik za osiguravanje kvalitetom na vojnim studijima.

Kao potencijal koji je potrebno razvijati uočen je odnos između znanstvenoga rada te primjene novih spoznaja u proces učenja i izvedbe nastave.

Politika osiguravanja kvalitete podupire upravu i druge organizacijske jedinice, pojedine zaposlenike i studente - kadete u preuzimanju dužnosti osiguravanja kvalitete, ali i u sprječavanju svih vrsta netolerancije i diskriminacije, te podupire akademski integritet i slobode.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Razvijati kvalitetu osnivanjem tijela nadležnih za kvalitetu (prodekan za kvalitetu ili Ured/administrativna osoba za poslove osiguravanja kvalitete).
2. Izraditi Priručnik za osiguravanje kvalitetom na vojnim studijima.
3. Unatoč tome što se primjenjuju sveučilišni pravni akti, potrebno je posebnosti ovih studijskih programa urediti pravnim aktima.
4. Na mrežnoj stranici *unizg.vojni.hr* učitati djelatnosti vezane uz osiguravanja kvalitete te objavljivanje na internoj mrežnoj stranici godišnjeg plana rada i godišnjeg izvješća o radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH.
5. Potaknuti implementaciju/realizaciju aktivnosti navedenih u Planu aktivnosti.
6. Potrebno je osigurati kvalitetno i pravodobno širenje informacija unutar sveučilišnog i vojnog sustava.
7. Sudjelovati u programima edukacije osobito za one aktivnosti u kojima se uočava neravnomjernost sustava osiguravanja kvalitete.
8. Razviti/koristiti sustav osiguravanja kvalitete pomoću računalnih aplikacija.

3.2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnoga kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskoga prostora visokoga obrazovanja.

Smjernice: Studijski programi su sama srž obrazovne misije visokih učilišta. Oni studentima pružaju akademska znanja i vještine, uključujući i one koje su prenosive i mogu utjecati na osobni razvoj studenata te naići na primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi:

- imaju opće ciljeve usklađene sa strategijom visokog učilišta i izričito navode predviđene ishode učenja,
- izrađuju se u suradnji sa studentima i drugim dionicima,
- koriste vanjsku ekspertizu i reference,
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Vijeća Europe
- izrađuju se tako da se omogući neometano napredovanje studenata kroz studij,
- određuju očekivano radno opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS-a,
- gdje je to primjereno, sadrže dobro strukturirane prilike za rad u praksi,
- prolaze formalni proces odobravanja unutar visokog učilišta.

Analiza postojećeg stanja:

Postupci izrade i odobravanja studijskih programa na svim trima razinama – preddiplomskim, diplomskim i doktorskim sveučilišnim studijima – definirani su dvama pravilnicima iz 2016.: Pravilnikom o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu i Pravilnikom o postupku vrjednovanja studijskih programa doktorskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Sveučilište u Zagrebu za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (OSRH) pokrenulo je preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe: Vojno inženjerstvo (VI) i Vojno vođenje i upravljanje (VViU). Sveučilišni preddiplomski studiji traju osam semestara, a diplomski dva semestra. Studij Vojno inženjerstvo primarno je usmjeren na tehničko područje, a studij Vojno vođenje i upravljanje na društveno područje. Oba programa imaju obilježje interdisciplinarnosti, a namijenjeni su za obrazovanje budućih časnika OSRH koje pri završetku ovih studija čeka siguran posao u postrojbama OSRH na mjestima prvih časničkih dužnosti.

Za područje Izrada i odobravanje programa nakon provedene unutarnje prosudbe procijenjeno je da se nalazi u razvijenoj fazi. Naime, studijski programi moraju osigurati stjecanje ishoda učenja, ali i zadržati fleksibilnost kojom će se prilagođavati stalnim i brzim promjenama u širem društvenom kontekstu.

Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) uspostavljen je kao ključni reformski instrument kojim se uređuje sustav kvalifikacija uz unaprjeđenje obrazovnih programa usklađenih sa standardima zanimanja i standardima kvalifikacija, a s ciljem podizanja kvalitete obrazovne ponude i njenog usklađivanja s potrebama tržišta rada i cjeloživotnog učenja. S obzirom na to da je za izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te izradu skupova ishoda učenja potrebno uspostaviti suradnju i partnerstva između različitih dionika, kako bi se u okviru zajedničkih aktivnosti razvili prijedlozi standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te ispunili uvjeti za pokretanje procedure za ulazak u Registar HKO-a, u Ministarstvu obrane razvijena je *Metodologija razvoja projektnih aktivnosti usmjerenih na primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira kroz izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te unaprjeđenje postojećih ili kreiranje novih studijskih programa.*

Metodologija nalaže tri faze:

- provesti sustavno istraživanje među poslodavcima (sektorskim) zbog povratne informacije o kompetencijama koje su potrebne studentima na tržištu rada te izraditi standarde zanimanja,
- izraditi standarde kvalifikacija koji će omogućiti prepoznatljivost na europskoj razini i šire,
- unaprijediti i modernizirati postojeće ili uz stručnu pomoć kreirati potpuno nove studijske programe.

Trenutačno se u Ministarstvu obrane, provodi prva faza te se razvija pet primarnih standarda zanimanja realizacijom projektnih aktivnosti ESF projekta *Implementacija Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada*.

Slijedom razvijenih standarda zanimanja, krenut će se u drugu fazu izrade standarda kvalifikacija na temelju kojih bi se trebali unaprijediti i modernizirati studijski programi.

Suvremeni studijski programi osigurat će ravnotežu stečenih znanstvenih i stručnih kompetencija te biti kvalitetna osnova za cjeloživotno učenje, sukladno zahtjevima i potrebama radnog mjesta.

Ocjena standarda:

Nakon provedene unutarnje prosudbe procijenjeno je da razina usklađenosti sustava osiguravanja kvalitete vojnih studija s poglavljem 1.2. odgovara ocjeni **djelotvorno**.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. završiti započeti postupak revizije postojećih studijskih programa s ishodima učenja povezanih s odgovarajućom razinom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira,
2. pri utvrđivanju potrebe za provođenjem postupka revizije uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika te završenih studenata,
3. nastaviti s provedbom mjerenja nastavnog opterećenja studenata radi utvrđivanja usklađenosti dodijeljenih ECTS bodova.

3.3. UČENJE, IZVEDBA NASTAVE I VRJEDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode tako da potiču studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrjednovanje studenata odražava takav pristup.

Smjernice: Učenje i poučavanje usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u poticanju motiviranosti, samorefleksije i angažmana na studenata u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo osmišljavanje studijskih programa i njihovog izvođenja, kao i vrjednovanja ishoda.

Provedba učenja i poučavanja usmjerenih na studenta uključuje:

- uvažavanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, uz omogućavanje prilagodljivih putova učenja
- uzimanje u obzir – gdje je to prikladno – korištenje različitih načina izvođenja nastave
- fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda
- redovito evaluiranje i prilagođavanje različitih načina izvođenja nastave kao i pedagoških metoda
- poticanje autonomije kod studenata, uz odgovarajuće usmjeravanje i podršku nastavnika
- međusobno poštivanje nastavnika i studenta
- odgovarajuće postupke za rješavanje studentskih žalbi.

Imajući u vidu važnost vrjednovanja za napredovanje studenata kroz studij i njihove buduće karijere, procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa da:

- svi koji vrednuju studente budu upoznati s postojećim metodama testiranja i ispitivanja te imaju podršku za razvoj svojih vještina u tom području
- kriteriji i metode vrjednovanja i ocjenjivanja budu unaprijed objavljeni
- vrjednovanje omogućava studentima da pokažu u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja; studenti dobivaju povratne informacije koje su, po potrebi, povezane sa savjetima za proces učenja
- gdje je to moguće, vrjednovanje treba provoditi više ispitivača
- pravila o vrjednovanju uzimaju u obzir olakotne okolnosti
- vrjednovanje se dosljedno i pravedno provodi za sve studente, u skladu sa za to namijenjenim postupcima
- postoji formalno definiran žalbeni postupak.

Analiza postojećeg stanja:

Sveučilišni studijski programi za potrebe OSRH specifični su studijski programi, koji se provode isključivo za potrebe sustava obrane i nacionalne sigurnosti RH. Procjena zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti svakog kadeta utvrđena je tijekom liječničkog pregleda koji se provodi na temelju Pravilnika o utvrđivanju zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u službu u Oružane snage Republike Hrvatske (NN 13/2014). Temeljem prethodno navedenih uvjeta na studijskim programima za potrebe OSRH ne sudjeluju studenti sa posebnim potrebama te studenti sa invaliditetom.

Svi studenti sportaši ili oni koji se uz studij bave dodatnim aktivnostima imaju mogućnost nesmetanoga nastavka provedbe svojih aktivnosti u koordinaciji s nastavnicima te nadređenim djelatnicima zaduženim za proces obuke.

Studijskim programom obuhvaćen je obavezni akademski dio definiran kroz nastavni plan i program te vojno stručna praksa od 180 sati nakon druge godine preddiplomskih studija, gdje se kadeti pobliže upoznaju s usmjerenjem/rodom OSRH, koji su odabrali za nastavak karijere. Tijekom akademske godine studenti imaju 1 zimski i 1 ljetni kamp u trajanju od dva tjedna za stjecanje osnovnih vojničkih kompetencija.

Povjerenstvo je utvrdilo kako je na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH implementirana većina dokumenata važnih za uspostavu sustava osiguranja kvalitete vezanih uz učenje, poučavanje i vrjednovanje usmjereno na kadeta.

Izvedba nastave na studijskim programima za potrebe OSRH usmjerena je na kadeta i uključuje uvažavanje, prilagodbu i omogućivanje suvremenih putova učenja što je regulirano Pravilnikom o studiranju na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH. Pravilnikom je pobliže definiran ustroj i izvedba studijskih programa, upis na studij, prava i obveze studenta - kadeta, organizacija nastave, opterećenje kadeta, način polaganja ispita i druge provjere znanja i ocjenjivanje, napredovanje kroz studij, stegovna odgovornost i nagrađivanje kadeta, izrada završnog i diplomskog rada te druga pitanja važna za izvođenje studijskih programa za potrebe OSRH.

Izvođenje nastave i učenje uzima u obzir korištenje različitih načina izvođenja nastave odnosno fleksibilno korištenje pedagoških metoda kako prenošenje znanja ne bi bilo usmjereno na nastavnika i isključivo na frontalni/predavački tip nastave. U provedbi nastave koriste se vrste poučavanja koje su usmjerene na kadetske potrebe (sustavi za učenje na daljinu). Izbor oblika poučavanja dio je autonomije nastavnika. Navedeno podrazumijevaju uz predavanja i seminare, ovisno o specifičnosti pojedinih usmjerenja/rodova provedbu nastave kroz laboratorijske vježbe, terensku nastavu, e-učenje, mješovito poučavanje, uporabu knjižnice, radionice i različite projektne zadatke koji se provode pojedinačno ili u skupini imajući za cilj uključiti kadeta da aktivno sudjeluje tijekom i nakon nastave u različitim zadacima i projektima. Nastava se provodi na terenu, laboratorijima, nastavnim kabinetima i vojnim poligonima te korištenjem sustava za učenje na daljinu.

Tijekom studija kontinuirano se potiče samostalan rad kadeta uz potpunu autonomiju u izradi seminarskih radova, završnih i diplomskih radova u čemu mentori daju kadetima potpunu podršku. Provodi se mentoriranje kadeta kako od strane sveučilišnih profesora tako i od strane djelatnog vojnog sastava pri izradi seminara, završnih i diplomskih radova, što je propisano Pravilnikom o završnim i diplomskim radovima.

Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH jamči se poštivanje Etičkog kodeksa, akademske čestitosti te poštivanje vojne stege kao i međusobnog uvažavanja kadeta i profesora tijekom studiranja, što je osigurano kroz Etičko povjerenstvo vojnih studija kao i primjenom Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima VI i VViU te Pravilnika o stegovnoj odgovornosti djelatnih vojnih osoba.

Na sveučilišnim studijima za potrebe OSRH definirani su postupci za rješavanje kadetskih žalbi. Kadeti mogu iznijeti svoje primjedbe i izraziti svoje nezadovoljstvo prodekanici za studijske programe HVU, voditeljima studija te isto tako propisanim sustavom zapovijedanja i rukovođenja Kadetske bojne odnosno preko svojih prvonadređenih.

Pravilnikom o studiranju je propisano i provodi se obvezno kontinuirano praćenje uspjeha kadeta s minimalno dva među ispita te veći dio predmeta uključuje izradu kadetskih projekata koji se vrjednuju za ostvarivanje obveza i uspjeha na predmetu.

Kako bi se svim dionicima koji sudjeluju u nastavnom procesu i vrjednuju kadete osiguralo permanentno upoznavanje s postojećim metodama testiranja i ispitivanja te im se osigurala podrška za razvoj nastavničkih vještina u sklopu projekta "Suvremene metode poučavanja u vojnom obrazovanju" održavaju se radionice i predavanja za unapređenje nastavničkih kompetencija namijenjena nastavnicima u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim

zvanjima. Nadalje, sklopljen je ugovor sa Sveučilištem u Zadru za pedagoško-psihološko-metodičku izobrazbu nastavnika (30 nastavnika prošlo izobrazbu, za 2020. planirana je izobrazba 14 nastavnika).

U cilju osiguravanja kvalitete vrjednovanja, a temeljem pravodobnih provedenih rasprava i donesenih odluka zajedničkog Vijeća studija VI i VViU, osigurani su transparentni izvedbeni programi svih predmeta, koji uključuju mjerljive kriterije i metode vrjednovanja i ocjenjivanja. Svi preddiplomski i diplomski studiji za potrebe OSRH imaju precizno definirane ishode učenja u informacijskom paketu ECTS, koji se stječu kroz postojeće izvedbene programe obveznih predmeta.

U provedbi studijskih programa za potrebe OSRH potiče se sunositeljstvo na predmetima, provode se povjerena predavanja. Polaganje ispita definirano je Pravilnikom o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Vi i VViU, na studiju je osigurana provedba ispita od strane dva ili više nastavnika, student može podnijeti voditelju studija zahtjev za ponavljanje ispita, pred ispitnim povjerenstvom, ako nije zadovoljan ocjenom. Ispiti pred povjerenstvom obvezni su prilikom četvrtoga odnosno osmoga izlaska na ispit kao i kod polaganja završnog ispita na preddiplomskim i diplomskim studijima. Kadeti imaju mogućnost uvida u rezultate pisмениh ispita preko ISVU, studomata, mrežnih stranica Vojni studiji, platforme za e-učenje Merlin 2019/2020. te kroz konzultacije s profesorima koji im daju povratne informacije o ostvarenim ishodima učenja i savjete za poboljšanje procesa učenja. Profesori povratne informacije dobivaju preko web stranice Intranet-vojni studiji ili Sustav za e-učenje Merlin 2019/2020.

Ocjena standarda:

Nakon provedene unutarnje prosudbe procijenjeno je da razina usklađenosti sustava osiguravanja kvalitete sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske s ovim poglavljem 1.3. Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta zahtjeva ESG 2015. odgovara ocjeni djelotvorno.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Uvažavajući činjenicu kako nastavnici koji provode nastavu na studiju dolaze s velikog broja različitih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu kao i iz sustava MORH-a, uočen je problem kontinuiranog praćenja evaluacije učenja i podučavanja.
2. Svi nastavnici trebaju prije početka predavanja uskladiti i objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća, a u skladu sa unaprijed definiranim ishodima učenja.

3.4. UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

Standard:

Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

Smjernice:

Osiguravanje uvjeta i podrške nužnih za napredovanje studenata u njihovim akademskim karijerama u najboljem je interesu svakog pojedinog studenta, programa, visokog učilišta i sustava.

Neophodno je imati postupke upisa, priznavanja i završavanja koji odgovaraju svrsi, osobito kad su studenti mobilni unutar i među sustavima visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i kriteriji upisa provode dosljedno i transparentno te da se osigurava uključivanje studenata u rad visokog učilišta i uvođenje u program.

Visoka učilišta moraju imati procese i alate za prikupljanje, praćenje i djelovanje na temelju informacija o napredovanju studenata.

Pravedno priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, što uključuje i priznavanje neformalnog i informalnog učenja, ključni su elementi osiguravanja napretka studenata kroz studij te poticaj za mobilnost.

Primjereni postupci priznavanja počivaju na:

- usklađenosti praksi priznavanja na visokom učilištu s načelima Lisabonske konvencije o priznavanju
- suradnji s drugim visokim učilištima, agencijama za osiguravanje kvalitete i nacionalnim ENIC i NARIC uredima, kako bi se osiguralo ujednačeno priznavanje u cijeloj zemlji.

Završetak studija predstavlja vrhunac razdoblja studiranja. Studenti moraju dobiti dokumentaciju koja pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Analiza postojećeg stanja:

Svi postupci upisa, priznavanja razdoblja studiranja i završavanja studija provode se u predviđenim rokovima. Procesima upravlja Referada na HVU, u skladu s Pravilnikom o studiranju na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OS RH i odlukama Vijeća studija te crtom zapovijedanja i rukovođenja u vojsci. Unutarnja i vanjska mobilnost regulirane su Pravilnikom o studiranju (čl. 16., 17. i 18.) i odlukama Vijeća studija.

Informacijski paket studija (<http://www.vojni.unizg.hr>), kriteriji za upis i nastavak studija propisani su Pravilnikom o studiranju (čl. 7. i 8.) i javno dostupni (<http://www.vojni.unizg.hr>; (<http://www.morh.hr>), natječajni za upis su javni, a redovito se provode promidžbene aktivnosti (Dani otvorenih vrata, Smotra sveučilišta i dr.). Raspoređivanje kadeta u skupine usmjerenja/rodove na višim godinama studija provodi se prema potrebama MORH-a i procedurama odobrenim na Vijeću studija. Studenti se redovito izvješćuju o postupku raspoređivanja (prodekan za vojne studije).

Informacije su dostupne na mrežnim stranicama (<http://www.vojni.unizg.hr>; (<http://www.morh.hr>), a postoje i tiskane brošure o studiju (Vodič kroz vojne studije). Redovito se provode promidžbene aktivnosti. Studenti iz redova kadeta starijih naraštaja

dobivaju generacijske voditelje koji ih upućuju u kadetsku i akademsku problematiku već od pripremnog kampa. Za svaki se naraštaj u prvoj godini studija organizira Uvodni sat, a tijekom godine ciljano informiranja (prodekani, djelatnici referade).

Redovito praćenje i analiza uspjeha na sjednicama Vijeća studija. Kontinuirano informiranje sustavom zapovijedanja i rukovođenja (prema GS i MO). Redoviti koordinacijski sastanci Dekanata i Kadetske bojne. Redovito izvješćivanje vezano za strane kadete (Dekanat, Kadetska bojna i MORH). Kontinuirana suradnja djelatnika referade, prodekana i nastavnika (praćenje, informiranje, savjetovanje, organizacija dodatnog učenja i konzultacija). U pripremi je izrada jedinstvenog obrasca godišnjeg izvješćivanja.

Studenti na završetku studija dobivaju diplomu i dopunsku ispravu. Studenti dobivaju i posebnu vojnu diplomu s opisom stečenih specifičnih vojnih kvalifikacija.

Ocjena standarda:

Na temelju analize ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman", drugih javnih podataka te procjene na temelju posjeta Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga RH, utvrđena postignuta razina razvijenosti ovoga standarda je djelotvorno. Opći je zaključak da je većina smjernica ocijenjena sa djelotvornim. Nešto slabije je ocijenjena aktivnost vezana za postojanje i primjenjivanje procesa i alata za prikupljanje, praćenje informacija o napredovanju studenata, te djelovanje na temelju tih informacija. Taj problem prisutan je i kod većeg broja sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, a ovdje je on vidljiv kod npr. nedovoljne uravnoteženosti između akademskih i obučnih aktivnosti kadeta kroz akademsku godinu te npr. kod postupaka izmjena i dopuna studijskih programa, praćenja prolaznosti studenata po predmetima i godinama. Naime, čini se da postoje i da se primjenjuju procesi i alati za prikupljanje, praćenje i napredovanje studenta, međutim, djelovanje po tim informacijama nije još u potpunosti implementirano, kako u pravilnike i odluke, tako i u samu praksu. Očekuje se da se formalno i praktično utvrdi hodogram aktivnosti: što se čini s prikupljenim podacima, kako se analiziraju i donose nove mjere/oduke od strane nadležnih tijela i nadležnih zaposlenika, te kako se provjeravaju učinci tih promjena u praksi - odnosno da se zatvori cijeli krug prikupljanja i analize informacija, donošenja novih mjera za unapređenje kvalitete s analiziranim informacijama (npr. izmjene i dopune pravilnika o studiranju, izmjene i dopune studijskih programa koje bolje usklađuju godišnje opterećenje studenata, povećanje broja ispitnih rokova i konzultacija za pojedine predmete sa slabijom prolaznosti i slično), te analizu učinaka tih novo provedenih mjera.

Također, uočeno je da organizacija vojnih studija odstupa (nedovoljno prepoznaje potrebe) od donesenog Pravilnika Rektorskog zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, a koji je usvojen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. (www.rektorski-zbor.hr/fileadmin/rektorat/O_Sveucilistu/Tijela_sluzbe/Rektorski_zbor/dokumenti/Pravilnik_o_studiranju_sportasa_na_visokim_ucilistima_RH.pdf). Usklađenje organizacije rada na vojnim studijima sa studentima koji su od nacionalnog interesa (npr. civilni i vojni reprezentativci u pojedinim sportovima, nagrađivani studenti npr. u fizici, informatici i slično) važni su kako za vojsku tako i za civilno društvo u RH. Navedeno je već prepoznato i u strateškim dokumentima MORH-a poput Sporazuma MORH-a i HOO-a o suradnji, unapređenju i razvoju športa u Republici Hrvatskoj (iz 2010 godine), u CISM-a (međunarodnom vojnom sportskom udruženju), vojnim studijima u svijetu gdje se podupire razvoj sporta.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Definirati minimalne obveze godišnjeg praćenja i analiziranja podataka npr. o prolaznosti studenata po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenta), zadovoljstvo studijskim programima, njegovim izmjenama i dopunama i slično.
2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka s definiranim odgovornim osobama i rokovima (npr. predsjednik PUK-a s nadležnim prodekanom), a o navedenom raspravljati i na tematskim sjednicama na kojima trebaju prisustvovati svi nastavnici s predstavnicima studenata.
3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati uskladiti sa Statutom, Pravilnicima o studiranju, Pravilnikom o kvaliteti, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika, a sve kako o istim poslovima i nadležnostima ne bi bilo „prepokrivanja“ već jasno odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima po pitanjima unapređenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno biti će prilikom osnivanja Sveučilišta, a kada će se donositi većina gore navedenih normativnih akata.
4. Prilikom upisa studenata na vojne studije početi dodatno vrednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata kao npr: sportaša prve do treće kategorije iz nekog borilačkog sporta ili streljaštva po kategorizaciji HOO-a koji je i potencijalni vojni reprezentativac u tome sportu, međunarodno nagrađivane kandidate na međunarodnim natjecanjima u npr. fizici, robotici, informatici i slično, te im omogućiti da svoja specifična znanja i vještine (koje su potrebne i u vojsci) mogu nesmetano razvijati i dalje za vrijeme studiranja (dual karijere) vojnih studija sukladno Pravilniku Rektorskog zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, a koji je usvojen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. godine.

3.5. NASTAVNO OSOBLJE

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.

Smjernice: Uloga nastavnika ključna je u stvaranju visokokvalitetnog studentskog iskustva i omogućavanju stjecanju znanja, kompetencija i vještina. Rastuća raznolikost studentske populacije i veća usmjerenost na ishode učenja zahtijevaju učenje i poučavanje usmjereno na studenta, zbog čega se mijenja i uloga nastavnika (usp. Standard 1.3.).

Visoka su učilišta najodgovornija za kvalitetu svojih zaposlenika i pružanje odgovarajućeg okruženja koje im omogućava učinkovit rad. Takvo okruženje:

- uspostavlja i slijedi jasne, transparentne i pravedne procese zapošljavanja, uz radne uvjete unutar kojih se prepoznaje važnost nastavnog rada,
- nudi prilike za profesionalni razvoj nastavnog osoblja i potiče ga,
- potiče znanstveni rad kako bi se ojačala povezanost obrazovanja i znanosti,
- potiče inovacije u nastavnim metodama i korištenje novih tehnologija.

Analiza postojećeg stanja:

Nastavnu, znanstvenu i stručnu djelatnost na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske izvode nastavnici, suradnici i znanstvenici Sveučilišta u Zagrebu te Hrvatskog vojnog učilišta, čija se kvalificiranost utvrđuje izborom u odgovarajuća znanstveno-nastavna, nastavna, stručna i suradnička zvanja, sukladno Zakonu i Statutu. Međutim, uvažavajući specifičnosti studijskih programa u provedbi nastave mogu sudjelovati i stručnjaci iz prakse u dijelu vojno-stručnih problematika.

U sustavu MORH-a, OSRH te HVU-a prepoznata je ključna uloga nastavnog osoblja kroz sve strateške dokumente Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH te zakonske i podzakonske akte (Strateški pregled obrane, Dugoročni plana razvoja, Zakon o službi u OSRH, pravilnici i odluke ministra obrane, zapovijedi i smjernice načelnika GS OSRH). Djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje, u skladu sa Zakonom, kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, pripada iznad prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke kroz Pravilnik o dodacima na plaću djelatnih vojnih osoba. Odlukom ministra obrane troškovi izbora u zvanja se refundiraju u 100% iznosu za sve pripadnike MO i OSRH.

Nadalje, izrađen je Plan aktivnosti za privlačenje, razvoj i zadržavanje nastavnog, znanstvenog i znanstveno – nastavnog osoblja sa ukupno 11 aktivnosti i 24 mjere, koje uključuju i djelatne vojne osobe i službenike. Nastavno osoblje prepoznato je kao ključni čimbenik u razvoju ljudskih resursa Hrvatske vojske i kroz Zakon o službi u Oružanim snagama RH putem omogućavanja ponovnog zapošljavanja bez natječaja umirovljenih djelatnih vojnih osoba izabranih u nastavna, znanstvena ili znanstveno-nastavna zvanja.

Ministarstvo obrane RH uspostavilo je jasne i transparentne procese zapošljavanja nastavnog osoblja sukladno važećim pravilnicima i zakonskim propisima.

Kao nastavno osoblje zapošljavaju se službenici i djelatne vojne osobe sukladno definiranim radnim mjestima i kriterijima za pojedino mjesto u ustroju HVU (ustroj odobrava Predsjednik RH). Vlada RH svake godine donosi javno dostupan Plan prijema osoblja u Oružane snage RH, a zakonske odredbe prijma u OSRH uređene su Zakonom o službi u OSRH i Pravilnikom o utvrđivanju zdravstvenih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u OSRH.

Temeljem činjenice, kako je u trenutku osnivanja studijskih programa za potrebe OSRH HVU imalo u svom sastavu nedovoljan broj nastavnika u znanstvenim te znanstveno-nastavnim zvanjima, temeljeći svoj dosadašnji rad na stručnjacima iz prakse u dominantno nastavničkim zvanjima neosporno je kako je HVU danas uspostavilo okružje koje prepoznaje važnost znanstveno-nastavnoga rada nudeći prilike za profesionalni razvoj nastavnika i potičući ga.

U okviru navedenog, posebno treba naglasiti program stipendiranja djelatnih vojnih osoba i službenika na poslijediplomskim doktorskim studijima u potpori razvoja HVU odnosno sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH. Svake godine putem internog natječaja odabire se, od strane stručnog povjerenstva, novih 10 -15 kandidata za doktorske studije i s njima se sklapa ugovor o studiranju uz uvjet da se obvežu na rad u HVU ili u potpori nastave na HVU. Potiče se sklapanje sporazuma o poslovnoj suradnji sa međunarodnim i domaćim visokoškolskim i znanstvenim institucijama te aktivno sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima.

Nastavnom osoblju HVU omogućena je vanjska i unutarnja mobilnost putem sporazuma Erasmus+, koji potpisuje Sveučilište u Zagrebu, ali i u okviru vojnog programa mobilnosti kadeta i nastavnika „EMILYO“ prema sporazumima HVU i stranih vojnih visokoškolskih ustanova. Nastavnom osoblju otvorena je mogućnost stručnih posjeta samostalno ili sa kadetima postrojbama, obučnim ili vježbovnim aktivnostima OSRH.

Ministarstvo obrane potiče profesionalni razvoj nastavnika kroz omogućavanje i pokriće troškova funkcionalnih izobrazbi (Odluka ministra obrane o vojnoj izobrazbi: funkcionalne izobrazbe, vojni tečajevi, stjecanje nedostajućih kompetencija u suradnji sa civilnim institucijama).

Sa ciljem izgradnje i jačanja znanstveno-nastavnih kompetencija nastavnika HVU potiče sklapanje sporazuma o poslovnoj suradnji s renomiranim međunarodnim i domaćim visokoškolskim i znanstvenim institucijama (npr. TVZ, Institut "Ivo Pilar", NATO STO) koji uključuju i provedbu zajedničkih projekata. Potiče se aktivno sudjelovanje nastavnika na znanstvenim konferencijama, pokretanje istraživačkih projekata, izrada znanstvenih radova sa kadetima. Neprestano se potencira važnost pisanja i objavljivanja znanstvenih i stručnih radova u domaćim i stranim znanstvenim časopisima, a pokrenut je i znanstveno stručni časopis "Strategos" u okviru HVU. Također, kroz vojno-izdavački djelatnost OSRH potiče se pisanje i objavljivanje knjiga, udžbenika, skripta, priručnika uz osiguran honorar za pisanje i pokriće svih troškova recenzije i tiska.

Kroz provedbu nastave na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH neprestano se unaprjeđuju nastavne metode. Potiče se samoučenje i organizirano učenje o e-učenju (SRCE) te povećanje učešća e-učenja u nastavi kao i korištenje Simulacijskog središta Zapovjedništva za obuku i doktrinu Hrvatske kopnene vojske za provedbu simulacijskih vježbi na taktičkoj razini.

Vijeća studija donijela su odluku o osnivanju Fonda za unapređenje nastave na vojnim studijima putem kojeg se potiču inovacije u nastavnim metodama.

Na HVU se provodi edukacija "Suvremene metode predavanja u vojnom obrazovanju" za nastavno osoblje prema nastavnom-planu i programu HVU i potrebama nastavnika (više e-učenja, studentskih projektnih zadataka, simulacija, debata, radionica i panela).

Isto tako, a u korak sa vremenom, HVU razvija modernu učioničku infrastrukturu, računala, softvere, pametne ploče, sustava e-učenja, simulacija u skladu sa svojim mogućnostima. Za sve kadete osigurana su prijenosna računala i stalan pristup Internetu. Na HVU trenutno postoje četiri učionice za informatiku, jedna učionica za Vojno-obavještajni rod sa specijaliziranim alatima za analize i predviđanja, dva specijalizirana kabineta sa tehnikom i vozilima oklopništva, dva specijalizirana kabineta sa sredstvima topništva, dva specijalizirana kabineta inženjerije, jedan specijalizirani kabinet sa malim pješačkim naoružanjem, jedan specijalizirani kabinet za rod Protuzračne obrane, jedan kabinet za Geoinformacijske sustave i dva kabineta roda veze. U rekonstrukciji su trenutno nove tri specijalizirane učionice za taktiku pješaštva, a u planu je uređenje i jedne učionice za 3D modeliranje. Sve ostale učionice (32) i amfiteatri (6) opremljeni su novim tehnologijama za izvođenje nastave (Internet, računalo, projektor, platno). Fondu knjižnice HVU kadeti mogu pristupiti preko mreže, a za potrebe istraživanja putem knjižnice osiguran je i pristup mnogim bazama podataka znanstvenih i stručnih radova u RH i inozemstvu.

Ocjena standarda:

Nakon provedene unutarnje prosudbe procijenjeno je da razina usklađenosti sustava osiguravanja kvalitete sveučilišnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske s poglavljem 1.5. Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika zahtjeva ESG 2015. odgovara ocjeni djelomično djelotvorno.

Razina razvijenosti: DJELOMIČNO DJELOTVORNO

Preporuke za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. S ciljem jačanja nastavničkih kompetencija, uz uvažavanje činjenice kako u nastavnom potencijalu HVU-a prevladavaju nastavnici sa nastavnim zvanjima, potrebno je poticati izbor nastavnika u znanstvena te znanstveno-nastavna zvanja.
2. Predložiti izmjene Pravilnika o dodacima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu koji se odnosi na prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke, prema kojem djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje u skladu sa zakonom kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu pripada dodatak na plaću kroz veću distinkciju dodatka za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, kako bi se i na taj način „motiviralo“ nastavnike sa HVU-a za razvoj svojih znanstvenih i znanstveno-nastavnih kompetencija.

3.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Standard:

Visoka učilišta trebaju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i izvedbe nastave te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.

Smjernice: Kako bi pružila optimalno iskustvo studiranja, visoka učilišta osiguravaju niz resursa kojima se osigurava podrška u učenju. Resursi variraju od fizičkih, kao što su knjižnice, prostor za rad ili računalna oprema, do ljudskih, u vidu tutora, mentora i drugih savjetnika. Uloga pomoćnih službi osobito je važna u olakšavanju mobilnosti studenata unutar i između različitih sustava visokog obrazovanja. Potrebe raznolike studentske populacije (kao što su, primjerice, studenti stariji od 25 godina, izvanredni i zaposleni studenti, studenti iz inozemstva i studenti s invaliditetom) i prelazak na učenje usmjereno na studenta te fleksibilne načine učenja i poučavanja, uzimaju se u obzir pri alociraju, planiranju i osiguravanju resursa za učenje i podršku studentima. Aktivnosti i službe podrške mogu se organizirati na različite načine, ovisno o institucionalnom kontekstu, no unutarnjim se osiguravanjem kvalitete jamči da su svi resursi svrsishodni, pristupačni te da su studenti upoznati s uslugama koje im stoje na raspolaganju. Uloga pomoćnog i

administrativnog osoblja ključna je za pružanje usluga podrške, zbog čega oni trebaju biti kvalificirani i imati mogućnost razvoja vlastitih kompetencija.

Analiza postojećeg stanja:

Od pokretanja vojnih studijskih programa, Ministarstvo Obrane RH kontinuirano ulaže sredstva sa svrhom unaprjeđenja uvjeta i stvaranja adekvatnih kapaciteta za život i rad kadeta OS RH. Studenti vojnih studija (kadeti OS RH) smješteni su u novo adaptiranim objektima u okviru vojarnе „Petar Zrinski“ u dvokrevetnim i jednokrevetnim sobama sa svim komoditetima potrebnima za učenje i vršenje (izvan)nastavnih aktivnosti. Svakom kadetu osiguran je prostor za učenje u pripadajućim sobama, a dodatno se na raspolaganju nalaze dnevni boravci na svakom katu smještajnih objekata, kao i interneta na HVU-a u objektu 58. U smještajnim objektima nalaze se zajednička računala s internetskim pristupom, printeri i skeneri, kao i uređaji za kopiranje; a na usluzi se nalazi i printaonica u obj. 58. Osim toga, kadetima su raspoloživi amfiteatri u obj. 58 za grupno učenje ili provedbu repeticija i dodatne nastave.

Tijekom studija, kadeti dobivaju na korištenje osobno prijenosno računalo, ali i drugu opremu potrebnu za izvedbu nastave i vojno-stručne prakse – nastavna pomagala poput šablona za crtanje, protraktora za „čitanje“ topografskih karata, odjevnih pomoćnih sredstava, ali i potrošnog školskog pribora za svakodnevnu provedbu nastave. Kadetima je osiguran pristup internetu u svakodnevnom radu i, uz to, učionice za provedbu nastave su također povezane na internetsku mrežu CARNet. Nastava se provodi u moderniziranim i izvrsno opremljenim učionicama te u rodovski specijaliziranim nastavnim kabinetima sa suvremenom tehničkom potporom.

Uz sve navedeno, kadeti mogu koristiti čitaonicu u sklopu knjižnice HVU-a za učenje i izradu završnih i diplomskih radova. Kako bi kadeti preddiplomskih i diplomskih studija imali priliku koristiti usluge i resurse knjižnice HVU-a, određeno je radno vrijeme u razdoblju od 08h do 20h; odnosno, vremenom kompatibilnim s (izvan)nastavnim i obučnim obvezama kadeta svih naraštaja. Knjižnica HVU-a najveća je knjižnica vojne struke u RH s fondom od oko 200 000 jedinica knjižnične građe, dislociranih na tri lokacije (Zagreb – Split – Zadar). Svaka od navedenih lokacija pruža kadetima podršku u učenju – dostupnost skupnog elektroničkog kataloga (<http://k-hvu.zaki.com.hr>), osiguran pristup elektroničkim bazama podataka preko portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i zdravstvenu zajednicu (<http://baze.nsk.hr>) te digitalnom repozitoriju HVU-a na Dabru (<http://dabar.srce.hr>) u kojem su pohranjeni završni i diplomski radovi studenata vojnih studija te znanstveni i stručni radovi djelatnika HVU-a. Moguće su međuknjižničke posudbe na zahtjev pojedinog kadeta, a svim studenima vojno-studijskim programima istovremeno je raspoloživa i Sveučilišna knjižnica koju mogu koristiti svi studenti Sveučilišta u Zagrebu. Svi nastavni materijali s popisa obvezatne literature – dostavljenog od strane nositelja kolegija osoblju knjižnice HVU-a – dostupni su za preuzimanje. Određeni naslovi su u ograničenim količinama, ali svakodnevno se radi na obnovi i nadopuni knjižničkog fonda.

Prilikom alociranja, planiranja i osiguravanja resursa za učenje i podršku studentima uzimaju se u obzir različite potrebe studenata posebice što se tiče stjecanja specifičnih

znanja i vještina karakterističnih za određene rodove OS RH koje će kadeti konkretno primjenjivati na budućim dužnostima. U prilog tome, Vijeće studija – na prijedlog Povjerenstva Fonda za unaprjeđenje nastave na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OS RH – može koristiti materijalna sredstva i usluge za izradu završnih/diplomskih radova i ispunjenje drugih potreba studenata. Međutim, potrebno je naglasiti da je u tijeku dodatno opremanje specijaliziranih učionica i kabineta kako bi se postigla veća sposobnost pružanja podrške kadetima u samom procesu učenja. Također, treba predvidjeti dodatna financijska sredstva za posebno vrjednovanje i nagrađivanje akademskih postignuća studenata u okviru HVU-a. Na jednak način se može ustvrditi da zbog specifičnosti vojno-studijskih programa i nametnutih izvannastavnih i obučnih aktivnosti, kadetima se ne može pružiti apsolutna sloboda u samorazvijanju i samoobrazovanju – (polu)profesionalno bavljenje sportom, paralelno studiranje u okviru Sveučilišta u Zagrebu ili pak rad preko Student servisa.

Hrvatsko vojno učilište (HVU) osigurava podršku kadetima OS RH u procesu učenja u vidu tutora, mentora i stručnih savjetnika tijekom čitavog školovanja, a podrška je najizraženija tijekom vojno-stručne prakse (VIII. semestar) i izrade završnih i diplomskih radova kroz aktivan angažman mentora i komentora. Također, na raspolaganju se nalazi ukupno nenastavno i nastavno osoblje HVU-a tijekom svakodnevnog rada i učenja, što se osobito odnosi na rodovske nastavnike zasebnih vojnostručnih predmeta viših godina studija, kao i na djelatne vojne osobe (DVO) Kadetske bojne koji su u stalnom kontaktu s kadetima tijekom provedbe obučnih aktivnosti. Kadeti se mogu obratiti Referadi HVU-a ukoliko na vlastitu inicijativu iskažu potrebu za posebnim oblicima podrške pri samom učenju i/ili pri izradi završnih i diplomskih radova. Uz to, postoji otvorena komunikacija u vidu redovnih i dodatnih konzultacija između nositelja predmeta i dekanata HVU-a, odnosno nastavnog osoblja i Referade, a sve u cilju praćenja svrsishodnosti i dostupnosti resursa za učenje i kontinuirano usavršavanje. Osoblje referade je kvalificirano i stručno za pružanje izravne podrške studentima vojnih studija zbog redovite i cjeloživotne vojne izobrazbe, ali i zbog iskustva stečenog dugogodišnjim radom u Oružanim snagama RH. Osposobljeni su u području socijalnih i komunikacijskih vještina, educirani su za rad u ISVU sustavu i, osim toga, mentorirani su i neprestano surađuju sa studentskim službama sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Treba nadodati da u sklopu Referade radi i djelatnica koja je i sama bila kadet i tijekom vojne karijere bila zapovjednica kadetima.

Za informiranje i pomoć studentima po pitanjima vanjske i unutarnje mobilnosti zadužena je prodekanica za vojne studije. Velik napredak u posljednjih nekoliko godina postignut je u ostvarenju veće mobilnosti studenata i zaposlenika HVU-a u okviru programa Erasmus+ i Emylio. Za navedene programe zadužen je prodekan za međunarodnu suradnju, a istovremeno su imenovana i dva časnika za međunarodnu vojnu suradnju na razini HVU-a. Zbog nekompatibilnosti vojno-studijskih programa Vojno vođenje i upravljanje (VViU) te Vojno inženjerstvo (VI) s civilnim studijskim programima u okviru SuZG, kao i zbog specifičnih znanja i vještina koje kadeti stječu tijekom školovanja kroz obučne i (izvan)nastavne aktivnosti, onemogućena je vanjska mobilnost studenata između HVU-a i ostalih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu.

Prodekanica za vojne studije – zajedno s Referadom i Dekanatom HVU-a i u koordinaciji sa zapovjednom strukturom Kadetske bojne – upućuje studente na dostupne oblike podrške

kako na razini Hrvatskog vojnog učilišta, tako i na razini Sveučilišta u Zagrebu. Pod tim se također podrazumijeva da je svim studentima osigurano psihološko savjetovanje na HVU, uz neprekidnu dostupnost liječnika opće medicine i kliničkog psihologa u ambulanti vojarne „Petar Zrinski“. Studentima se pruža kontinuirana psihoedukacija u okviru programa redovite vojne obuke kroz godinu. Potrebno je naglasiti da na razini Hrvatskog vojnog učilišta ne postoje posebni uredi za studente s invaliditetom ili za studente s posebnim potrebama zbog toga što su pri samom upisu postavljeni visoki psihofizički standardi koje treba zadovoljiti kako bi osoba (kadet) mogla obavljati dužnosti u okviru Oružanih snaga RH, a samim tim se ne nameće potreba za uspostavljanjem takvih predstavničkih institucija na razini HVU-a.

Ocjena standarda:

Na temelju ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete od strane dionika HVU-a te procjene Povjerenstva za unutarnju prosudbu studija na temelju posjeta HVU-u i razgovora s navedenim dionicima u području *Resursi za učenje i podrška studentima* postignuta je razina razvijenosti djelotvorno. Dionici Hrvatskog vojnog učilišta visoko su ocijenili vlastite sposobnosti u ovom području – nameće se zaključak da usprkos svim atipičnim posebnostima vojnih studija programa i neprelazne „krutosti“ vojnog sustava, Hrvatsko vojno učilište (HVU) uspijeva u naumu da osigura svim kadetima uvjete za učenje i da pruži sve dostupne i moguće oblike podrške kako bi kadeti mogli uspješno i neometano izvršavati vlastite obaveze.

Nešto slabije su ocijenjene aktivnosti vezane uz proces alociranja, planiranja i osiguravanja resursa za učenje i podršku studentima zbog toga što se mogu poduzeti određeni koraci u vidu dodatnog opremanja specijaliziranih učionica i rodovskih kabineta, a ujedno planirana su dodatna sredstva za posebno vrjednovanje i nagrađivanje akademskih postignuća studenata na razini HVU-a. U samom procesu planiranja resursa za podršku kadeta u radu na razini HVU-a u određenim aspektima može doći do nerazumijevanja i nekompatibilnosti između »vojnog« i »akadenskog« što može prouzrokovati probleme i nepotrebno odužiti proces planiranja i osiguravanja resursa za učenje i podršku, a sve skupa može neizravno rezultirati nedostatnom podrškom u obrazovanju.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Poticati veću komunikaciju i koordinaciju između rodovskih nastavnika i instruktora zaduženih za provedbu vojne obuke kako bi se svrsishodno implementirao i pratio plan obuke za svaku akademsku godinu, ali i kako bi se strukturirano oblikovao plan obuke za cjelokupno školovanje (4+1 godina) na HVU.
2. Nastaviti s obnovom i dopunom knjižničnog fonda HVU-a, a nastavnike poticati na kontinuirano i plansko ažuriranje nastavnog materijala za izučavanje.
3. Ukoliko je moguće, ostvariti institucionalni pristup znanstvenim bazama u knjižnici HVU.

4. Kadetima omogućiti veću mobilnost u vidu paralelnog studiranja kada se radi o slučajevima nadarenih i iznimno uspješnih studenata.
5. Kontinuirano poticati znanstveno-istraživački rad kod kadeta – neovisno i samostalno od završnih i diplomskih radova.
6. Uspostaviti tečaj generacijskog vođenja za kadete I. godine studija kako bi se definirao sređen i uredan sustav neposrednog mentorstva kadeta viših studijskih godina prema „novopridošlim“ kadetima. Odrediti konkretne zadaće, odgovornosti i benefiti kadeta generacijskih voditelja kako bi se ustanovio okvir ovlasti između generacijskih voditelja i aktualnog zapovjedništva.

3.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Standard:

Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

Smjernice: Pouzdani su podaci ključni kako bi se donosile dobro utemeljene odluke i znalo što dobro funkcionira, a na što treba obratiti dodatnu pozornost. Djelotvornim procesima prikupljanja i analize informacija o studijskim programima i drugim aktivnostima, podaci se unose u unutarnji sustav osiguravanja kvalitete. Koje će se informacije prikupljati u određenoj mjeri ovisi o vrsti i misiji visokog učilišta.

Od većeg značaja, primjerice, mogu biti sljedeći podaci:

- ključni pokazatelji uspjeha
- profil studentske populacije
- napredovanje studenata, uspješnost i stopa odustajanja od studija
- zadovoljstvo studenata studijskim programima
- resursi za učenje i podrška dostupni studentima
- podaci o zapošljavanju i karijerama završenih studenata.

Moguće je koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposlenici uključeni u pružanje i analizu informacija te planiranje aktivnosti koje se na njima temelje.

Analiza postojećeg stanja:

Sukladno zahtjevima ovoga standarda, iznimno značajni podatci koje je potrebno prikupljati su oni koji upućuju na ključne pokazatelje uspjeha, profil studentske populacije, napredovanje studenata, uspješnost i stopu odustajanja od studija, zadovoljstvo studenata studijskim programima, na resurse za učenje i podršku dostupnu studentima, kao i podatci o zapošljavanju i karijerama završenih studenata. Podaci se uglavnom sustavno prikupljaju kroz ISVU i sa svim prikupljenim informacijama važnima za donošenje odluka upoznaju se nadležna tijela (Vijeća studija, PUK, MORH i dr.), no na temelju njih, ne donose se odluke. Tako se na temelju prikupljenih informacija o studijskim programima i drugim aktivnostima putem sveučilišnih studentskih anketa za vrjednovanje nastave i nastavnika

te za vrjednovanje studija, anketa o usklađenosti ECTS bodova i radnoga opterećenja studenata informiraju radna tijela, no izostaju analize.

Podatci o napredovanju studenata, njihovoj uspješnosti i stopi odustajanja od studija uglavnom se prikupljaju putem referade i ISVU sustava. Semestralno i godišnje provode se analize uspješnosti (prodekanica za vojne studije, referada), redovito se izvještavaju Vijeća studija o uspjehu i prolaznosti nakon svakog ispitnog roka, kako bi se uočili eventualni nedostaci. Također se o uspjehu i prolaznosti izvještava i poslodavca (MORH), a izvješće o uspješnosti dostavlja se Zavodu za statistiku. Podatci o zadovoljstvu studenata studijskim programima redovito se prikupljaju, no isti se dalje ne analiziraju. Podatci o profilu studentske populacije redovito se prikupljaju u studentskoj referadi, te se na temelju dobivenih podataka provode analize radi fokusiranja na željenu populaciju studenata. Redovito se prikupljaju i analiziraju podaci o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima, a HVU osigurava svim kadetima uvjete za učenje i pruža sve dostupne i moguće oblike podrške, kako bi kadeti mogli uspješno i neometano izvršavati sve obaveze. Što se tiče zahtjeva o prikupljanju i analizi podataka o zapošljavanju i karijerama, u ovome slučaju on u potpunosti nije primjenjiv. Naime, MORH ugovorom jamči zapošljavanje kadeta nakon završenoga preddiplomskoga odnosno diplomskoga studija. Podatke koji se prikupljaju koriste personalne službe ustrojstvenih cjelina MORH-a i Glavnog stožera OSRH.

Ocjena standarda:

Na temelju ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete od strane dionika HVU-a, te procjene Povjerenstva za unutarnju prosudbu na temelju posjeta HVU-u i razgovora s navedenim dionicima u području Upravljanje informacijama postignuta je razina razvijenosti djelotvorno. Analiza osam zahtjeva ovoga standarda koji se odnose na upravljanje informacijama, pokazala je da su samo četiri zahtjeva na razini djelotvornosti (1.7.3., 1.7.4., 1.7.6 i 1.7.8), zahtjev 1.7.1. na razini djelomično djelotvorno, zahtjev 1.7.7. nije u potpunosti primjenjiv, a dva zahtjeva (1.7.2. i 1.7.5.) su na razini implementirano. Zahtjevi 1.7.2. i 1.7.5. su u okviru ovoga standarda najniže ocijenjeni, zbog činjenice da nije dovoljno samo prikupljati podatke i o njima informirati radna tijela, već je potrebno provoditi analize prikupljenih podataka i na temelju njih poduzimati određene aktivnosti, u smislu unapređenja kvalitete postojećega sustava. Stoga, iako je za ovaj standard medijan svih pojedinih zahtjeva na razini djelotvornosti, navedene činjenice ukazuju da u okviru standarda postoji prostor za poboljšanje. Također, prema utvrđenom, samo dio dokumentacije sustava za osiguravanje kvalitete vezan uz područje upravljanja informacijama je objavljen te dostupan na mrežnim stranicama.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Provoditi analize podataka iz studentskih anketa te ih koristiti za rješavanje eventualnih nedostataka i unaprijeđenje kvalitete studijskih programa, a time i za povećanje zanimanja potencijalnih studenata za studije HVU-a.

2. Obzirom na provođenje studentskih anketa o zadovoljstvu studijima, rezultate anketa bi trebalo, u obliku zbirnih izvješća, nakon predstavljanja studentima, učiniti dostupnim i objaviti na mrežnim stranicama HVU-a.
3. Veća angažiranost studenata, nastavnoga i nenastavnoga osoblja, u kontinuiranom prikupljanju svih relevantnih podataka na godišnjoj razini, što olakšava praćenje cjelokupnoga sustava i brže evidentiranje eventualnih problema ili nedostataka.

3.8. INFORMIRANJE JAVNOSTI

Standard:

Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvide. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.

Smjernice: Informacije o radu visokog učilišta korisne su potencijalnim i sadašnjim studentima, kao i bivšim studentima, drugim dionicima i javnosti. Visoka učilišta, stoga, pružaju informacije o svom radu, što uključuje i informacije o programima koje izvide te kriterije upisa, predviđene ishode učenja, kvalifikacije koje se njima stječu, postupke koji se primjenjuju u nastavi, učenju i vrednovanju, stope prolaznosti i prilike za učenje koje su studentima na raspolaganju, kao i informacije o zapošljavanju završenih studenata.

Analiza postojećeg stanja:

Povjerenstvo je utvrdilo da su informacije o radu visokoga učilišta dostupne na mrežnim stranicama vojnih studija na hrvatskoj i engleskoj inačici, te su korisne potencijalnim i sadašnjim studentima, kao i bivšim studentima, drugim dionicima i javnosti. Popis studijskih programa, po razinama preddiplomskih i diplomskih studija, kao i podatci o pojedinim programima javno su objavljeni na mrežnim stranicama HVU-a. Na početnoj stranici su između ostalog objavljene najaktualnije informacije koje se odnose na studente i studijske programe. Odabirom padajućeg izbornika pruža se uvid u sve razine studija, kao i na važne informacije povezane s izvedbom nastave.

Za svaki je studijski program dostupan puni naziv, njegov opis, trajanje i akademski naziv koji se stječe završetkom tog studija. Naziv svakog predmeta ujedno je i link na kompletan opis predmeta, izvedbeni plan, uvjete za potpis, način provjere ishoda učenja, popis literature, nastavni materijal i obavijesti studentima. Izvedbeni plan pojedinih studijskih programa redovito se objavljuje i javno je dostupan studentima kao i djelatnicima institucije.

Osim mrežnih stranica, informacije o izvedbenim planovima pojedinih predmeta na zasebnim studijima, uz jasno definirane ishode učenja te popis obavezne i dodatne literature, nastavne materijale i obavijesti dostupne su studentima putem Merlin sustava za e-učenje. Provođenje ispita i obrane završnih i diplomskih radova su javne, te je osigurana mogućnost prisustvovanja ispitima te obranama završnih i diplomskih radova. Obavijesti o obranama završnih radova dostupne su na mrežnim stranicama.

Javno predstavljanje studijskih programa, ishoda učenja, kvalifikacija, nastave, postupaka i mogućnosti učenja i ocjenjivanja provodi se godišnjim sudjelovanjem na

smotri Sveučilišta u Zagrebu, gdje se posebna pažnja pridaje detaljnom informiranju budućih studenata o instituciji i njenim programima. Prilikom predstavljanja HVU-a studentima i zainteresiranima pripremljeni su informativni i promotivni materijali u tiskanom obliku (Vodič za buduće studente), te letci i brošure (Informacijski paket). Djelatnosti i aktivnosti HVU-a također su često praćene medijskim nastupima.

Ocjena standarda:

Težište je ovoga standarda na korisnosti informacija za potencijalne i sadašnje studente, bivše studente, druge dionike i javnost. Visoka učilišta trebaju pružati informacije o svojem radu, o programima koje izvode, kriterijima upisa, predviđenim ishodima učenja i kvalifikacijama koje se njima stječu, zatim o postupcima koji se primjenjuju u nastavi, učenju i vrjednovanju, stopama prolaznosti te informacije o prilikama za učenje koje su studentima na raspolaganju i o zapošljavanju završenih studenata. Na temelju ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete od strane dionika HVU-a, te procjene Povjerenstva za unutarnju prosudbu na temelju posjeta HVU-u i razgovora s navedenim dionicima u području Informiranje javnosti, postignuta je razina razvijenosti djelotvorno. Glede ovoga standarda, samoprocjena HVU-a i ocjene povjerenstva za unutarnju prosudbu podudarne su po zahtjevima, osim za zahtjev (1.8.7.), koji je povjerenstvo ocijenilo na djelomično djelotvornoj razini. Naime, riječ je o dostupnosti informacija o stopama prolaznosti, koje se prate, no nisu dostupne javnosti, izvještavaju se samo Vijeća studija i MORH. Razlog tome, djelomično ima uporište u samoj organizaciji i izvedbi vojnih sveučilišnih studijskih programa i ugovorima koji se potpisuju sa studentima. Također i zahtjev 1.8.9. nije u potpunosti ispunjen, jer informacije o zapošljavanju završenih studenata nisu javno dostupne. No, već prilikom upisa je poznata i javno dostupna informacija da je studentima - kadetima nakon završetka preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studijskih programa osiguran posao u postrojbama OSRH-a.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Potrebno je objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća u skladu sa unaprijed definiranim ishodima učenja.
2. Predlaže se objaviti detaljnije opise postupaka koji se primjenjuju u nastavi (u poučavanju), učenju i vrednovanju.
3. Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija, te ju predstaviti akademskoj i široj javnosti.

3.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

Standard:

Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na trajno poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizije treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.

Smjernice: Cilj je redovitog praćenja, revidiranja i izmjena studijskih programa osigurati njihovo primjereno izvođenje i stvoriti djelotvorno okruženje za učenje i podršku studentima. To uključuje vrednovanje sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini, čime se:

- osigurava suvremenost programa
- izmijenjenih potreba društva
- opterećenosti, napredovanja, prolaznosti i završnosti studenata
- djelotvornosti postupaka vrednovanja studenata
- očekivanja, potreba i zadovoljstva studenata u vezi programa
- okruženja za učenje i pomoćnih službi te njihove svrsishodnosti za program.

Programe se redovito revidira i mijenja uz sudjelovanje studenata i drugih dionika. Prikupljene se informacije analiziraju, a program prilagođava kako bi se osiguralo da ne zastari. Revidirani se opisi programa objavljuju.

Analiza postojećeg stanja:

Sveučilišni preddiplomski studijski programi Vojno vođenje i upravljanje (VViU) i Vojno inženjerstvo (VI) uspostavljeni su relativno nedavno i, samim tim, napravljene su mnoge preinake i uvedene određene promjene kako bi se otklonile uočene manjkavosti. U tom pogledu, provedene su revizije i manje izmjene i dopune studijskih programa (do 20%) tijekom 2015. godine neposredno nakon pokretanja pilot-programa VViU i VI. Izmjene je donijela i pripremila radna skupina imenovana od strane Vijeća studija, o čemu postoje odgovarajuće odluke i zapisnici. Ujedno, svake akademske godine Vijeće studija odlukom prihvaća izmjene i dopune informacijskog paketa studija. U pripremi su aktivnosti cjelovite revizije i izrade prijedloga izmjena studijskih programa za koje će od strane Vijeća studija biti imenovana radna skupina.

Provodi se vrjednovanje sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u okvirima vojnih znanosti i umijeća, čime se osigurava suvremenost programa te kontinuirana i sustavna nadogradnja stečenih sposobnosti. Vrjednovanja sadržaja predmeta sastavni su dio revizije vojnih studija, a izmjene manjeg obujma provode se kontinuirano na razini svakog predmeta na temelju (novih) znanstvenih spoznaja i iskustava iz prakse. Veliku odgovornost u samom procesu imaju nositelji predmeta zbog toga što oni predlažu većinu potrebnih izmjena kako bi se poboljšali određeni aspekti studijskih programa i, samim tim, djelotvornost

vrjednovanja i implementacije izmjena sadržaja programskih predmeta uvelike ovisi o njihovoj inicijativi.

Zbog specifičnosti vojnih studija, ne vrjednuju se izmijenjene potrebe društva *per se*, nego se poglavito prate potrebe poslodavca, odnosno Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske. Potrebe društva uzimaju se u obzir neizravnim putem – prilagođavanjem sadržaja vojnih studija s ciljevima i sposobnostima Oružanih snaga RH utvrđenih pak prema potrebama civilnog stanovništva i misijama određenih u strateškim dokumentima na razini države. U ovom segmentu potrebno je istaknuti da se potrebe Ministarstva obrane i OS RH uzimaju u obzir od samog početka procesa upisa kroz prilagođavanje upisnih kvota, a nakon toga i pri određivanjem kvota raspoređivanja u skupine/usmjerenja. Osim toga, odluke Vijeća studija temelje se na iskazu potreba MO i OS RH te radu i prijedlozima imenovanih radnih skupina na razini HVU-a i Sveučilišta u Zagrebu.

Također, vrjednuje se opterećenost, napredovanje, prolaznost i završnost studenata vojnih studija, prvenstveno kroz izvješća na kraju svake akademske godine. Kroz godinu, kontinuirano se usklađuje opterećenost studenata glede akademskih obveza i (izvan)obučnih aktivnosti – prilagodbe i izmjene programa i rasporeda vojne obuke. Neprestano se prati prolaznost studenata u pojedinim predmetima, kao i prolaznost na ispitnim rokovima. Navedena izvješća prosljeđuju se nadređenim ustanovama Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH, raspravlja se na Vijeću studija i na sastancima Povjerenstva za upravljanje kvalitetom sa svrhom poduzimanja konkretnih mjera za nadzorom opterećenosti studenata te poticanja napredovanja kadeta u svim područjima – akademski rad, obuka, sportske aktivnosti i nametnute izvanobučne zadaće.

Vrjednuju se očekivanja, potrebe i zadovoljstvo studenata kroz kontinuirano provođenje Sveučilišnih anketa i periodičkog anketiranja studenata, a ujedno se ispituju i vrjednuju potrebe i zadovoljstvo kadeta kroz suradnički istraživački projekt HVU-a i IDZ „Ivo Pilar“, u cilju poboljšanja kvalitete nastave i studijskog programa. Osim toga, vrjednuje se okruženje za učenje i pomoćne službe te njihova svrsishodnost za vojne studije, u prvom redu kroz redovnu komunikaciju djelatnika referade i prodekanice za vojne studije sa studentima i studentskim predstavnicima. Tim putem nastoje se otkloniti poteškoće u radu službi koje pružaju podršku studentima. Ne smije se zaboraviti da je u tijeku proces renoviranja i opremanja prostorija studentske službe - referade, kao najvažnije posredničke i krucijalne pomoćne službe za pružanje podrške studentima kako bi se stvorili uvjeti nenastavnom osoblju za pružanje adekvatne razine podrške studentima u svakodnevnom radu. Kontinuirano se održavaju koordinacijski sastanci predstavnika Dekanata i Kadetske bojne kako bi se zajedničkim naporom ostvarile sve potrebe kadeta OS RH.

Vrjednuje se djelotvornost postupaka samog vrjednovanja studenata neizravnim metodama – provedbom Sveučilišnih anketa koje mogu pružiti uvid u opće zadovoljstvo kadeta samim programom, odnosno može se uvidjeti jesu li prethodno provedeni postupci vrednovanja rezultirali konkretnim učincima u vidu postignutih promjena. Međutim, trenutačno ne postoji interni instrument za vrjednovanje djelotvornosti postupaka kojima se nastoji obuhvatiti opterećenost, napredovanje, potrebe i zadovoljstvo studenata, ali su poduzeti konkretni koraci u ostvarenju ovog (pod)standarda.

Kroz periodično provođenje studentskih anketa i sastanaka sa studentskim predstavnicima prikupljaju se prijedlozi studenata što se tiče revizije i mijenjanja programa. Tim putem potiče

se veća inkluzivnost i sudjelovanje kadeta u samom procesu preoblikovanja studijskih programa. U sam proces planirane revizije programa VViU i VI uključit će se i predstavnici studenata kao članovi imenovanih radnih skupina. Studentima se nastoji dati veći glas u samom odlučivanju u samom procesu planiranja, revidiranja i izmjene vojnih studija zbog toga što se tim putem otklanjaju određene manjkavosti programa i, ujedno, nastoji se tim putem povećati atraktivnost vojnih studija kod maturanata jer zahtjevi kadeta za promjenama proširuju percepciju te pružaju relevantne informacije o tome što mlađe generacije drže važnim u samom obrazovanju.

Naposljetku, sve pojedinosti o izmjenama i dopunama objavljuju se i dostupne su na mrežnim stranicama vojnih studija (<http://www.vojni.unizg.hr>). Odnosno, nastavni planovi i programi sastavni su dio Informacijskog paketa koji se objavljuje na navedenim stranicama.

Ocjena standarda:

Implementiran je sustav redovitog praćenja, revidiranja i izmjena studijskog programa sa svrhom osiguranja primjerenog izvođenja nastave i kako bi se stvorilo djelotvorno okruženje za učenje i podršku studentima. Usprkos tome, stječe se dojam da sustav kao takav nije u potpunosti djelotvoran zbog toga što izostaje kontinuirano revidiranje učinkovitosti uvedenih promjena i izmjena.

U segmentu vrjednovanja sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih i umjetničkih istraživanja u datim disciplinama, čime se osigurava suvremenost programa, potrebno je naglasiti da se može napraviti određeni pomak u vidu kontinuiranog i sustavnog vrjednovanja sadržaja sveučilišnih preddiplomskih studija Vojno vođenje i upravljanje (VViU) i Vojno inženjerstvo (VI) – prvenstveno sa svrhom proučavanja učinkovitosti i svrsishodnosti provedenih izmjena i dopuna. Samim tim, nedostaju mehanizmi za evaluaciju konkretnih učinaka provedenih mjera za unaprjeđenje sadržaja programa.

Vrjednuje se opterećenost, napredovanje, prolaznost i završnost studenata kako bi se postigla uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti, ali i kako bi se uzele u obzir individualne potrebe kadeta za samorazvijanjem u područjima njihovog interesa. Međutim, zbog brojnosti nametnutih zadaća, ali i zbog ograničene mogućnosti predviđanja i planiranja navedenih aktivnosti, ne može se konkretizirati opterećenost kadeta u punom opsegu – mnoge se aktivnosti ne uzimaju u obzir zbog učestalosti i/ili zbog toga što se »podrazumijevaju« ili, pak, zbog toga što su mnoge nametnute zadaće označene kao „lagane“, iako u mnogim slučajevima doprinose povećanju opterećenja i dodatne iscrpljenosti kod kadeta. Obuka i nametnute izvanobučne zadaće oduzimaju vrijeme za učenje i odrađivanje akademskih obaveza i zbog toga se navedeni (pod)standard ne može okarakterizirati kao u potpunosti djelotvoran, ali upravo se u tom aspektu najviše razlikuju vojni studijski programi od drugih „civilnih“ programa. Na račun toga se mora prihvatiti da studiranje na vojnim studijima u okviru programa KADET iziskuje veći napor kod studenata i uz to, da će izvannastavne aktivnosti zauzimati velik dio studentske svakodnevice. Može se poraditi na samom procesu planiranja i poboljšanjima u produktivnosti s obzirom na ograničeno vrijeme za obavljanje svih aktivnosti. Odgovornost za sam proces planiranja snose svi dionici – djelatne vojne osobe Kadetske bojne, zapovjedna struktura HVU-a, prodekanica za vojne studije, Dekanat HVU-a,

ali i kadeti na individualnoj razini; zbog čega se treba poticati bolja komunikacija, protok informacija i suradnja među svim dionicima.

Općenito gledano, svi oblici vrjednovanja u okviru standarda Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa načelno se provode, ali velik problem predstavlja vrjednovanje rezultata uvedenih izmjena i promjena te kontinuirano praćenje posljedica samih promjena. U tom pogledu nedostaju mehanizmi pomoću kojih bi se mogla pratiti stvarna djelotvornost učinaka implementiranih izmjena i dopuna u okviru programa, nedostaje konkretni mehanizmi pomoću kojih se može sagledati reakcija studenata na navedene promjene.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Uspostaviti mehanizme za praćenje učinaka revizije i implementiranih promjena na razini HVU-a kako bi se moglo u kratkom roku konstatirati moguće negativne posljedice uvedenih izmjena i dopuna studijskih programa.
2. Uvesti specifične interne alate za mjerenje zadovoljstva kadeta sa studijskim programom. Tim putem prodrijeti dublje u problematiku povećanja nezadovoljstva kadeta – nezadovoljstva koje se posebno ističe među kadetima viših godina studija.
3. Provesti planiranu sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa i, ako je moguće u radnu skupinu uključiti sve dionike koji izravno rade s kadetima, kao i kadetske predstavnike.
4. Izmjene i dopune programa nastaviti vršiti redovito i nakon provedbe planirane revizije, pri čemu treba imati izražen osjećaj prema studentskim potrebama.

3.10. PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-jem.

Smjernice: Vanjsko osiguravanje kvalitete u raznim postojećim oblicima može potvrditi djelotvornost unutarnjeg osiguravanja kvalitete, djelovati kao katalizator promjena i ponuditi visokom učilištu nove perspektive. Javnosti i samom visokom učilištu ono, također, pruža informacije kojima se potvrđuje kvaliteta rada visokog učilišta. Visoka učilišta sudjeluju u periodičkim postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete kojima se na odgovarajući način u obzir uzimaju zahtjevi zakonskog okvira u kojem djeluju. Stoga, ovisno o zahtjevima tog okvira, vanjsko osiguravanje kvalitete može poprimiti različite oblike i biti usmjereno na različite organizacijske razine (studijski program ili visoko učilište u cjelini; op. prev. postupke vanjskog osiguravanja kvalitete koji u obzir uzimaju visoko učilište u cjelini, bio to odjel, fakultet, veleučilište, visoka škola, sveučilište ili odsjek, nazivamo institucionalnima, za razliku od programskih, koja su usmjerena samo na jedan studijski program ili više njih). Osiguravanje kvalitete je trajan proces koji ne završava vanjskom povratnom informacijom, izvješćem ili naknadnim praćenjem na visokom učilištu. Visoka učilišta, stoga, osiguravaju da

se prilikom pripreme za postupak vanjskog osiguravanja kvalitete u obzir uzme napredak postignut od posljednjeg takvog procesa.

Analiza postojećeg stanja:

Ovaj standard nije primjenjiv (HVU nije akreditirana visokoškolska ustanova).

3.11. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST

Standard:

Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstveno-istraživačkoga ili umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu. Uz obrazovanje i istraživanje, Sveučilište treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.

Smjernice: Cilj je osnažiti vodeću ulogu Sveučilišta na nacionalnoj i regionalnoj razini podizanjem kvalitete istraživanja i nastave, sudjelovanjem u istraživačkim projektima, s ciljem ostvarivanja istraživačke izvrsnosti, prepoznatljivosti i priznatosti Sveučilišta. Istraživačkom radu treba pristupiti sustavno i organizirati ga u skladu s pozitivnim međunarodnim primjerima. Sveučilište postavlja za temeljni cilj jačanje istraživačkoga profila povećanjem kvalitete istraživanja, a sustavan istraživački rad u području znanosti i umjetnosti provodi se i na sastavnicama i na Sveučilištu. Za kvalitetan istraživački rad nužno je osigurati infrastrukturu (ljudske resurse: istraživače, mlade istraživače – doktorande i postdoktorande) i istraživačku opremu (Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, 2014.).

Analiza postojećeg stanja:

Sveučilišni preddiplomski i diplomski studiji Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje provode se na temelju sporazuma Vlade RH i Sveučilišta u Zagrebu, a za potrebe Oružanih snaga, odnosno obrambenog resora u cjelini. Središnja institucija sa strane Vlade, u tom procesu je Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“ (HVU) koje djeluje kao sastavnica Oružanih snaga te je njegovo djelovanje i budući razvoj utvrđeno dugoročnim planskim i strateškim dokumentima iz područja obrane. Ključni dokumenti su: Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga 2015.-2024., u kojem je posebno poglavlje posvećeno upravo području znanosti i obrazovanja te Strateški pregled obrane (2018.) u kojem je ovo područje obrađeno u poglavljima Obrazovanje za potrebe obrane i Obrana kao čimbenik gospodarskog i znanstveno-tehnološkog razvoja.

Temeljem uvida u ispunjeni obrazac, razgovorom s dionicima na HVU-u, kao i važećim dokumentima/aktima na kojima se temelji unutarnja prosudba (na razini Sveučilišta u Zagrebu), Povjerenstvo je utvrdilo da vojni studiji nemaju izrađen svoj Strateški plan razvoja ili u okviru opće strategije razrađeno poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačko ili umjetničko istraživanje, ali se naslanjaju na Strategiju razvoja edukacija u umjetnosti, umjetničkog stvaralaštva i istraživanja Sveučilišta u Zagrebu 2014.-2020.

Također je utvrđeno da voditelji projekata na vojnim studijima načelno mogu računati na podršku pratećih službi HVU-a u provođenju nacionalnih i međunarodnih projekata. Sve ustrojstvene jedinice HVU, u okviru svojih kompetencija, osiguravaju potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima. Međutim, postoje vrlo određeni i specifični problemi u komunikaciji i suradnji dijela sastavnica vojnih studija koji koriste podršku svojih pratećih službi izvan ustrojbenih cjelina HVU-a.

Sveučilišni preddiplomski studiji su se u kratkom vremenu postojanja (5 godina) prilagodili zahtjevima EU projekata i stručnog praćenja i podrške. Infrastruktura HVU-a podržava projekte i u zadnje vrijeme ima sve više potencijalnih projekata pred aktiviranjem iako ih je za sada mali broj.

Znanstveni i stručni projekti evidentiraju se u Centru za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko“ ali nisu vidljivi, niti se vode u okviru vojnih studija, također nisu vidljivi na mrežnoj stranici vojnih studija. Ostali oblici znanstveno-istraživačkog i stručnog rada (završni i diplomski radovi, specijalistički radovi, knjige, monografije, priručnici i drugo) evidentiraju se u bazama DABAR i CROSBi te u knjižnici HVU. U knjižnici se također provode pripreme za vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača. Nastavnici vode svoje bibliografije i redovito ih ažuriraju preko DABRA i CROSBi-a.

Radionice o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja projekata pohađaju se ili održavaju prigodno, uglavnom u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu.

Istraživačka postignuća objavljuju se u znanstvenim časopisima i znanstvenim knjigama. Organiziraju se prezentacije projekta i niz raznih tribina, okruglih stolova i popularnih otvorenih predavanja namijenjenih široj javnosti. Također, HVU sudjeluje na nizu vojnih manifestacija kao što su Jadranska vojna i zrakoplovna izložba i konferencija (Adriatic Sea Defense & Aerospace Exhibition and Conference).

Ocjena standarda:

Na temelju ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete od strane dionika HVU-a, te procjene na temelju posjeta Hrvatskom vojnom učilištu u području znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost postignuta je razina razvijenosti implementirano.

Opći zaključak je bio da znanstveno-istraživačka djelatnost nije adekvatno razrađena na razini vojnih studija te da u skladu s time treba donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području.

Razinom implementirano ocijenjen je kriterij o osiguranoj potpori svih služba sastavnice njezinim istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima. Takvi centri ili uredi za međunarodne projekte (kadkad i uredi za međunarodnu suradnju) koji se u ovom slučaju nalaze u MORH-u najčešće pružaju samo administrativnu potporu istraživačima, vrlo često u aktivnostima koje prethode prijavi projekta. Postoji veliki prostor za poboljšanje u smislu kvantitete i kvalitete prijavljenih projekata. Određeni broj sastavnica vojnih studija nema takvu potporu, pa bi bilo uputno što žurnije i što kvalitetnije istu osigurati radi što učinkovitije provedbe postupaka prijave i upravljanja projektima.

Vidljivost znanstvenih projekata nije dovoljno zastupljena, kao i vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača u samim studijskim programima. Povjerenstvo je ocijenilo

da se radionice, seminari ili informacijski dani o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata ne održavaju u organizaciji sveučilišnih vojnih studija redovito nego da je samo uočena potreba.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Razraditi strategiju ili u okviru opće strategije dodatno razraditi poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačku djelatnost, te u skladu s time donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području.
2. Osigurati veću potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima.
3. Postići bolju vidljivost znanstvenih projekata te pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija
4. Poticati nastavnike da se bave znanstveno istraživačkim radom i motivirati ih da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Samim time jačali bi i produkciju znanstvenih projekata, koji bi bili u svrsi jačanja vojnih studija. Također poticati nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije i znanstvenu djelatnost preko DABRA i CROSBIA.
5. Izraditi digitalnu platformu za upis i analizu prikaza znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti.
6. Izraditi plan održavanja radionica, seminara ili informacijskih dana o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata.
7. Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća Sveučilišnih vojnih studija.

3.12. STRUČNA DJELATNOST

Standard:

Sveučilište treba evidentirati i poticati stručnu djelatnost nastavnika u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta.

Smjernice: Sveučilište nastoji ostvariti pozitivan utjecaj na društvo i kroz stručnu djelatnost nastavnika/istraživača. Stoga je stručnu djelatnost potrebno poticati, evidentirati i učiniti razvidnom. Pri poticanju i evidentiranju stručne djelatnosti, Sveučilište posebno nastoji uzeti u obzir činjenicu da se razina i obujam stručne djelatnosti mogu razlikovati po pojedinim strukama i sveučilišnim sastavnicama te tijekom napredovanja nastavnika. Nadalje, stručna djelatnost treba biti u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta i sastavnica a u korelaciji s obrazovnim i istraživačkim aktivnostima (Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, 2014.).

Analiza postojećeg stanja:

Sveučilišni vojni studijski programi provode se na temelju sporazuma Vlade RH i Sveučilišta u Zagrebu, a za potrebe Oružanih snaga, odnosno obrambenog resora u cjelini. Središnja institucija sa strane Vlade, u tom procesu je Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“ (HVU) koje djeluje kao sastavnica Oružanih snaga te je njegovo djelovanje i budući razvoj utvrđeno dugoročnim planskim i strateškim dokumentima iz područja obrane. Pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima vezuju se za Odluku Ministra obrane o osnivanju vijeća za upravljanje projektima Centra za obrambene i strateške studije (CzOSS) "Janko Bobetko" u kojoj su propisane mjerodavnosti vijeća i aktivnosti CzOSS. Razrađena pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim i umjetničkim projektima nisu dovoljno vidljiva na razini vojnih studija. Na Hrvatskom vojnom učilištu, od početaka vojnih studija, kontinuirano se provode programi cjeloživotnog obrazovanja u suradnji sa drugim ustrojstvenim jedinicama OSRH i vanjskim dionicima. Evidencija se o završenim programima cjeloživotnog obrazovanja vodi u Informacijskom sustavu personalnog upravljanja MORH. Hrvatsko vojno učilište surađuje s brojnim gospodarskim subjektima i strukovnim organizacijama kao i sa akademskom zajednicom. Sporazumi o suradnji između Sveučilišta i sastavnica s gospodarskim subjektima i strukovnim organizacijama evidentiraju se i vode u Tajništvu HVU, te u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu za Sporazume u okviru ERASMUS+ programa.

Evidencija stručnih projekata vodi se u CzOSS "Janko Bobetko". Slaba je vidljivost prijavljenih stručnih projekata na razini vojnih studija. Aktivnosti nastavnika u stručnim časopisima, udrugama, javnim tijelima i međunarodnim organizacijama vode se uglavnom individualno, te su sastavni dio individualnih podataka nastavnika u procesu izbora i reizbora, a njihovu validaciju rade članovi povjerenstava za odabir u zvanja. Kolektivna evidencija o ulogama i poslovima nastavnika u stručnim časopisima i udrugama, javnim tijelima ili međunarodnim organizacijama na razini vojnih studija uglavnom nije vidljiva.

Informacije o ostvarenoj stručnoj djelatnosti nastavnika javno su dostupne uglavnom u časopisu "Strategos" (časopisa koji izdaje HVU), Hrčku, CROSB i DABAR ovisno o spremnosti pojedinca da ih pripremi i objavi. Kolektivna evidencija o ostvarenoj stručnoj djelatnosti nastavnika na razini vojnih studija uglavnom ne postoji. U izradi je Uputa o izboru u zvanje i reizboru koji će vrjednovati stručni rad nastavnika sukladno Odluci Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja.

Ocjena standarda:

Na temelju ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete od strane dionika HVU, te procjene na temelju posjeta Hrvatskom vojnom učilištu u području stručne djelatnosti postignuta je razina razvijenosti implementirano.

Zaključak povjerenstva je da postoje generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima, ali bi ona trebala biti vidljivija na razini vojnih studija, pa u tom dijelu treba uspostaviti učinkovitiji sustav. Programi cjeloživotnoga obrazovanja u suradnji s vanjskim dionicima i strukovnim organizacijama na vojnim studijima provode se na djelomično djelotvornoj razini. U pogledu evidentiranja sporazuma o suradnji i stručnih poslova uočava se veća razina usklađenosti te možemo zaključiti da je uspostavljen djelotvoran sustav. Najniža razina djelotvornosti uočava se u dijelu koji se odnosi na kriterije

vrjednovanja stručnoga rada nastavnika pa je potrebno značajno povećati razinu djelotvornosti u tom dijelu sustava.

Povjerenstvo je ocijenilo da vidljivost pokrenutih stručnih projekata vezanih za vojne studije nije adekvatna, kao i da ne postoje evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija. Također je utvrđeno da je mali postotak djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima, te je slaba vidljivost njihova znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na razini vojnih studija.

Povjerenstvo je ocijenilo da aktivnosti koje se odnose na razvoj ili unaprijeđenije nastavničkih kompetencija na vojnim studijima nisu u potpunosti razvijene. Suradnicima u nastavi i novozaposlenom nastavnom osoblju nije osigurana sustavna mogućnost razvijanja kompetencija u nastavi kao ni trajno osposobljavanje i unapređenje kompetencija za rad u nastavi, nego nastavno osoblje samostalno radi na osobnom profesionalnom razvoju. Također nema definiranog programa za osposobljavanje nastavnika koji ne ispunjavaju razinu kvalitete.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO

Preporuke za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Primijeniti i razraditi postojeća generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima u okviru vojnih studija radi uspostave učinkovitijeg sustava.
2. Regulirati sudjelovanje nastavnika na stručnim projektima.
3. Razviti program cjeloživotnog učenja šireg spektra djelatnosti.
4. Razviti kriterije za vrednovanje stručnoga rada nastavnika na vojnim studijima. Voditi evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija radi bolje vidljivosti pokrenutih stručnih projekata.
5. Povećati vidljivost znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na razini vojnih studija, među ostalim, povećanjem udjela djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima.
6. Sustavno osigurati i unaprijediti razvoj nastavničkih kompetencija te poticati kvalitetu nastavničkog kadra.

3.13. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Standard: Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnoga osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike.

Smjernice: Međunarodna suradnja uključena je u strategiju sastavnice te u akcijske planove znanstvenoga / umjetničkoga istraživanja.

Svi dionici imaju pristup točnim i pouzdanim izvorima informacija te podacima o uvjetima ostvarivanja mobilnosti, uključujući pojedinosti ugovora između matične ustanove i ustanove domaćina razmjene.

Postoji mogućnost izvođenja studija / predmeta na stranom jeziku koji je dostupan stranim kao i domaćim studentima.

Organiziraju se informativne radionice i dani međunarodne suradnje za razmjenu dobre prakse i iskustava nastavnika, istraživača, studenata i administrativnoga osoblja koji su sudjelovali u međunarodnoj mobilnosti i/ili projektima.

Nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost razvijanja kompetencija potrebnih za komunikaciju te obavljanje nastavne / stručne djelatnosti na stranom jeziku.

Postoji sustav podrške odlaznim i dolaznim studentima u međunarodnoj mobilnosti.

Postoji funkcionalni sustav informiranja o kriterijima, uvjetima prelaska studenata sa srodnih studijskih programa te sustav priznavanja odnosno polaganja razlikovnih predmeta u sustavu unutarnje mobilnosti.

Postoji plan međunarodne suradnje o kojem raspravlja stručno vijeće i/ili njegova radna tijela s ciljem pronalaženja ciljanih (za svoje potrebe odabranih) međunarodnih partnerskih ustanova.

Popis kolegija koji se izvode na stranom jeziku objavljuje se pravodobno (jednu akademsku godinu unaprijed) na mrežnim stranicama sastavnice.

Analiza postojećeg stanja:

Iako ovo poglavlje nije dio ESG-ja, provjera razine usklađenosti i prema ovom standardu i kriterijima napravljena je do sada za sve sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, pa je tako napravljena i za vojne studije. Područje mobilnosti i međunarodne suradnje predviđeno je *Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu* iz 2018. godine, a kako je taj pravilnik na snazi, isto je i dalje propisano područje kojim se treba baviti i koje valja, u skladu sa standardima i kriterijima osiguravanja kvalitete, unaprjeđivati. Između ostaloga, utvrđeno je niže navedeno.

HVU djeluje kao sastavnica OS RH te je njegovo djelovanje i budući razvoj utvrđen dugoročnim planskim i strateškim dokumentima iz područja obrane. Ključni dokument predstavlja Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga 2015.-2024., u kojem je posebno poglavlje posvećeno području znanosti i obrazovanja te istaknuta međunarodna suradnja. U planu je navedeno razvijanje partnerskih odnosa s obrazovnim institucijama u drugim državama, ponajprije NATO-a i EU-a. Time će se omogućiti stjecanje zahtijevanih znanja, vještina i sposobnosti koje će pridonijeti učinkovitom razvoju OS i ispunjavanju njihovih temeljnih misija i zadaća. Posljednjih godina NATO pokreće usklađivanje izobrazbe i obuke u obrazovnim institucijama članica NATO-a i partnerskih država sa standardima bolonjskog procesa, s ciljem povećanja kvalitete obrazovanja i obuke, ali i povjerenja i transparentnosti, kako između država, tako i unutar država između oružanih snaga i društva. (https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2017/10/dpr_osrh_2015-24_25112014-1.pdf)

Usklađivanje obrazovanja za potrebe obrane u državama članicama NATO-a s bolonjskim procesom, pretpostavlja da su obrambene obrazovne institucije integrirane u znanstveno-obrazovne sustave svojih zemalja. U drugom strateškom dokumentu – Strateškom pregledu obrane kojeg je donijela Vlada 2018. godine, također se ističe važnost međunarodne suradnje. (https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2018/06/spo_2018.pdf)

U organizacijskoj strukturi HVU-a ustrojena je dužnost prodekana za međunarodnu suradnju koji koordinira sve aktivnosti međunarodne akademske suradnje. Odlukom Vijeća studija, prodekan za međunarodnu suradnju imenovan je za ECTS i Erasmus koordinatorski. Uspostavom tih dužnosti osiguran je redoviti pristup informacijama koje se tiču mogućnosti ostvarivanja mobilnosti. Od 2018. godine, kad je ovo omogućeno, HVU je sklopio 11 sporazuma s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi, a informacije o tome se

redovito objavljuju posredstvom intranet mreže. Za svaki natječaj ili ponudu koja se pojavi, a vezana je uz ostvarivanje mobilnosti, objavljuje se informacija na internet i intranet portalu. Još uvijek ne postoji mogućnost izvođenja studija/predmeta na stranom jeziku iako su pokrenute pripreme za osiguravanje uvjeta za to. Međutim, u okviru dolaznih mobilnosti nastavnog osoblja omogućeno je stranim nastavnicima držati nastavu na engleskom jeziku (jer kadeti posjeduju dovoljno razinu znanja engleskog jezika da mogu pratiti predavanje), a dolazne mobilnosti kadeta odvijaju se u okviru Traineeship programa te im je na HVU osiguran mentor koji provodi akademski program mobilnosti na engleskom jeziku.

Od pokretanja aktivnosti međunarodne akademske mobilnosti 2018. godine održano je nekoliko radionica – radionica o programima međunarodne suradnje Sveučilišta u Zagrebu koju su održali djelatnici Ureda za međunarodnu suradnju SuZg; dvije radionice održao je prodekan za međunarodnu suradnju – jednu za kadete, a jednu za osoblje; tijekom stručnog skupa organiziranog u rujnu 2018. i 2019. godine, jedna tematska cjelina bila je posvećena programima međunarodne suradnje. Predstavnik HVU redovito sudjeluje na informativnim radionicama koje organizira Sveučilište u Zagrebu, a na kojima se izmjenjuju iskustva, te na sastancima u okviru tijela Vojnog Erasmusa na razini EU.

Nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost i pružena institucionalna podrška u razvijanju i usavršavanju kompetencija za izvođenje nastave na stranom jeziku (prvenstveno engleskom) koristeći kapacitete Središta za strane jezike koje djeluje u okviru Hrvatskog vojnog učilišta. Osoblju je na raspolaganju više mogućnosti za unaprjeđivanje jezičnih kompetencija - od intenzivnih tečajeva, individualne poduke do online tečajeva i potpore (<https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/>). Preko Inicijative Vojni Erasmus u koji se uključio HVU (inicijativa pokrenuta u okviru CSDF EU) nastavno osoblje HVU uključilo se u program razmjene vojnih predavača vojnih znanstveno-obrazovnih institucija EU (<http://www.emilyo.eu/>).

Zbog specifičnosti vojnih studija, proces unutarnje mobilnosti ima značajna ograničenja, podložan je restrikcijama i koristi se samo iznimno. Vojni studiji u potpunosti su usklađeni s kriterijima koji se primjenjuju u okviru Sveučilišta u Zagrebu te su uspostavljeni primjenom propisa koji važi i za ostale sastavnice, ali se pri tom uzimaju u obzir i drugi kriteriji koji imaju eliminacijski učinak (zdravstveni, psihologijski, sigurnosni i sl.). Upravo zbog tih dodatnih kriterija, unutarnja mobilnost je teže ostvariva te se svaki slučaj koji bi se pojavio mora zasebno analizirati i vrednovati.

Plan međunarodne akademske suradnje dio je plana međunarodne obrambene suradnje koji se donosi svake godine. Plan prolazi više razina usuglašavanja (od Dekanata, zapovjednika HVU, Glavnog stožera, Ministarstva obrane), gdje se vodi računa o ispunjavanju strateških ciljeva. U razdoblju 2018.-2020. vidljiv je velik porast aktivnosti međunarodne akademske suradnje u odnosu na druge aspekte međunarodne suradnje. HVU je, preko Sveučilišta u Zagrebu, koristeći status tzv. „virtualne“ sastavnice dobio mogućnost sklapanja Erasmus+ međuinstitucijskih sporazuma. Od 2018. godine, kad je ovo omogućeno, HVU je sklopio 11 sporazuma s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi. Od 2018. godine, HVU je postao član inicijative EU za razmjenu mladih časnika inspirirane Erasmusom (tzv. Vojni Erasmus ili Emilyo). Godine 2019. HVU je postao član mreže European Security and Defence College (ESDC), a predstavnik HVU-a postao je član Executive Academic Boarda ESDC-a. U akad. god. 2018./2019. kao prvoj godini ulaska u programe međunarodne akademske

mobilnosti, 10 kadeta i dvoje članova nastavnog/nenastavnog osoblja koristilo je programe odlazne mobilnosti. Pet kadeta stranih institucija koristilo je programe dolazne mobilnosti (na HVU) te 6 članova osoblja stranih institucija. Taj trend nastavio se i u 2019./2020. godini u kojoj je realizirano ili je realizacija u tijeku za 10 odlaznih mobilnosti za kadete, najmanje tri odlazne mobilnosti osoblja te najmanje 5 dolaznih mobilnosti osoblja i 8 dolaznih mobilnosti kadeta. Transformacijom HVU-a u samostalnu znanstveno-istraživačku ustanovu, koji proces je u tijeku, ovo područje će se dodatno unaprijediti.

Trenutno ne postoje kolegiji koji se izvode na stranom jeziku, ali su u tijeku mjere koje imaju za cilj stvaranje uvjeta za izvođenje kolegija na engleskom jeziku.

Ocjena standarda:

Na temelju analize ispunjenog obrasca za samoprocjenu razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman", drugih javnih podataka te procjene na temelju posjeta Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga RH, utvrđena postignuta razina razvijenosti ovoga standarda je djelomično djelotvorno.

Najslabije su ocijenjene aktivnosti vezane su za smjernice:

- popis predmetakoji se izvode na stranom jeziku objavljuje se pravodobno (jednu akademsku godinu unaprijed) na mrežnim stranicama vojnih studija (nije definirano(nije primjenjivo)
- postoji mogućnost izvođenja studija / predmeta na stranom jeziku koji je dostupan stranim kao i domaćim studentima. (ocjena definirano)
- međunarodna suradnja uključena je u strategiju sastavnice te u akcijske planove znanstvenoga istraživanja. (ocjena implementirano)
- postoji funkcionalni sustav informiranja o kriterijima, uvjetima prelaska studenata sa srodnih studijskih programa te sustav priznavanja odnosno polaganja razlikovnih predmeta u sustavu unutarnje mobilnosti. (ocjena implementirano)

Medijan ocjene razvijenosti ovoga standarda (djelomično djelotvorno) u velikom broju i postotku upućuju na visoku razinu usklađenosti studijskih programa i HVU-a s kriterijima standarda u području Mobilnosti i međunarodne suradnje. Međutim, postoji značajan prostor za napredak i razvoj ovoga standarda, za ustroj sustava koji podupire ovaj standard, kao i za njegov daljnji razvoja i unaprjeđenje na temelju provedenog vrednovanja i uočenih prednosti i prilika.

Razina razvijenosti: DJELOMIČNO DJELOTVORNO

Preporuke za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane za u ponudu predmeta na stranom jeziku, a što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju“ dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe.
2. Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa, odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu), da se isti mogu izvoditi i na stranom jeziku sukladno odlukama nadležnih tijela.

3. Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU kako bi stekli sve temeljne preduvjete i jačali kapacitete za daljnje unapređenje međunarodne suradnje i mobilnosti, a sve temeljem usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH.
4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne), s najboljim u svijetu vojnim studijskim programima (fakultetima/sveučilištima), u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a.
5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU i službama Sveučilišta, odnosno satijelom Vojnog Erasmusa na razini EU.
6. Pojednostaviti procedure (ne na račun sigurnosnog dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenta vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanima kao npr. borilački sportovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.

4. ZAKLJUČAK

Na temelju uvida u dostupnu dokumentaciju (u papirnatom obliku i na mrežnim stranicama), analizom obrasca samoprocjene i materijala prikupljenih tijekom procesa unutarnje prosudbe, te zapažanjima tijekom razgovora sa predstavnicima Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“, ovo Povjerenstvo smatra da se kontinuirano radi na poboljšanju, razvoju i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete.

U ovom inicijalnom izvješću Povjerenstvo je predložilo preporuke za iduće razdoblje, koje obuhvaća i period naknadnog praćenja u trajanju od 6 mjeseci, kako bi se osiguralo neprekidno poboljšavanje sustava, a samim time i kvaliteta svih aktivnosti koje se provode u okviru vojnih studija.

Povjerenstvo očekuje da će analize i preporuke iz ovoga izvješća biti poticaj za daljnji napredak, te da će se u idućem razdoblju sustav još unaprijediti, odnosno da će doći do poboljšanja sustava kvalitete u svim segmentima djelovanja.

5. PRILOZI (ESG 2015. Gap analiza)

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje	
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj		
1.1	Politika osiguravanja kvalitete	djelotvorno							
<p>Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihova strateškoga upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa, i pritom uključivati vanjske dionike.</p>									
1.1.1	Politika osiguravanja kvalitete službeno je prihvaćena i dostupna je javnosti.					X	5		
1.1.2	Politika osiguravanja kvalitete odražava odnos između znanstvenoga / umjetničkoga rada i učenja i izvedbe nastave.				X		4		
1.1.3	Politika osiguravanja kvalitete uzima u obzir nacionalno okruženje u kojem visoko učilište djeluje, okruženje na samom visokom učilištu i odabrani strateški pristup.					X	5		
1.1.4	Politika osiguravanja kvalitete potiče djelovanje i razvoj sustava osiguravanja kvalitete.					X	5		
1.1.5	Politika osiguravanja kvalitete podupire upravu, katedre, odsjeka, odjele i druge organizacijske jedinice i pojedine zaposlenike i studente u preuzimanju dužnosti u osiguravanju kvalitete.					X	5		
1.1.6	Politika osiguravanja kvalitete podupire akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na svaku pojavu neetičnoga postupanja.					X	5		
1.1.7	Politika osiguravanja kvalitete uključuje sprječavanje svih vrsta netolerancije i diskriminacije studenata ili zaposlenika.					X	5		
1.1.8	Politika osiguravanja kvalitete uključuje vanjske dionike u osiguravanje kvalitete.					X	5		
1.1.9	Način provedbe, praćenja i revidiranja politike kvalitete je definiran.					X	5		
1.1.10	Politika osiguravanja kvalitete primjenjuje se i na sve elemente rada visokoga učilišta koji su podgovoreni s drugim organizacijama ili ih provode druge strane.					X	5		
							Medijan	5	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje	
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj		
1.2	Izrada i odobravanje programa	djelotvorno							
<p>Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnoga kvalifikacijskoga okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskoga prostora visokoga obrazovanja.</p>									
1.2.1	Visoka učilišta imaju propisane postupke za odobravanje svojih studijskih programa.					X	5		
1.2.2	Studijski programi ispunjavaju postavljene ciljeve i predviđene ishode učenja.				X		4		
1.2.3	Programi se izrađuju u suradnji sa studentima i drugim dionicima.					X	5		
1.2.4	Programi koriste vanjsku ekspertizu i reference.					X	5		
1.2.5	Programi odražavaju četiri svrhe visokoga obrazovanja: pripremu studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru, podršku njihovu osobnom razvoju i poticanje znanstvenoga rada i inovacije.				X		4		
1.2.6	Programi se izrađuju tako da se omogući nesmetano napredovanje studenata tijekom studiranja.					X	5		
1.2.7	Programi predviđaju očekivano radno opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS-a.				X		4		
1.2.8	Studijski programi uključuju praksu/pripravnost i sl.					X	5		
1.2.9	Studijski programi prolaze formalni postupak odobravanja unutar sastavnice.					X	5		
							Medijan	5	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definjirano	implementirano	djelomično implementirano	ostvareno	ostvaren	
1.3	Učenje, izvedba nastave i vrjednovanje usmjereni na studenta	djelotvorno						
Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode tako da pobuđuju studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrjednovanje studenata odražava takav pristup.								
1.3.1	Izvedba nastave usmjerene na studenta uključuje uvažavanje i prilagođavanje različitim studenta i njihovih potreba, uz omogućavanje prilagodljivih putova učenja.					X	5	
1.3.2	Izvođenje nastave i učenje uzima u obzir korištenje različitih načina izvođenja nastave.					X	5	
1.3.3	Izvedba nastave i učenje uzimaju u obzir fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda.					X	5	
1.3.4	Izvedba nastave uključuje redovitu evaluaciju učenja i poučavanja te prilagodbu pedagoških metoda.				X		4	
1.3.5	Izvedba nastave i učenje uključuju poticanje autonomije kod studenata, uz odgovarajuće usmjeravanje i podršku nastavnika.				X		4	
1.3.6	Izvedba nastave i učenje uključuju međusobno poticanje nastavnika i studenata.					X	5	
1.3.7	Postoje odgovarajući postupci za rješavanje studentskih žalbi.					X	5	
1.3.8	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da prilika za rad u praksi uključuju studentske prakse, pripravništva i sva druga razdoblja studija koje studenti ne provode na svakom učilištu nego koriste za stjecanje iskustva u nekom od područja povezanih sa studijem.					X	5	
1.3.9	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da svi koji vrjednuju studente budu upoznati s postojećim metodama testiranja i ispitivanja te imaju podršku za razvoj nastavnih vještina.				X		4	
1.3.10	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da kriteriji i metode vrjednovanja i ocjenjivanja budu unaprijed objavljeni.					X	5	
1.3.11	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da vrjednovanje omogućuje studentima da pokažu u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja te da o tome dobivaju povratne informacije.				X		4	
1.3.12	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da studenti dobivaju povratne informacije koje su, po potrebi, povezane sa savjetima za proces učenja.				X		4	
1.3.13	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da vrjednovanje, gdje je to moguće, provodi više ispitivača.					X	5	
1.3.14	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da pravila o vrjednovanju uzimaju u obzir potrebe i okolnosti studenata (prilagođeni način pohađanja nastave i vrjednovanja).					X	5	
1.3.15	Procesima osiguravanja kvalitete vrjednovanja vodi se računa o tome da se vrjednovanje dosljedno i pravilno provodi za sve studente, u skladu sa za to namijenjenim postupcima.					X	5	
Medijan							5	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.								
Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definjirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.4	Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje	djelotvorno						
Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje tijekom studiranja, priznavanje i certificiranje.								
1.4.1	Postupci upisa, priznavanja razdoblja studiranja i završavanja studija odgovaraju svrsi, osobito u slučaju unutarnje i vanjske mobilnosti.					x	5	
1.4.2	Dostupnost informacija o studiju, procedura i kriteriji upisa provode se dosljedno i transparentno.					x	5	
1.4.3	Postoje odgovarajući postupci orijentacije i uvođenja studenata u studij (vršnjačka potpora, vodiči kroz studij, triadne i slično).					x	5	
1.4.4	Postoje i primjenjuju se procesi i alati za prikupljanje, praćenje informacija o napredovanju studenata, te djelovanje na temelju tih informacija.				x		4	
1.4.5	Studenti dobivaju dokumentaciju u kojoj je objašnjena stečena kvalifikacija, uključujući ostvarene ishode učenja te okruženje, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili (dopunska isprava).					x	5	
						Medijan	5	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje	
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj		
1.5	Nastavno osoblje	djelomično djelotvorno							
Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.									
1.5.1	Visoko učilište prepoznalo je ključnu ulogu nastavnoga osoblja u stvaranju visokokvalitetnoga studentskoga iskustva i u omogućivanju stjecanja znanja, kompetencija i vještina.				X		4		
1.5.2	Visoko učilište uspostavilo je okruže koje slijedi jasne, transparentne i pravedne procese zapošljavanja.					X	5		
1.5.3	Visoko učilište uspostavilo je okruže koje prepoznaje važnost nastavnoga rada, nudi prilike za profesionalni razvoj nastavnika i potiče ga.				X		4		
1.5.4	Visoko učilište uspostavilo je okruže koje potiče znanstveni / umjetnički rad kako bi se ojačala povezanost obrazovanja i znanosti / umjetnosti.				X		4		
1.5.5	Visoko učilište uspostavilo je okruže koje potiče inovacije u nastavnim metodama.				X		4		
1.5.6	Visoko učilište uspostavilo je okruže koje potiče uporabu novih tehnologija.					X	5		
							Medijan	4	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.								
Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.6	Resursi za učenje i podrška studentima	djelotvorno						
Visoka učilišta trebaju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i izvedbe nastave te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.								
1.6.1	Visoko učilište ima knjižnicu kao resurs kojim se pruža podrška u učenju i čije radno vrijeme odgovara potrebama studenata.					x	5	
1.6.2	Visoko učilište ima odgovarajući prostor i opremu za učenje.					x	5	
1.6.3	Visoko učilište osigurava podršku u učenju u vidu tutora, mentora i drugih savjetnika.					x	5	
1.6.4	Postoji sustav odnosno imenovane osobe koje na visokom učilištu olakšavaju mobilnost studenata.					x	5	
1.6.5	Prilikom alociranja, planiranja i osiguravanja resursa za učenje i podršku studentima uzimaju se u obzir različite potrebe studenata.				x		4	
1.6.6	Visoko učilište prati svršishodnost i dostupnost resursa studentima.					x	5	
1.6.7	Visoko učilište upućuje studente na dostupne oblike podrške.					x	5	
1.6.8	Nenastavno osoblje kvalificirano je za pružanje podrške i ima mogućnost razvoja vlastitih kompetencija.					x	5	
Medijan							5	

1.7 Upravljanje informacijama		djelotvorno					
Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.							
1.7.1	Odluke se donose na temelju pouzdanih i relevantnih informacija.				X		4
1.7.2	Unaprjeđenje kvalitete sustava temelji se na analizi prikupljenih informacija o studijskim programima i drugim aktivnostima.			X			3
1.7.3	Prikupljaju se, analiziraju i koriste podatci o profilu studentske populacije.					X	5
1.7.4	Prikupljaju se, analiziraju i koriste podatci o napredovanju studenata, njihovoj uspješnosti i stopi odustajanja od studija.					X	5
1.7.5	Prikupljaju se, analiziraju i koriste podatci o zadovoljstvu studenata studijskim programima.			X			3
1.7.6	Prikupljaju se, analiziraju i koriste podatci o dostupnim resursima za učenje i o podršci studentima.					X	5
1.7.7	Prikupljaju se, analiziraju i koriste podatci o zapošljavanju i karijerama završenih studenata.						N/A
1.7.8	U aktivnostima prikupljanja, analize i korištenja informacija uključeni su studenti i zaposlenici.					X	5
Medijan							5

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.8	Informiranje javnosti	djelotvorno						
<p>Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu, pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.</p>								
1.8.1	Informacije o radu visokoga učilišta dostupne su i korisne potencijalnim i sadašnjim studentima, kao i bivšim studentima, drugim dionicima i javnosti.					X	5	
1.8.2	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju programe koji se izvode.					X	5	
1.8.3	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju upisne kriterije.					X	5	
1.8.4	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju predviđene ishode učenja.					X	5	
1.8.5	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju kvalifikacije koje se njima stječu.					X	5	
1.8.6	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju postupke koji se primjenjuju u nastavi, učenju i vrednovanju.					X	5	
1.8.7	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju stope prolaznosti.				X		4	
1.8.8	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju prilike za učenje koje su studentima na raspolaganju.					X	5	
1.8.9	Informacije o radu visokoga učilišta uključuju informacije o zapošljavanju završenih studenata.					X	5	
Medijan							5	

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.

Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.9	Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa							implementirano
<p>Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na trajno poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.</p>								
1.9.1.	Uspostavljen je i primjenjuje se proces redovitog praćenja, revidiranja i izmjena studijskih programa kako bi se osiguralo njihovo primjereno izvođenje i stvorilo djelotvorno okruženje za učenje i podršku studentima.			X				3
1.9.2	Provodi se vrjednovanje sadržaja programa u svjetlu najnovijih znanstvenih i umjetničkih istraživanja u danoj disciplini, čime se osigurava suvremenost programa.			X				3
1.9.3	Vrjednuju se i uzimaju u obzir izmijenjene potrebe društva.						X	5
1.9.4	Vrjednuje se opterećenost, napredovanje, prolaznost i završnost studenata.				X			4
1.9.5	Vrjednuje se djelotvornost postupaka vrjednovanja studenata.			X				3
1.9.6	Vrjednuju se očekivanja, potrebe i zadovoljstva studenata u pogledu programa.			X				3
1.9.7	Vrjednuje se okruženje za učenje i pomoćne službe te njihova svrsishodnost za program.				X			4
1.9.8	Programi se redovito revidiraju i mijenjaju uz sudjelovanje studenata i drugih dionika.			X				3
1.9.9	Objavljuju se pojednosti o izmijenjenom programu.						X	5
							Medijan	3

OCJENA SUKLADNOSTI - ESG 2015.								
Poglavlje	Zahtjevi - ESG 2015.	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.10	Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete							#NUM!
Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskoga osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om.								
1.10.1	Visoko učilište sudjeluju u periodičnim postupcima vanjskoga osiguravanja kvalitete.							N/A
1.10.2	Periodični postupci vanjskoga osiguravanja kvalitete na odgovarajući način uzimaju u obzir odredbe zakonskoga okvira u kojem djeluju.							N/A
1.10.3	Periodični postupci vanjskoga osiguravanja kvalitete obuhvaćaju različite organizacijske razine.							N/A
1.10.4	Visoko učilište poduzima radnje za poboljšavanje vlastitoga sustava na temelju povratnih informacija vanjskoga osiguravanja kvalitete.							N/A
1.10.5	Visoko učilište osigurava da se prilikom pripreme za postupak vanjskoga osiguravanja kvalitete u obzir uzme napredak postignut od posljednjega takvog procesa.							N/A
							Medijan	#NUM!

OCJENA SUKLADNOSTI - Sveučilište u Zagrebu								
Poglavlje	Zahtjevi Sveučilišta u Zagrebu	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično definirano	ostvareno	ostvaren	
1.11	Znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost	implementirano						
<p>Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstveno-istraživačkoga ili umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu. Uz obrazovanje i istraživanje, Sveučilište treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.</p>								
1.11.1	Sastavnica ima posebnu strategiju ili u okviru opće strategije razrađeno poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačko ili umjetničko istraživanje, te u skladu s time donosi i provodi prijedlog akcijske planove u kojima je pospore svim slozba sastavnice		X				2	
1.11.2	njezinim istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima.			X			3	
1.11.3	Evidentiraju se znanstveni / umjetnički projekti, objavljeni znanstveni / umjetnički radovi, stručni radovi, knjige, monografije i dr.			X			3	
1.11.4	Vrjednuje se istraživački rad u okviru doktorskoga studija, rad mentora i doktoranda.						N/A	
1.11.5	Odražavaju se radionice / seminari / informacijski dani o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih / umjetničkih projekata.		X				2	
1.11.6	Odražavaju se promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća (objave, popularna predavanja, informiranje medija, promicanje među mladima, nagrađivanje).				X		4	
							Medijan	3

Pitanje 1.11.4. ne odnosi se na sastavnice koje ne izvode doktorske studije.

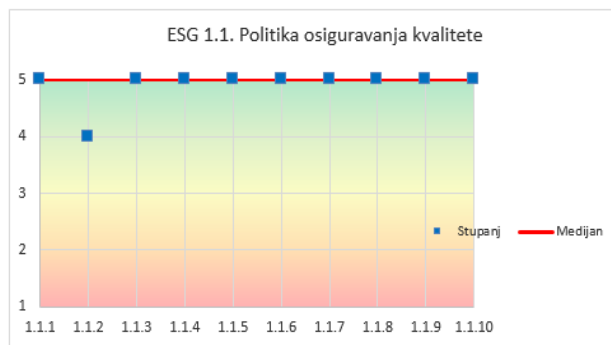
OCJENA SUKLADNOSTI - Sveučilište u Zagrebu								
Poglavlje	Zahtjevi Sveučilišta u Zagrebu	Razina usklađenosti					stupanj	Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno		
1.12	Stručna djelatnost						3	implementirano
Sveučilište treba evidentirati i poticati stručnu djelatnost nastavnika u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta.								
1.12.1	Donesena su pravila / preporuke o odobravanju rada na stručnim i umjetničkim projektima.			X			3	
1.12.2	Provode se programi cjeloživotnoga obrazovanja u suradnji s vanjskim dionicima i strukovnim organizacijama.				X		4	
1.12.3	Evidentiraju se sporazumi o suradnji između Sveučilišta i sastavnica s gospodarskim subjektima i strukovnim organizacijama.					X	5	
1.12.4	Vodi se evidencija stručnih projekata.			X			3	
1.12.5	Vodi se evidencija o ulogama i poslovima nastavnika u stručnim časopisima i udrugama, javnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.			X			3	
1.12.6	Informacije o ostvarenoj stručnoj djelatnosti nastavnika javno su dostupne.				X		4	
1.12.7	Razvijeni su kriteriji vrjednovanja stručnoga rada nastavnika.			X			3	
							Medijan	3

OCJENA SUKLADNOSTI - Sveučilište u Zagrebu

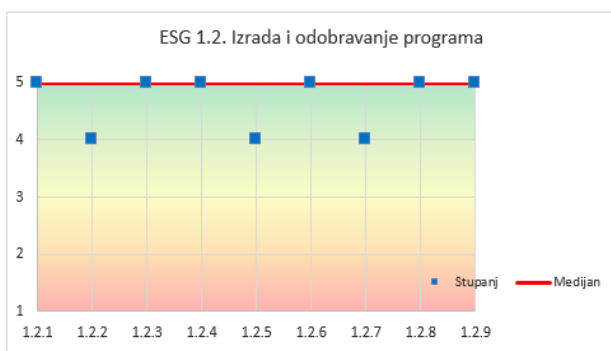
Poglavlje	Zahtjevi Sveučilišta u Zagrebu	Razina usklađenosti						Obrazloženje
		nije definirano	definirano	implementirano	djelomično djelotvorno	djelotvorno	stupanj	
1.13	Mobilnost i međunarodna suradnja							djelomično djelotvorno
<p>Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnoga osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike.</p>								
1.13.1	Međunarodna suradnja uključena je u strategiju sastavnice te u akcijske planove znanstvenoga / umjetničkoga istraživanja.			X				3
1.13.2	Svi dionici imaju pristup točnim i pouzdanim izvorima informacija te podatcima o uvjetima ostvarenja mobilnosti, uključujući pojednostavljene ugovore između matične ustanove i ustanove domaćina razmjene.						X	5
1.13.3	Postoji mogućnost izvođenja studija / predmeta na stranom jeziku koji je dostupan stranim kao i domaćim studentima.		X					2
1.13.4	Organiziraju se informativne radionice i dani međunarodne suradnje za razmjenu dobre prakse i iskustava nastavnika, istraživača, studenata i administrativnoga osoblja koji su sudjelovali u međunarodnoj mobilnosti VIII razredima.				X			4
1.13.5	Nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost razvijanja kompetencija potrebnih za komunikaciju te obavljanje nastavne / stručne djelatnosti na stranom jeziku.						X	5
1.13.6	Postoji sustav podrške odlaznim i dolaznim studentima u međunarodnoj mobilnosti.						X	5
1.13.7	Postoji funkcionalni sustav informiranja o kriterijima, uvjetima prelaska studenata sa srodnih studijskih programa te sustav priznavanja odnosno polaganja razlikovnih predmeta u sustavu studiranja mobilnosti.			X				3
1.13.8	Postoji plan međunarodne suradnje o kojem raspravlja stručno vijeće VIII njegova radna tijela s ciljem pronalaženja ciljanih (za svoje potrebe odabranih) međunarodnih partnerskih				X			4
1.13.9	Popis kolegija koji se izvode na stranom jeziku objavljuje se prevodobno (jednu akademsku godinu unaprijed) na mrežnim stranicama sastavnice.	X						1

Medijan 4

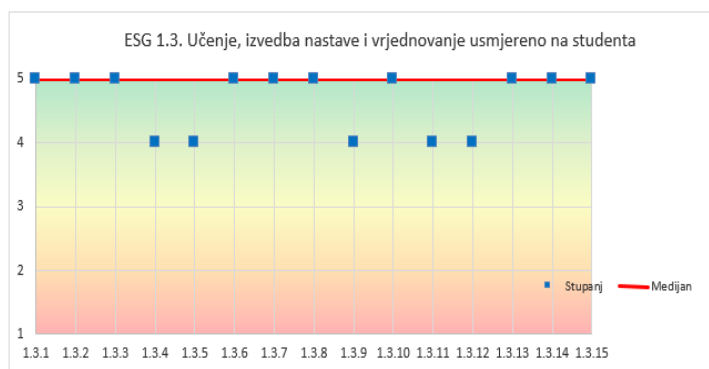
Poglavlje 1.1		5	djelotvorno	
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan	
1.1.1	5	djelotvorno	5	
1.1.2	4	djelomično djelotvorno	5	
1.1.3	5	djelotvorno	5	
1.1.4	5	djelotvorno	5	
1.1.5	5	djelotvorno	5	
1.1.6	5	djelotvorno	5	
1.1.7	5	djelotvorno	5	
1.1.8	5	djelotvorno	5	
1.1.9	5	djelotvorno	5	
1.1.10	5	djelotvorno	5	

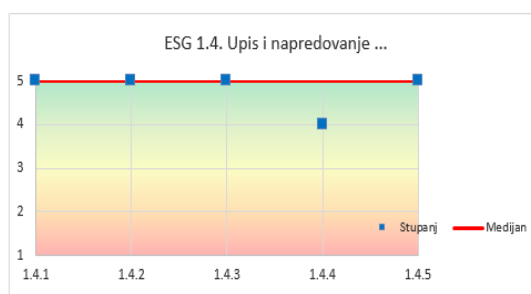
Poglavlje 1.2		5	djelotvorno	
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan	
1.2.1	5	djelotvorno	5	
1.2.2	4	djelomično djelotvorno	5	
1.2.3	5	djelotvorno	5	
1.2.4	5	djelotvorno	5	
1.2.5	4	djelomično djelotvorno	5	
1.2.6	5	djelotvorno	5	
1.2.7	4	djelomično djelotvorno	5	
1.2.8	5	djelotvorno	5	
1.2.9	5	djelotvorno	5	

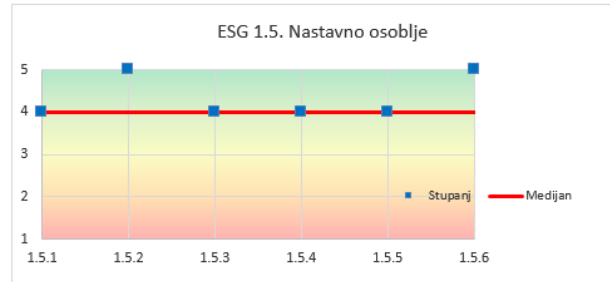
Poglavlje 1.3		5	djelotvorno	
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan	
1.3.1	5	djelotvorno	5	
1.3.2	5	djelotvorno	5	
1.3.3	5	djelotvorno	5	
1.3.4	4	djelomično djelotvorno	5	
1.3.5	4	djelomično djelotvorno	5	
1.3.6	5	djelotvorno	5	
1.3.7	5	djelotvorno	5	
1.3.8	5	djelotvorno	5	
1.3.9	4	djelomično djelotvorno	5	
1.3.10	5	djelotvorno	5	
1.3.11	4	djelomično djelotvorno	5	
1.3.12	4	djelomično djelotvorno	5	
1.3.13	5	djelotvorno	5	
1.3.14	5	djelotvorno	5	
1.3.15	5	djelotvorno	5	

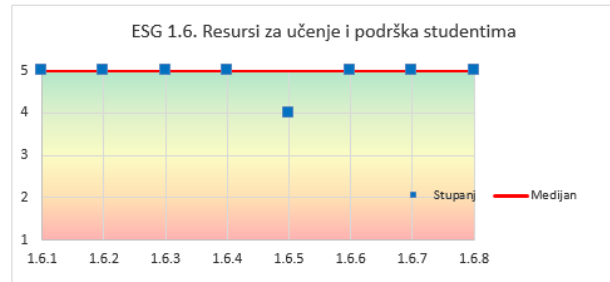
Poglavlje 1.4		5	djelotvorno	
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan	
1.4.1	5	djelotvorno	5	
1.4.2	5	djelotvorno	5	
1.4.3	5	djelotvorno	5	
1.4.4	4	djelomično djelotvorno	5	
1.4.5	5	djelotvorno	5	

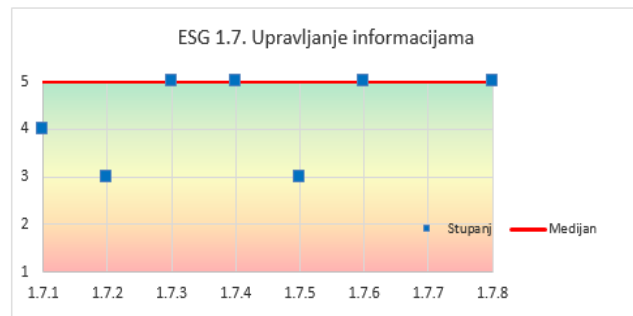
Poglavlje 1.5			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.5.1	4	djelomično djelotvorno	4
1.5.2	5	djelotvorno	4
1.5.3	4	djelomično djelotvorno	4
1.5.4	4	djelomično djelotvorno	4
1.5.5	4	djelomično djelotvorno	4
1.5.6	5	djelotvorno	4

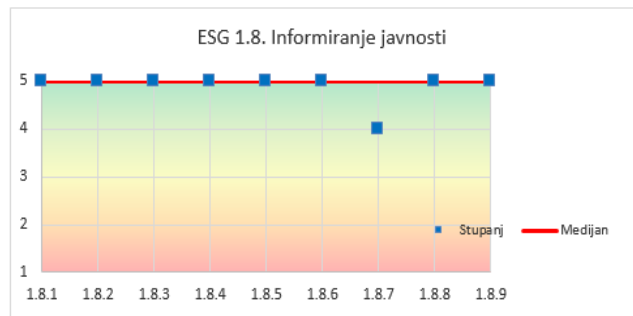
Poglavlje 1.6			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.6.1	5	djelotvorno	5
1.6.2	5	djelotvorno	5
1.6.3	5	djelotvorno	5
1.6.4	5	djelotvorno	5
1.6.5	4	djelomično djelotvorno	5
1.6.6	5	djelotvorno	5
1.6.7	5	djelotvorno	5
1.6.8	5	djelotvorno	5

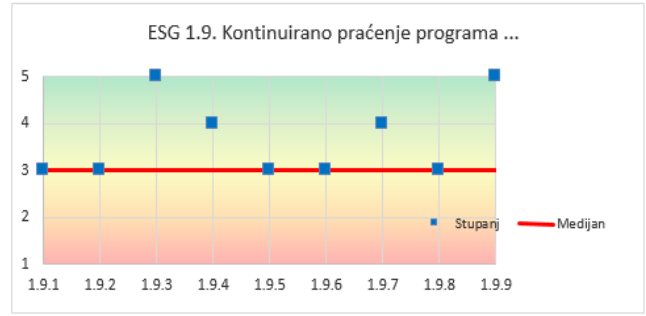
Poglavlje 1.7			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.7.1	4	djelomično djelotvorno	5
1.7.2	3	implementirano	5
1.7.3	5	djelotvorno	5
1.7.4	5	djelotvorno	5
1.7.5	3	implementirano	5
1.7.6	5	djelotvorno	5
1.7.7	N/A	N/A	5
1.7.8	5	djelotvorno	5

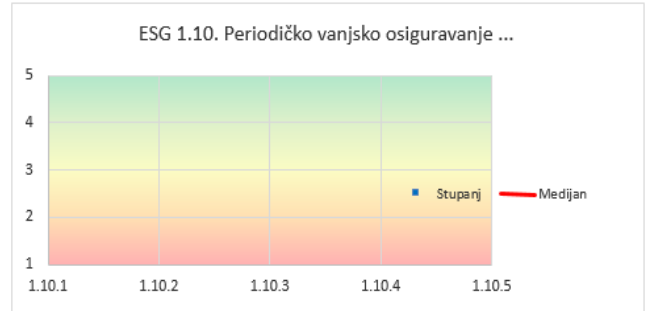
Poglavlje 1.8			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.8.1	5	djelotvorno	5
1.8.2	5	djelotvorno	5
1.8.3	5	djelotvorno	5
1.8.4	5	djelotvorno	5
1.8.5	5	djelotvorno	5
1.8.6	5	djelotvorno	5
1.8.7	4	djelomično djelotvorno	5
1.8.8	5	djelotvorno	5
1.8.9	5	djelotvorno	5

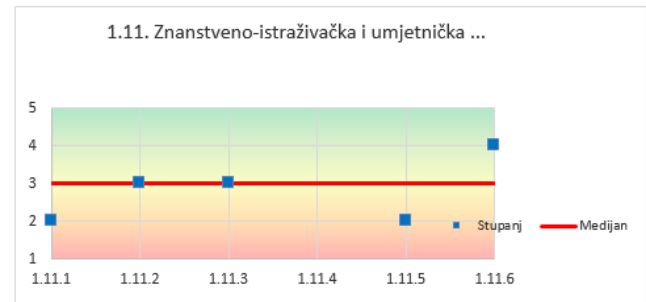
Poglavlje 1.9			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.9.1	3	implementirano	3
1.9.2	3	implementirano	3
1.9.3	5	djelotvorno	3
1.9.4	4	djelomično djelotvorno	3
1.9.5	3	implementirano	3
1.9.6	3	implementirano	3
1.9.7	4	djelomično djelotvorno	3
1.9.8	3	implementirano	3
1.9.9	5	djelotvorno	3

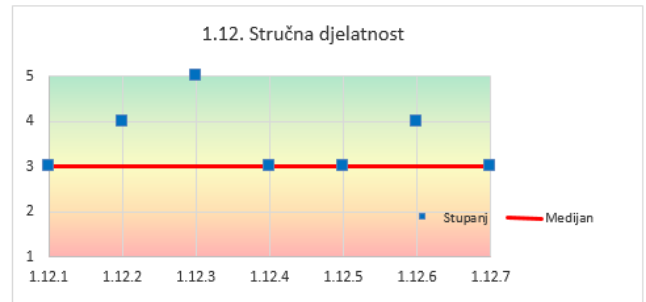
Poglavlje 1.10			
Zahtjev	#NUM!	Razina	Medijan
1.10.1	N/A	N/A	#NUM!
1.10.2	N/A	N/A	#NUM!
1.10.3	N/A	N/A	#NUM!
1.10.4	N/A	N/A	#NUM!
1.10.5	N/A	N/A	#NUM!

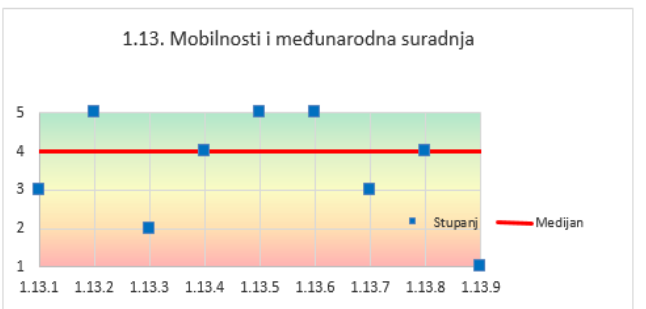
Poglavlje 1.11			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.11.1	2	definirano	3
1.11.2	3	implementirano	3
1.11.3	3	implementirano	3
1.11.4	N/A	N/A	3
1.11.5	2	definirano	3
1.11.6	4	djelomično djelotvorno	3

Poglavlje 1.12			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.12.1	3	implementirano	3
1.12.2	4	djelomično djelotvorno	3
1.12.3	5	djelotvorno	3
1.12.4	3	implementirano	3
1.12.5	3	implementirano	3
1.12.6	4	djelomično djelotvorno	3
1.12.7	3	implementirano	3

Poglavlje 1.13			
Zahtjev	Stupanj	Razina	Medijan
1.13.1	3	implementirano	4
1.13.2	5	djelotvorno	4
1.13.3	2	definirano	4
1.13.4	4	djelomično djelotvorno	4
1.13.5	5	djelotvorno	4
1.13.6	5	djelotvorno	4
1.13.7	3	implementirano	4
1.13.8	4	djelomično djelotvorno	4
1.13.9	1	nije definirano	4

5.2. PLAN AKTIVNOSTI ZA RAZDOBLJE NAKNADNOGA PRAĆENJA

Plan aktivnosti na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a po Izvješću PUP-a i Očitovanju PUK-a

Prema preporukama iz Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu (PUP) i prema Očitovanju Povjerenstva za upravljanje kvalitetom (PUK) slijede odgovarajuće aktivnosti koje se trebaju provesti na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (OSRH).

Svaka se aktivnost referira na preporuku prema poglavljima definiranim prema Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja iz 2015. godine (engl. *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, ESG 2015) i Pravilniku o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu, pri čemu su dodana tri područja na EGS 2015 standarde i smjernice: mobilnost i međunarodna suradnja, stručna djelatnost te znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost.

Za svaku aktivnost definirani su: vrijeme provedbe, nadležnost za prijedlog/izradu, nadležnost za provjeru/donošenje i indikator uspješnosti.

Treba posebno istaknuti da se neke aktivnosti već provode kontinuirano i tako će biti naznačeno kod pojedinih aktivnosti. Dokazna dokumentacija o tome navedena je u Očitovanju na izvješće PUP-a. Međutim, neke se aktivnosti provode kontinuirano, no zahtijevaju dodatne akte i odluke, odnosno potrebna je revizija pojedinih procesa. Kod pojedinih preporuka proizišle su aktivnosti kojima se omogućava bolja vidljivost pojedinih procesa s aspekta osiguravanja kvalitete pa će se poduzeti odgovarajuće aktivnosti u zadanim vremenskim rokovima.

1.1. POLITIKA OSIGURAVANJA KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihova strateškoga upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati vanjske dionike.

AKTIVNOST 2. Izraditi priručnik za osiguravanje kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	12 mjeseci od objavljivanja novog Priručnika za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, stručne službe SuZg-a i HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	priručnik objavljen na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a

AKTIVNOST 7. Sudjelovati u programima edukacije, osobito za one aktivnosti u kojima se uočava neravnomjernost sustava osiguravanja kvalitete	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	zapovjednik HVU-a, rektor, PUK
nadležnost za provjeru/donošenje	Vijeće studija
indikator uspješnosti	potvrde/certifikati o provedenoj edukaciji dionika

AKTIVNOST 8. Razvijati/koristiti sustav osiguravanja kvalitete s pomoću računalnih aplikacija	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, stručne službe SuZg-a i HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	kvalitetno korištenje Nastavničkog portala, aplikacija za praćenje nastavnog opterećenja (Opter i sl.), ISVU-a, Informacijskog paketa

1.2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnoga kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskoga prostora visokoga obrazovanja.

AKTIVNOST 1. Provesti reviziju postojećih studijskih programa s ishodima učenja povezanih s odgovarajućom razinom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	preporuka će se primijeniti prilikom transformacije HVU-a / u skladu s planom AZVO-a
nadležnost za prijedlog/izradu	Ministarstvo obrane RH (MORH) / HVU, vijeća studija, imenovane radne skupine
nadležnost za provjeru/donošenje	Radna skupina za studijske programe Sveučilišta u Zagrebu, Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu, Senat SuZg-a
indikator uspješnosti	revidiran studijski program

AKTIVNOST 2. Pri utvrđivanju potrebe za provođenjem postupka revizije uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika i završenih studenata	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	MORH i HVU, Vijeće studija, PUK
nadležnost za provjeru/donošenje	ovlaštene osobe SuZg-a, MORH-a i HVU-a
indikator uspješnosti	revidiran studijski program

AKTIVNOST 3. Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a usklađivati nastavno opterećenje studenata s dodijeljenim ECTS bodovima	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, ECTS koordinator
nadležnost za provjeru/donošenje	dekan HVU-a, prodekan za studijske programe, vijeća studija
indikator uspješnosti	korigirano opterećenje u skladu s prijedlogom

1.3. UČENJE, IZVEDBA NASTAVE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode tako da potiču studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata održava takav pristup.

AKTIVNOST 1. Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a kontinuirano pratiti evaluaciju učenja i poučavanja	
vrijeme provedbe	kontinuirano – ciklički / interno HVU
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, prodekan za studijske programe, dekan HVU-a, SuZg
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	provedeno anketiranje

AKTIVNOST 2. Uskladiti i objaviti kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja	
vrijeme provedbe	kontinuirano, na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, voditelji, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	Ažurirani kriteriji i metode vrednovanja usklađeni s definiranim ishodima učenja, specifično po predmetima, javno su objavljeni i dostupni u Informacijskom paketu prije početka svake akademske godine. Objavljeni načini ocjenjivanja i obveze kadeta na mrežnim su stranicama predmeta.

1.4. UPISI I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

Standard: Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

AKTIVNOST 1. Pratiti i analizirati podatke o prolaznosti po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenata), zadovoljstvo studijskim programima i slično	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	prodekan za studijske programe, voditelji studija, Referada
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, zapovjednik HVU-a, MORH
indikator uspješnosti	provedena analiza podataka i predstavljena na vijećima studija

AKTIVNOST 2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelji studija, Referada, prodekan za studijske programe, dekan HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	PUK, vijeća studija
indikator uspješnosti	provedena analiza podataka i predstavljena na vijećima studija

AKTIVNOST 3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati i uskladiti sa Statutom, pravilnicima o studiranju, Pravilnikom o kvaliteti, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika zbog toga da o istim poslovima i nadležnostima ne bi bilo „prepokrivanja” već jasno odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima po pitanju unaprjeđenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno bit će prilikom osnivanja Sveučilišta, kada će se donositi većina gore navedenih normativnih akata.	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	vijeća studija / HVU, PUK
nadležnost za provjeru/donošenje	ovlaštena osoba SuZG-a
indikator uspješnosti	Sve dosad doneseno u skladu je s aktima i propisima Sveučilišta u Zagrebu. Dio preporuke mogao bi postati provediv tek nakon transformacije HVU-a u samostalno visoko učilište, no to nije predmet ove Prosudbe.

AKTIVNOST 4. Prilikom upisa studenata na vojne studije početi dodatno vrednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	nakon usuglašavanja s poslodavcem, provedba moguća
nadležnost za prijedlog/izradu	MORH/HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	Dodatno vrednovanje/bodovanje uspjeha ostvarenih na državnim/međunarodnim natjecanjima iz određenih predmeta (npr. matematika, fizika) ili sportskih uspjeha uzet će se u obzir nakon konzultacije s poslodavcem, tj. MORH-om.

1.5. NASTAVNO OSOBLJE

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.

AKTIVNOST 1. Jačanje nastavničkih kompetencija i poticanje izbora nastavnika u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	MORH, HVU, stručne službe SuZg-a, vijeća studija
nadležnost za provjeru/donošenje	HVU, SuZg
indikator uspješnosti	porast broja nastavnika izabranih u viša zvanja

1.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Standard: Visoka učilišta trebaju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i izvedbe nastave te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.

AKTIVNOST 1. Poticati veću komunikaciju i koordinaciju između rodovskih nastavnika i instruktora zaduženih za provedbu vojne obuke kako bi se svrhovito implementirao i pratio plan obuke za svaku akademsku godinu, ali i kako bi se strukturirano oblikovao plan obuke za cijelo školovanje (4 + 1 godina) na sveučilišnim studijima za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	HVU, prodekan za studijske programe
nadležnost za provjeru/donošenje	dekan, zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	uspješno provedena nastava u postrojbama i na poligonima Hrvatske vojske

AKTIVNOST 2.	
Nastaviti s obnovom i dopunom knjižničkog fonda na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a, a nastavnike poticati na kontinuirano i plansko ažuriranje nastavnog materijala za izučavanje	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji predmeta, prodekan za studijske programe, voditelj Knjižnice
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	nadopunjena arhiva knjižničkog fonda

AKTIVNOST 3.	
Ostvariti institucionalni pristup znanstvenim bazama u knjižnici	
vrijeme provedbe	kontinuirano, osim gdje postoje sigurnosne mjere zaštite
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelji studijskih programa, prodekan za studijske programe, voditelj Knjižnice
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	pristup svim dostupnim bazama omogućen putem dodijeljenog AAI identiteta

AKTIVNOST 5.	
Kontinuirano poticati znanstveno-istraživački rad kod kadeta – samostalno i neovisno od završnih i diplomskih radova	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, voditelji studija, prodekan za studijske programe, Fond za unaprjeđenje nastave
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	objavljeni znanstveno-istraživački radovi, kongresna priopćenja i dodijeljene nagrade studentima (Rektorova nagrada, Dies Academicus i sl.)

1.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

AKTIVNOST 1. Provoditi analize podataka iz studentskih anketa te ih koristiti za rješavanje eventualnih nedostataka i unaprjeđenje kvalitete studijskih programa, a time i za povećanje zanimanja potencijalnih studenata za sveučilišne studijske programe za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	kontinuirano / na kraju akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, vijeća studija, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	ovlaštene osobe za postupanje po anketama SuZg-a i HVU-a
indikator uspješnosti	rezultati analize anketa predstavljeni na vijećima studija

AKTIVNOST 2. Rezultate studentskih anketa o zadovoljstvu studijima trebalo bi u obliku zbirnih izvješća, nakon predstavljanja studentima, učiniti dostupnima i objaviti na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a	
vrijeme provedbe	nakon provedene analize anketa
nadležnost za prijedlog/izradu	stručne službe PUK-a, Referada, stručne službe SuZG-a, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	PUK, ovlaštene osobe za postupanje po anketama SuZg-a i HVU-a
indikator uspješnosti	rezultati analiza podataka objavljeni na mrežnim stranicama

AKTIVNOST 3. Poticati veću angažiranost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja u kontinuiranom prikupljanju svih relevantnih podataka na godišnjoj razini, što olakšava praćenje cjelokupnog sustava i brže evidentiranje eventualnih problema ili nedostataka	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, voditelji studija, Referada, predstavnici kadeta na vijećima studija
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, HVU
indikator uspješnosti	rezultati analiza podataka predstavljeni vijećima studija

1.8. INFORMIRANJE JAVNOSTI

Standard: Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu, pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.

AKTIVNOST 1. Objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja	
vrijeme provedbe	prije početka svake akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, Referada, voditelji studija
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	prihvaćen i objavljen Informacijski paket – red predavanja

AKTIVNOST 2. Objaviti detaljnije opise postupaka koji se primjenjuju u nastavi (u poučavanju), učenju i vrednovanju	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji predmeta, prodekan za studijske programe, Referada, voditelji studijskih programa
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	objavljeni detaljni opisi postupaka koji se primjenjuju u nastavnom procesu

AKTIVNOST 3. Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija i predstaviti je akademskoj i široj javnosti	
vrijeme provedbe	kontinuirano, uzimajući u obzir mjere sigurnosti OSRH-a
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, voditelji studijskih programa, Referada, prodekan za studijske programe
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, MORH
indikator uspješnosti	rezultati analiziranih anketa predstavljeni na vijećima studija, a sukladno mjerama sigurnosti OSRH-a i Općoj uredbi o zaštiti podataka (engl. <i>General Data Protection Regulation</i> , GDPR) objavljeni na mrežnim stranicama

1.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na trajno poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizije treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.

AKTIVNOST 1. Uspostaviti mehanizme za praćenje učinaka revizije i implementiranih promjena na razini sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a kako bi se moglo u kratkom roku konstatirati moguće negativne posljedice uvedenih izmjena i dopuna studijskih programa	
vrijeme provedbe	preporuka će se primijeniti prilikom transformacije HVU-a / u skladu s planom AZVO-a
nadležnost za prijedlog/izradu	Ministarstvo obrane RH (MORH) / HVU, vijeća studija, imenovane radne skupine
nadležnost za provjeru/donošenje	Radna skupina za studijske programe Sveučilišta u Zagrebu, Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu, Senat SuZg-a
indikator uspješnosti	revidiran studijski program

AKTIVNOST 2. Uvesti specificirane interne alate za mjerenje zadovoljstva studenata kadeta studijskim programom. Tim putem prodrijeti dublje u problematiku povećanja nezadovoljstva kadeta – nezadovoljstva koje se posebno ističe među kadetima viših godina studija.	
vrijeme provedbe	kontinuirano, po završetku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, Referada, prodekanica za studijske programe, zapovjednik Kadetske bojne
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a, vijeća studija
indikator uspješnosti	rezultati analiza podataka predstavljeni vijećima studija

AKTIVNOST 3. Provesti planiranu sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa i, ako je moguće, u radnu skupinu uključiti sve dionike koji izravno rade s kadetima, kao i kadetske predstavnike	
vrijeme provedbe	preporuka će se primijeniti prilikom transformacije HVU-a / u skladu s planom AZVO-a
nadležnost za prijedlog/izradu	Ministarstvo obrane RH (MORH) / HVU, vijeća studija, imenovane radne skupine
nadležnost za provjeru/donošenje	Radna skupina za studijske programe Sveučilišta u Zagrebu, Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu, Senat SuZg-a
indikator uspješnosti	revidiran studijski program

AKTIVNOST 4. Izmjene i dopune studijskih programa nastaviti provoditi redovito i nakon provedbe planirane revizije studijskih programa	
vrijeme provedbe	preporuka će se primijeniti nakon transformacije HVU-a / u skladu s planom AZVO-a
nadležnost za prijedlog/izradu	Ministarstvo obrane RH (MORH) / HVU, vijeća studija, imenovane radne skupine
nadležnost za provjeru/donošenje	Radna skupina za studijske programe Sveučilišta u Zagrebu, Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu, Senat SuZg-a
indikator uspješnosti	revidiran studijski program

1.10. PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om.

AKTIVNOST 1. Ovaj standard trenutno nije primjenjiv na sveučilišne studijske programe za potrebe OSRH-a. Naime, ovi sveučilišni studijski programi akreditirani su pri Sveučilištu u Zagrebu, a cilj unutarne prosudbe ovih studija usmjeren je ponajprije na HVU zbog njegove buduće transformacije u sveučilište koje će preuzeti nositeljstvo na vojnim studijima i činjenice da se nastava na vojnim studijima najvećim dijelom odvija na HVU-u.	
vrijeme provedbe	N/A
nadležnost za prijedlog/izradu	N/A
nadležnost za provjeru/donošenje	N/A
indikator uspješnosti	nije primjenjivo, HVU nije akreditirana

	visokoobrazovna ustanova
--	--------------------------

1.11. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST

Standard: Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstveno-istraživačkoga i umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu. Uz obrazovanje i istraživanje, Sveučilište treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.

AKTIVNOST 2.	
Osigurati veću potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, Centar za obrambene i strateške studije
nadležnost za provjeru/donošenje	Vijeće za projekte OSRH-a
indikator uspješnosti	broj prijavljenih i odobrenih projektnih prijedloga

AKTIVNOST 3.	
Postići bolju vidljivost znanstvenih projekata te pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	Centar za obrambene i strateške studije, stručne službe SuZg-a i HVU-a, prodekan za znanost i upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	vidljivost projekata na mrežnim stranicama sukladno mjerama sigurnosti i zaštiti podataka vezanoj uz tematiku i provedbu projekata

AKTIVNOST 4.	
Poticati nastavnike da se bave znanstveno-istraživačkim radom i motivirati ih da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Samim time jačali bi i produkciju znanstvenih projekata, koji bi bili u svrsi jačanja vojnih studija. Također, poticati nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije i znanstvenu djelatnost preko Dabra i CROSBI-ja.	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	vijeća studija, voditelji studija, SuZg, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	MORH/HVU
indikator uspješnosti	broj objavljenih znanstvenih radova, veći broj nastavnika izabranih u viša zvanja, ažurirane relevantne baze podataka (Dabar i CROSBI)

AKTIVNOST 6. Izraditi plan održavanja radionica, seminara ili informacijskih dana o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	stručne službe SuZG-a, Ured za znanost i tehnologiju SuZG-a, Ured za međunarodnu suradnju SuZG-a, prodekan za znanost, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, HVU
indikator uspješnosti	sudjelovanje u svim organiziranim radionicama SuZG-a i HVU-a vezanima uz aktivnost 6

AKTIVNOST 7. Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća sveučilišnih vojnih studija	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	vijeća studija, HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	vidljivost istraživačkih postignuća u medijima (tiskani, TV i radijske emisije, filmski prikazi, mrežne stranice, društvene mreže)

1.12. STRUČNA DJELATNOST

Standard: Sveučilište treba evidentirati i poticati stručnu djelatnost nastavnika u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta.

AKTIVNOST 1. Primijeniti i razraditi postojeća generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima u okviru vojnih studija radi uspostave učinkovitijeg sustava	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, Centar za obrambene i strateške studije
nadležnost za provjeru/donošenje	Vijeće za upravljanje znanstveno-istraživačkim projektima HVU-a
indikator uspješnosti	učinkovit sustav na temelju razrađenih pravila i preporuka

AKTIVNOST 2. Regulirati sudjelovanje nastavnika na stručnim projektima	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, Centar za obrambene i strateške studije
nadležnost za provjeru/donošenje	Vijeće za upravljanje znanstveno-istraživačkim projektima HVU-a
indikator uspješnosti	regulirano sudjelovanje na stručnim projektima i povećanje interesa

AKTIVNOST 4.	
Razviti kriterije za vrednovanje stručnog rada nastavnika na vojnim studijima; voditi evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija radi bolje vidljivosti pokrenutih stručnih projekata	
vrijeme provedbe	kontinuirano vođenje evidencije
nadležnost za prijedlog/izradu	vijeća studija, voditelji studija, SuZg, HVU, Centar za obrambene i strateške studije
nadležnost za provjeru/donošenje	MORH/HVU
indikator uspješnosti	postoje kriteriji za vrednovanje stručnog rada; vidljivost projekata na mrežnim stranicama

AKTIVNOST 5.	
„Povećati vidljivost znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na razini vojnih studija, među ostalim, povećanjem udjela djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima” (PUP)	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnik, stručne službe SuZg-a i HVU-a, Povjerenstvo za izbore u zvanja
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija, vijeća područja
indikator uspješnosti	povećana vidljivost znanstveno-istraživačkog i stručnog rada; povećanje broja nastavnika izabranih u viša zvanja

AKTIVNOST 6.	
Sustavno osigurati i unaprijediti razvoj nastavničkih kompetencija i poticati kvalitetu nastavničkog kadra	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	MORH, SuZg, vijeća studija, Ured za društveno korisno učenje SuZg-a i Ured za cjeloživotno obrazovanje nastavnika
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	sudjelovanje na radionicama

1.13. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Standard: Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnog osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike.

AKTIVNOST 4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne) s vojnim studijskim programima (fakultetima/sveučilištima) koji su najbolji u svijetu u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	dekan, HVU, Centar za obrambene i strateške studije
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a, MORH, Vijeće za znanstvene projekte OSRH-a
indikator uspješnosti	ostvarene suradnje i potpisani sporazumi s međunarodnim vojnim i civilnim znanstvenim i obrazovnim institucijama

AKTIVNOST 5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU-u i službama Sveučilišta, odnosno s tijelom Vojnog erasmusa na razini EU-a	
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog/izradu	prodekan za studijske programe, dekan, nositelji predmeta, prodekan za međunarodnu suradnju, pravna služba
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a, ovlaštena osoba SuZg-a
indikator uspješnosti	ostvarene međunarodne suradnje; povećana dolazna i odlazna mobilnost svih dionika na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a

Preporuke koje su provedene

Preporuke odnosno aktivnosti kojima je u Očitovanju naveden status „provedeno” ili nisu prihvatljive, nisu prikazane u plansko-izvršnom dijelu Plana aktivnosti, nego su prikazane zasebno, u ovom informativnom dijelu.

1.1. POLITIKA OSIGURAVANJA KVALITETE

AKTIVNOST 1. Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a osnovati tijela nadležna za kvalitetu (prodekan za kvalitetu ili ured / administrativna osoba za poslove osiguravanja kvalitete)	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	Vijeće studija (predsjedavajući Vijeća studija, zapovjednik HVU-a)
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	odluka objavljena na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a

AKTIVNOST 2. Predložiti izmjene Pravilnika o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu koji se odnosi na prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke, prema kojem djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje u skladu sa zakonom kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, pripada dodatak na plaću kroz veću distinkciju dodatka za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja kako bi se i na taj način motiviralo nastavnike sa sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a za razvoj svojih znanstvenih i znanstveno-nastavnih kompetencija	
vrijeme provedbe	preporuka nije prihvatljiva
nadležnost za prijedlog/izradu	HVU
nadležnost za provjeru/donošenje	MORH
indikator uspješnosti	Za sve predmete postoje kompetentni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju sa sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a i svi nastavnici i suradnici ravnomjerno su opterećeni nastavom i zadovoljni svojim statusom. Izmijenjen Pravilnik o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba.

AKTIVNOST 3. Izraditi pravne akte na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a kojima će se istaknuti posebnosti ovih studija	
vrijeme provedbe	12 mjeseci od objavljivanja Priručnika za osiguravanje kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, stručne službe SuZg-a i HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	pravni akti objavljeni na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a

AKTIVNOST 4. Objaviti na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a djelatnosti vezane uz osiguravanje kvalitete s naglaskom na rad PUK-a	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK, stručne službe HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća studija
indikator uspješnosti	popis članova PUK-a; godišnja izvješća i planovi aktivnosti objavljeni na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a; svi zapisnici sa sjednica PUK-a na wikistranicama

AKTIVNOST 5. Na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a poticati provedbu postavljenih aktivnosti u sklopu dokumenta Plan aktivnosti	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	PUK
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	Godišnje izvješće koje se objavljuje na mrežnim stranicama sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a na godišnjoj razini; svi zapisnici sa sjednica Vijeća studija i sjednica PUK-a na wikistranicama

AKTIVNOST 6. Osigurati kvalitetno i pravodobno širenje informacija unutar sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a prema svim dionicima	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	članovi Vijeća studija, stručne službe SuZg-a i HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	PUK, vijeća
indikator uspješnosti	uključivanje predstavnika svih dionika u povjerenstva, vijeća, informiranje putem interneta i intraneta

1.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

AKTIVNOST 4.	
Kadetima omogućiti veću mobilnost u obliku paralelnog studiranja kada je riječ o slučajevima darovitih i iznimno uspješnih studenata	
vrijeme provedbe	N/A
nadležnost za prijedlog/izradu	N/A
nadležnost za provjeru/donošenje	N/A
indikator uspješnosti	nije provedivo

AKTIVNOST 6.	
Uspostaviti tečaj generacijskog vođenja za kadete I. godine studija kako bi se definirao sreden i uredan sustav neposrednog mentorstva kadeta viših studijskih godina prema „novopridošlim” kadetima. Odrediti konkretne zadaće, odgovornosti i benefit kadeta generacijskih voditelja kako bi se ustanovio okvir ovlasti između generacijskih voditelja i aktualnog zapovjedništva.	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	zapovjednik Kadetske bojne, Kadetski zbor
nadležnost za provjeru/donošenje	zapovjednik HVU-a
indikator uspješnosti	Programom tečaja za generacijske voditelje kadete ostvaruje se dobra uspješnost i prolaznost studenata, koja se redovito analizira kroz izvješća voditelja studija i prodekana za studijske programe.

1.11. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST

AKTIVNOST 1.	
Razraditi strategiju ili u okviru opće strategije dodatno razraditi poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačku djelatnost pa u skladu s time donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, radna skupina Vijeća studija, CzOSS
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	Strategiju su prihvatila vijeća studija i strategija je objavljena na mrežnim stranicama sveučilišnih studija za potrebe OSRH-a.

AKTIVNOST 5. Izraditi digitalnu platformu za upis i analizu prikaza znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelji studijskih programa, nositelji kolegija, stručne službe SuZg-a i HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	objavljeni znanstveni radovi evidentirani na bibliografijama nositelja kolegija i suradnika te vidljivi preko Dabra i CROSBi-ja

1.12. STRUČNA DJELATNOST

AKTIVNOST 3. Razviti program cjeloživotnog učenja šireg spektra djelatnosti	
vrijeme provedbe	provedeno
nadležnost za prijedlog/izradu	zapovjednik HVU-a
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća
indikator uspješnosti	Zakonom o službi u OSRH-u definiran je profesionalni razvoj djelatnih vojnih osoba tijekom službe koji se odvija neprekidnim usavršavanjem, obukom i izobrazbom, uspješnim obnašanjem dužnosti, posebno ustrojbenih dužnosti višeg čina od osobnog te promaknućem u viši čin. Objavljene knjige, udžbenici, priručnici i skripte uz osiguran honorar za pisanje i pokrće svih troškova recenzije i tiska. Objavljivanje stručnih radova u stručnom časopisu Strategos. U sklopu Dabra uspostavljen je digitalni Repozitorij HVU-a.

1.13. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

AKTIVNOST 1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz ponudu predmeta na stranom jeziku, što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju” dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe	
vrijeme provedbe	N/A
nadležnost za prijedlog/izradu	N/A
nadležnost za provjeru/donošenje	N/A
indikator uspješnosti	nije prihvatljivo

AKTIVNOST 2.	
Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa, odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu) da se oni mogu izvoditi i na stranom jeziku, sukladno odlukama nadležnih tijela	
vrijeme provedbe	N/A
nadležnost za prijedlog/izradu	N/A
nadležnost za provjeru/donošenje	N/A
indikator uspješnosti	nije prihvatljivo sve dok jedini poslodavac MORH ne iskaže interes

AKTIVNOST 3.	
Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU-u kako bi stekli sve temeljne preduvjete i jačali kapacitete za daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti, na temelju usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH-a	
vrijeme provedbe	preporuka je provedena
nadležnost za prijedlog/izradu	ECTS koordinator, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, prodekan za studijske programe
nadležnost za provjeru/donošenje	vijeća, Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta, prorektor za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju
indikator uspješnosti	Prijepis ocjena (engl. <i>Transcript of Records</i>) dolaznog studenta pokazuje uspješno savladan program mobilnosti i ispunjavanje potrebnih uvjeta za razmjenu. Izrada mrežne stranice na hrvatskom i engleskom jeziku sa svim sadržajima vezanima uz mobilnost (obavijesti o otvorenim natjecajima, natjecaji u najavi, podatci za kontakt, osoba za kontakt, korisne poveznice i dr.). Osigurana financijska potpora.

Predsjednica Povjerenstva za upravljanje kvalitetom

Prof. dr. sc. Danijela Ašperger

5.3. IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA U RAZDOBLJU
PRAĆENJA

Očitovanje

**Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima
za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske**

**na Izvješće o unutarnoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na
sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske**

UVOD

Preddiplomski i diplomski sveučilišni vojni studijski programi Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje, programi su čiji je nositelj Sveučilište u Zagrebu u partnerstvu s Hrvatskim vojnim učilištem „Dr. Franjo Tuđman“. Akreditirani su za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske, a na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske. To su programi u kojima u izvođenju sudjeluje 11 sastavnica na preddiplomskim studijima i 6/7 na diplomskim studijima. Provedba ovih studija temelji se na pravnim aktima Sveučilišta u Zagrebu i odlukama Rektora Sveučilišta u Zagrebu koje donosi na prijedlog Vijeća studija.

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu (PUP) podnijelo je usmeno Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (OSRH) 1. rujna 2020. te je nakon toga prispjelo i pisano Izvješće na koje se odnosi ovo Očitovanje.

Prema Priručniku za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, prilikom provođenja unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete prolazi se kroz četiri faze: planiranje, prosudba u užem smislu, izvješćivanje i naknadno praćenje.

Unutar faze izvješćivanja Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom (PUK) izradilo je Očitovanje na Izvješće i pripremilo je plan aktivnosti za naknadno praćenje. U pisanju Očitovanja na Izvješće sudjelovali su svi članovi PUK-a, pri čemu su vrlo velik doprinos s pravnog aspekta dale Jelena Đuran, dipl. iur., od strane Sveučilišta u Zagrebu (SvuZg), i bjn mr. sc. Zorana Kostović Tojčić od strane Hrvatskoga vojnog učilišta (HVU).

Međutim, treba istaknuti da je inicijalno Izvješće PUP-a, a i ovo Očitovanje na Izvješće pisano poštujući Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja iz 2015. godine (engl. *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, ESG 2015) i sukladno Pravilniku o sustavu osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. Pritom su dodana tri područja na EGS 2015 standarde i smjernice: mobilnost i međunarodna suradnja, stručna djelatnost te znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost.

PUK je do konačnog pisanja Očitovanja na Izvješće održao dvije sjednice (8. rujna 2020. i 6. listopada 2020.) kako bi definirao i poimence zadužio osobe za pisanje očitovanja na pojedina poglavlja Izvješća od strane PUP-a.

Stoga su za svako od trinaest poglavlja bile zadužene osobe kao koordinatori koji su se po potrebi savjetovali s već spomenutim pravnicama i drugim službama:

- 1.) prof. dr. sc. Davor Petrinović, FER (ESG 1 Politika osiguravanja kvalitete)
- 2.) pk mr. sc. Zvonko Trzun, pred., HVU-a (ESG 2 Izrada i odobravanje programa)
- 3.) dr. sc. Renata Mekovec, izv. prof., FOI (ESG 3 Učenje, izvedba nastave i vrednovanje usmjereni na studenta)
- 4.) pk Jasna Hižar Škrlec, prof., HVU (ESG 4 Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje)
- 5.) brg mr. sc. Vesna Trut, v. pred., HVU (ESG 5 Nastavno osoblje)
- 6.) bjn Hrvoje Mikšik, HVU (ESG 6 Resursi za učenje i podrška studentima)
- 7.) Dubravka Janko, prof., Ministarstvo obrane RH (ESG 7 Upravljanje informacijama)
- 8.) dr. sc. Svjetlana Krištafor, izv. prof., FKIT (ESG 8 Informiranje javnosti)
- 9.) prof. dr. sc. Milan Vrdoljak, FSB (ESG 9 Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa)
- 10.) prof. dr. sc. Danijela Ašperger, FKIT (ESG 10 Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete)
- 11.) prof. dr. sc. Željko Tomšić, FER (ESG 11 Znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost)
- 12.) doc. dr. sc. Petar Popović, FPZ (ESG 12 Stručna djelatnost)
- 13.) prof. dr. sc. Biserka Runje, FSB (ESG 13 Mobilnost i međunarodna suradnja).

Osim navedenih sjednica PUK-a, PUK je podnio izvješće o svojem postupanju po dobivenom Izvješću PUP-a na 1. sjednici zajedničkog Vijeća studija diplomskog sveučilišnog studija Vojno inženjerstvo (VI) i Vojno vođenje i upravljanje (VViU) u ak. god. 2020./2021. održanoj 15. listopada 2020. te na 1. sjednici zajedničkog Vijeća studija preddiplomskih sveučilišnih studija VI-ja i VviU-a održanoj isti dan. To je rezultiralo podnošenjem očitovanja voditelja diplomskih studija dr. sc. Tatjane Gazivoda Kraljević, izv. prof., i prof. dr. sc. Gorana Đukića i voditelja preddiplomskih studija VI-ja i VviU-a prof. dr. sc. Lidije Kos-Stanišić i prof. dr. sc. Ivica Smojvera na Izvješće PUP-a, a koji su dostavljeni PUK-u 30. listopada 2020. za diplomatske studije i 3. studenoga 2020. za preddiplomske studije. Očitovanja voditelja studija inkorporirana su u pojedina poglavlja u skladu sa standardima i smjernicama ESG-a 2015 i Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu.

1. OČITOVANJE NA REZULTATE UNUTARNJE PROSUDBE

Svako od idućih poglavlja Očitovanja na rezultate unutarnje prosudbe PUP-a sastoji se od: naziva standarda, opisa standarda, razine razvijenosti standarda na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a, preporuka PUP-a te odgovora na preporuke uz dokaznu dokumentaciju, koja će se u obliku zasebnog priloga priložiti ovom Očitovanju i biti sastavni dio Izvješća od strane PUK-a.

Razina razvijenosti pojedinog standarda (ESG 2015) mogla je biti vrednovana kao NIJE DEFINIRANO, u slučaju najniže ocjene, potom kao DEFINIRANO, IMPLEMENTIRANO, DJELOMIČNO DJELOTVORNO i na kraju, kao najviša ocjena razvijenosti – DJELOTVORNO.

1.1. POLITIKA OSIGURAVANJA KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio je njihova strateškoga upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa, i pritom uključivati vanjske dionike.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Razvijati kvalitetu osnivanjem tijela nadležnih za kvalitetu (prodekan za kvalitetu ili ured / administrativna osoba za poslove osiguravanja kvalitete).
2. Izraditi priručnik za osiguravanje kvalitete na vojnim studijima.
3. Unatoč tome što se primjenjuju sveučilišni pravni akti, posebnosti ovih studijskih programa treba urediti pravnim aktima.
4. Na mrežnoj stranici unizg.vojni.hr učitati djelatnosti koje su vezane uz osiguravanje kvalitete, a na internoj mrežnoj stranici objavljivati godišnji plan rada i godišnje izvješće o radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a.
5. Potaknuti implementaciju/realizaciju aktivnosti navedenih u Planu aktivnosti.
6. Potrebno je osigurati kvalitetno i pravodobno širenje informacija unutar sveučilišnog i vojnog sustava.

7. Sudjelovati u programima edukacije, osobito za one aktivnosti u kojima se uočava neravnomjernost sustava osiguravanja kvalitete.

8. Razviti/koristiti sustav osiguravanja kvalitete s pomoću računalnih aplikacija.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Razvijati kvalitetu osnivanjem tijela nadležnih za kvalitetu (prodekan za kvalitetu ili ured / administrativna osoba za poslove osiguravanja kvalitete).**

Preporuka je provedena.

Na 12. sjednici Vijeća studija preddiplomskih i diplomskih studijskih programa Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje od 17. rujna 2020., a u svrhu kontinuiranog razvoja i unaprjeđenja sustava osiguravanja kvalitete, donesena je Odluka o imenovanju koordinatora u području upravljanja kvalitetom za sveučilišne studijske programe za potrebe OSRH-a.

Osim imenovanog koordinatora za kvalitetu, prijedlog Zapovjednika HVU-a da se prodekan za znanost HVU-a zaduži i za područje upravljanja kvalitetom (novi naziv: prodekan za znanost i upravljanje kvalitetom) upućen je u proceduru odobravanja ustroja prema Predsjedniku Republike Hrvatske na suglasnost i ministru obrane na donošenje.

Osim toga, čak i bez ovih gore navedenih formalnih imenovanja, prodekanica za studijske programe aktivno je uključena u sve procese praćenja i upravljanja kvalitetom ovih studija (članica je Povjerenstva za upravljanje kvalitetom, a sudjeluje i u radu Vijeća studija bez prava glasa).

- 2. Izraditi priručnik za osiguravanje kvalitete na vojnim studijima.**

Preporuka se prihvaća, a bit će provedena po donošenju novoga priručnika za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu.

Kao i svi ostali akti za vojne studije i priručnik će biti usklađen s Priručnikom za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. S obzirom na to da Priručnik još nije objavljen jer Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu čeka donošenje novog Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, do tada će se i za vojne studije primjenjivati postojeći Priručnik o osiguravanju kvalitete Sveučilišta u Zagrebu.

Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom drži da je preporuka PUP-a opravdana i korisna pa se na sjednicama više puta raspravljalo o potrebi za izradom posebnog priručnika. U ovom trenutku, kao što je u izvještaju PUP-a pravilno prepoznato, politika osiguranja kvalitete temelji se na velikom broju pravnih akata Sveučilišta u Zagrebu, koje je i nositelj ovih studija, te dodatno i na aktima HVU-a koji reguliraju ovo područje. Pored toga, nastavnici sa sastavnica koji sudjeluju u izvođenju nastave na vojnim studijima upoznati su s procesima upravljanja kvalitetom. Zbog specifičnosti vojnih studija donesene su određene odluke na vijećima studija koje dodatno reguliraju različita pitanja iz područja upravljanja kvalitetom (provedba semestralnih anketa za procjenu rada nastavnika, upute vezane uz postupanje s anketama itd.). Stoga bi izrada posebnog priručnika za upravljanje kvalitetom bila korisna jer bi na taj način bile objedinjene informacije koje se nalaze u većem broju postojećih pravilnika, uputa i odluka.

3. Unatoč tome što se primjenjuju sveučilišni pravni akti, posebnosti ovih studijskih programa treba urediti pravnim aktima.

Preporuka je provedena.

S obzirom na to da je Sveučilište u Zagrebu nositelj vojnih studijskih programa, oni podliježu sveučilišnim pravnim aktima, a posebnosti su uređene pravilnicima koji se potvrđuju na Senatu i odlukama koje donosi Rektor na temelju prijedloga Vijeća vojnih studija.

Priručnik ne ulazi u pravne akte, nego je samo dokument koji objedinjuje smjernice za osiguravanje kvalitete, a temelji se na Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Dakle, u tom smislu, važeći Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu temeljni je pravni akt koji regulira procese upravljanja kvalitetom vojnih studijskih programa. Priručnikom se mogu objediniti smjernice za osiguravanje kvalitete temeljene na navedenim pravnim aktima.

.

4. **Na mrežnoj stranici unizg.vojni.hr učitati djelatnosti vezane uz osiguravanje kvalitete, a na internoj mrežnoj stranici objavljivati godišnji plan rada i godišnje izvješće o radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a.**

Preporuka je provedena.

Na mrežnim stranicama vojnih studija postavljena je podstranica „osiguravanje kvalitete” na kojoj se nalaze svi relevantni dokumenti uz upravljanje kvalitetom.

5. **Potaknuti implementaciju/realizaciju aktivnosti navedenih u Planu aktivnosti.**

Preporuka je provedena.

Planirane aktivnosti koje su definirane u godišnjim planovima realizirane su u potpunosti. Uspješnosti ove realizacije dokaz su i usvojena godišnja izvješća koja su prihvaćena na sjednicama Vijeća vojnih studija.

6. **Potrebno je osigurati kvalitetno i pravodobno širenje informacija unutar sveučilišnog i vojnog sustava**

Preporuka je provedena.

Vijeće studija usvojilo je u ak. god. 2016./2017. na 4. sjednici Vijeća vojnih studija održanoj 19. siječnja 2017. godine tijekom distribucije informacija kroz cijeli civilni i vojni akademski sustav. Sve informacije pravodobno se objavljuju na mrežnim stranicama vojnih studija, o čemu su svi dionici automatizmom obaviješteni elektroničkom poštom

7. **Sudjelovati u programima edukacije, osobito za one aktivnosti u kojima se uočava neravnomjernost sustava osiguravanja kvalitete.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Nastavnici, administrativni djelatnici i članovi uprave ovih studija kontinuirano se educiraju na radionicama u organizaciji Agencije za znanost i visoko obrazovanje, kao i Odbora za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu.

8. Razviti/koristiti sustav osiguravanja kvalitete s pomoću računalnih aplikacija.

Preporuka se kontinuirano provodi.

U okviru vojnih studija koriste se uobičajene aplikacije poput nastavničkog portala (u koji se učitavaju prijedlozi tema završnih i diplomskih radova, postotak prolaznosti na ispitima i sl.), aplikacija Opter (za praćenje održavanja nastave i nastavnog opterećenja), ISVU, Informacijski paket i sveučilišna anketa.

Pristup svim navedenim aplikacijama moguć je uz korištenje AAI identiteta. Nadalje, u tijeku je proces digitalizacije svih akata koje su donijela vijeća studija, a HVU je izgradio posebnu aplikaciju koja služi za to da svi akti vijeća studija budu dostupni u elektroničkom obliku i pohranjeni u repozitorij, čime će se značajno pridonijeti unaprjeđenju kvalitete.

Dokazna dokumentacija:

- Odluka o imenovanju koordinatora u području upravljanja kvalitetom za sveučilišne studijske programe za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Klasa: 602-04/20-38/5, Urbroj: 380-062/105-20-1 od 18. rujna 2020.)
- https://wiki.unizg.hr/puk/index.php/Glavna_stranica (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- https://vojni.unizg.hr/javne_informacije (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- https://vojni.unizg.hr/intranet/sveucilisna_anketa (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnoga kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskoga prostora visokoga obrazovanja.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Završiti započet postupak revizije postojećih studijskih programa s ishodima učenja koj su povezani s odgovarajućom razinom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.
2. Pri utvrđivanju potrebe za provođenjem postupka revizije uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika i završenih studenata.
3. Nastaviti s provedbom mjerenja nastavnog opterećenja studenata radi utvrđivanja usklađenosti dodijeljenih ECTS bodova.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Završiti započet postupak revizije postojećih studijskih programa s ishodima učenja koji su povezani s odgovarajućom razinom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.**

Preporuka nije utemeljena na točnim podacima, osim što je prihvatljiva vezano uz HKO.

Ne postoji ni jedan studijski program koji je ovoga trenutka u postupku revizije pri radnim tijelima Sveučilišta u Zagrebu.

U procesu reakreditacije vojnih studijskih programa provest će se i usklađivanje s HKO-om, a bude li potrebno, i izmjene i dopune studijskih programa.

Ministarstvo obrane RH razvija pet primarnih standarda zanimanja (časnik pješništva / časnica pješništva; časnik oklopništva / časnica oklopništva; vojni pilot / vojna pilotkinja; časnik pomorstva: vojna nautika / časnica pomorstva: vojna nautika; časnik pomorstva: vojno brodstrojarstvo / časnica pomorstva: vojno brodstrojarstvo) na temelju projektnih aktivnosti ESF projekta *Implementacija Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada*. Po dovršetku prve faze, krenut će se u drugu fazu izrade standarda kvalifikacija, što može biti temelj za unaprjeđenje studijskih programa i usklađivanje s HKO-om.

- 2. Pri utvrđivanju potrebe za provođenjem postupka revizije uzeti u obzir i relevantne povratne informacije od poslodavaca, studenata, nastavnika i završenih studenata.**

Preporuka se provodi kontinuirano.

Ministarstvo obrane RH jedini je poslodavac koji zapošljava kadete koji su završili preddiplomske/diplomske vojne studije pa se relevantne informacije već prikupljaju u ustrojstvenim cjelinama MORH-a i OSRH-a. Nakon provedenih anketiranja slučajnim uzorkovanjem sadašnjih kadeta, slijedi obrada anketa za svako pojedinačno zanimanje pa će biti definirani ključni poslovi i pripadajuće kompetencije. Anketiranje kadeta koji su završili preddiplomski/diplomski studij o zadovoljstvu studijem, ponuđenim sadržajima i ishodima učenja, kontinuirano se provodi. Do kraja 2020. godine uspostaviti će se sustav vrednovanja vojnih izobrazbi „s vremenskim odmakom” od jedne godine. On obuhvaća kadete koji su završili preddiplomski/diplomski studij za potrebe OSRH-a i raspoređeni su na ustrojstvena mjesta unutar ustrojstvenih jedinica OSRH-a te nadređene im čelnike u matičnim postrojbama. Primarni je cilj ispitivanje kvalitete studijskih programa u odnosu prema stečenoj osposobljenosti za izvođenje unaprijed određenih načina djelovanja s jedne strane, te sposobnosti kritičkog razmišljanja, brzog prilagođavanja novim zahtjevima i odlučivanja u uvjetima neizvjesnosti, s druge strane.

3. Nastaviti s provedbom mjerenja nastavnog opterećenja studenata radi utvrđivanja usklađenosti dodijeljenih ECTS bodova.

Preporuka se provodi kontinuirano.

Usklađenost ECTS bodova s nastavnim opterećenjem kadeta kontinuirano se prati. Uočena je potreba za vrednovanjem vojno-obučnog dijela aktivnosti, što će se prilikom reakreditacije uzeti u obzir i implementirati u stvarno opterećenje kadeta koje postoji.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o službi u OSRH
- Metodologija razvoja projektnih aktivnosti usmjerenih na primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kroz izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te unaprjeđenje postojećih ili kreiranje novih studijskih programa
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- <http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s anketnim rezultatima.

1.3. UČENJE, IZVEDBA NASTAVE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode tako da potiču studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata održava takav pristup.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Uvažavajući činjenicu kako nastavnici koji provode nastavu na studiju dolaze s velikog broja različitih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, kao i sustava MORH-a, uočen je problem kontinuiranog praćenja evaluacije učenja i poučavanja.
2. Svi nastavnici trebaju prije početka predavanja uskladiti i objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća, a u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja.

Očitovanje na preporuke:

1. **Uvažavajući činjenicu kako nastavnici koji provode nastavu na studiju dolaze s velikog broja različitih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, kao i sustava MORH-a, uočen je problem kontinuiranog praćenja evaluacije učenja i poučavanja.**

Preporuka nije temeljena na točno utvrđenom stanju.

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu nije pravilno utvrdilo trenutno stanje jer se kontinuirano praćenje evaluacije učenja i poučavanja kontinuirano provodi – dapače, i po principima Sveučilišta u Zagrebu i po principima interne evaluacije koja je naložena Hrvatskom vojnom učilištu od strane Oružanih snaga RH.

Na prvom se mjestu mora istaknuti da se anketiranje provodi ciklički, sukladno uputama za vrednovanje kvalitete rada nastavnika koje su definirane na razini Sveučilišta u Zagrebu. Prema Cikličkom planu anketiranje o radu nastavnika provodi se svake tri godine, u kojem se, između ostalog, kadete pita o njihovu mišljenju s obzirom na sljedeća pitanja:

- a. Jasno definiranje ishoda učenja i onoga što očekuje od kadeta.
- b. Nastava je dobro strukturirana i raspoloživo vrijeme racionalno je iskorišteno.

- c. Jasno i razumljivo izlaže nastavne sadržaje.
- d. Uporabom različitih nastavnih materijala podiže kvalitetu nastave (npr. e-učenje, unaprijed pripremljeni materijali).
- e. Metode, primjeri i zadatci olakšavaju postizanje ishoda učenja.

Kadeti su pozvani na to da izraze svoje mišljenje i daju komentare. Svaki nastavnik na kraju provedene ankete ima uvid u rezultate pa temeljem dobivenih rezultata može provesti izmjene i korektivne mjere vezane uz način provođenja i organiziranje nastave. Nadalje, Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a razmatra i diskutira o zbirnim rezultatima ankete te predlaže korektivne mjere prema Odluci o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika. Prema navedenom se poduzimaju mjere za one nastavnike/suradnike koji su ocijenjeni prosječnom ocjenom manjom od 3,0. Predsjednik Povjerenstva za upravljanje kvalitetom šalje dopis dekanu sastavnice odnosno zapovjedniku HVU-a čiji je nastavnik/suradnik ocijenjen prosječnom ocjenom manjom od 3,0. U dopisu stoji i preporuka da poduzme odgovarajuće mjere u skladu s procedurom na sastavnici odnosno na HVU-u i o poduzetim mjerama dostavi pisano izvješće predsjedniku Povjerenstva te plan poboljšanja kvalitete nastave iz tog predmeta. U sljedećem ciklusu izvođenja nastave iz tog predmeta ponavlja se studentska anketa radi provjere kvalitete rada. Propisana je i procedura za situaciju kada i nakon ponovljene ankete nastavnik/suradnik bude ocijenjen prosječnom ocjenom manjom od 3,00. Kontinuirano loši rezultati studentske ankete mogu biti osnova za promjenu nastavnika/suradnika na predmetu. Uz to, HVU svake godine samostalno provodi anketiranje kadeta i postupak rješavanja identificiranih problema. Naime, HVU provodi anketu po završetku studija radi evaluacije obučnih kampova i vrednovanja studija u cjelini (ispituje se zadovoljstvo studijskim programom, izvedbom nastave i vrednovanjem znanja, podrškom u studiranju i sl.). Također, u skladu s novim Smjernicama načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022., HVU je dužan do kraja 2020 uspostaviti sustav vrednovanja vojnih izobrazbi u suradnji s drugim ustrojstvenim jedinicama OSRH-a.

Osim anketa Sveučilišta u Zagrebu, HVU redovito provodi svoju, internu, evaluaciju nastave, dostavlja raščlambe i izvješća nadležnim ustrojstvenim jedinicama OSRH-a te poduzima odgovarajuće mjere u skladu sa svojim nadležnostima (provedba ankete u ustrojstvenim cjelinama HVU-a provodi se na temelju zapovijedi zapovjednika HVU-a,

v. čl. 70. Zakona o obrani i čl. 12. Zakona o službi u OSRH-u). Glavni stožer OSRH-a nadležan je za planiranje, organizaciju i provedbu vojne izobrazbe i obuke u OSRH-u te za planiranje i provedbu popune u OSRH-u (čl. 16. st. 1. podst. 12. 13. i 21. Zakona o obrani). U skladu s potrebama popune, Personalna uprava GS OSRH-a u suradnji s HVU-om predlaže mjere za unaprjeđenje sustava vojne izobrazbe Ministarstvu obrane (Upravi za ljudske potencijale / Sektoru za razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima / Služba za izobrazbu), koje je nadležno za razvoj obrazovnog sustava OSRH-a. Služba za izobrazbu obavlja poslove analize potreba radi razvoja obrazovnog sustava OSRH-a, evaluaciju postojećih programa edukacije, definiranje smjerova daljeg razvoja izobrazbe za potrebe OSRH-a, izradu koncepata i dijelova strateških dokumenata koji se odnose na obrazovni sustav, poboljšavanje sustava vojne izobrazbe, povezivanje vojne izobrazbe s nacionalnim obrazovnim sustavom, unaprjeđenje obrazovnog sustava OSRH-a i druge poslove vezane uz razvoj izobrazbe u OSRH-u (čl. 14. st. 1. podst. 20. i 22. Zakona o obrani te čl. 73. i 78. Uredbe o unutarnjem ustroju Ministarstva obrane).

Treba istaknuti pozitivnu praksu i proceduru koje pridonose konkretnom prikazu trenutnog stanja te prikazuju usmjerenost na kadeta, a u Izvješću nisu navedene uz ovaj standard.

- Vezano uz uvažavanje i prilagodbu različitostima kadeta i njihovih potreba može se istaknuti da prema Pravilniku o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o kadetskoj službi i ugovora o stipendiranju: „Kadeti i vojni stipendisti iz objektivnih razloga (bolest ili ozljeda nastala u izravnoj vezi sa školovanjem) imaju pravo ponavljati jednu godinu tijekom studija.” U tom slučaju kadet zadržava sva prava iz ugovora o kadetskoj službi. Inače, a imajući na umu specifičnost službe u OSRH-u, kriteriji i postupak za utvrđivanje zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta te oblici uvjerenja za prijam u službu u OSRH-u, utvrđuju se Pravilnikom o utvrđivanju zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u službu u OSRH-u (čl. 34. Zakona o službi u OSRH-u). Osim toga, čl. 123. st. 6. Zakona o službi u OSRH-u propisano je da će se Pravilnikom o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu odrediti način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu za osobe s djelomičnim gubitkom zdravstvene sposobnosti za djelatnu vojnu službu, a za koje postoji potreba i interes za zadržavanje u službi. Zakon o službi u OSRH-u posebno uređuje prava po osnovi stradavanja vojne osobe.

- Vežano uz korištenje različitih naćina izvođenja nastave istićemo da se osim klasićne kontaktne nastave na sveučilišnim studijima za potrebe OSRH-a primjenjuje i izvođenje nastave na daljinu. U vrijeme prvog zatvaranja zbog pandemije bolesti COVID-19 nastava na studijima organizirana je u obliku nastave na daljinu, u skladu s Odlukom rektora od 13. ožujka 2020. (više na: <http://www.unizg.hr/studiji-i-studiranje/alati-i-servisi-za-nastavu-na-daljinu/>). Na mrežnoj stranici vojnih studija (vojni.unizg.hr) objavljena je Uputa o postupanju Sveučilišta u Zagrebu u vezi s epidemiološkom situacijom izazvanom virusom SARS-CoV-2 koja se primjenjuje i za vojne studijske programe VI i VViU. Vežano uz izvođenje nastave na daljinu, objavljeno je i da je HVU u mogućnosti ponuditi pomoć oko organiziranja nastave u obliku kratkih tećajeva o radu preko sustava Merlin, osiguravanja učionica za virtualnu nastavu, snimanja videomaterijala i sl. Nastava je bila izvođena putem dostupnih alata za videokonferencije (Merlin (Webinar), Teams, Zoom, Google classroom i dr.).
- Vežano uz fleksibilno korištenje razlićitih pedagoških metoda napominjemo da se osim predavaćkog naćina poućavanja koriste i inovativne metode poućavanja kao što su ućenje temeljeno na problemima (engl. *Problem based learning*) te ućenje temeljeno na projektima (engl. *Project based learning*) i e-ućenje, gdje se upravo potiće studente na timski rad, kreativnost i inovativnost.
- Kontinuirana provjera znanja u obliku međuispita i vrednovanje putem ispita osigurava provjeru ishoda ućenja i kvalitete stećenih kompetencija.

2. Svi nastavnici trebaju prije početka predavanja uskladiti i objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća, a u skladu s unaprijed definiranim ishodima ućenja

Preporuka se provodi.

Na početku svake akademske godine za kadete se organizira uvodno predavanje na kojem dobivaju opće informacije o studiju i naćinu održavanja nastave i vrednovanju ishoda ućenja.

Ažurirani kriteriji i metode vrednovanja usklađeni s definiranim ishodima ućenja, specifićno po predmetima, javno su objavljeni i dostupni u Informacijskom paketu prije početka svake akademske godine. Uz to, nastavnici na mrežnim stranicama predmeta kadetima objavljuju naćine ocjenjivanja i obveze kadeta, s ćime ih dodatno

upoznaju i na svojem prvom predavanju. Osim toga, kadeti mogu dobiti dodatne informacije o studiranju od svojih nadređenih zapovjednika (zapovjednik voda, satnije, bojne).

Dokazna dokumentacija:

- Anketni list za procjenu nastavnika (V4)
- **Informacijski paket** – red predavanja – preddiplomski studij, diplomski studij
- Metodologija razvoja projektnih aktivnosti usmjerenih na primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kroz izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te unaprjeđenje postojećih ili kreiranje novih studijskih programa
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- Odluka rektora o izvođenju nastave na daljinu od 13. ožujka 2020.
- Pravilnik o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o kadetskoj službi i ugovora o stipendiranju
- Pravilnik o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane
- Zakon o obrani
- Zakon o službi u OSRH-u
- <http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne/> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://www.unizg.hr/studiji-i-studiranje/alati-i-servisi-za-nastavu-na-daljinu/> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.4. UPISI I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

Standard: Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Definirati minimalne obveze godišnjeg praćenja i analiziranja podataka, npr. o prolaznosti studenata po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenta), zadovoljstvu studijskim programima, njihovim izmjenama i dopunama i slično.
2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka s definiranim odgovornim osobama i rokovima (npr. predsjednik PUK-a s nadležnim prodekanom), a o navedenom raspravljati i na tematskim sjednicama, na kojima trebaju nazočiti svi nastavnici s predstavnicima studenata.
3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati i uskladiti sa Statutom, Pravilnicima o studiranju, Pravilnikom o kvaliteti, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika, kako o istim poslovima i nadležnostima ne bi bilo „prepokrivanja” nego bi bilo jasno koje su to odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima po pitanju unaprjeđenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno bit će prigodom osnivanja Sveučilišta jer će se tada donositi većina gore navedenih normativnih akata.
4. Na upisu studenata na vojne studije početi dodatno vrednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata kao npr.: sportaša prve do treće kategorije iz nekog borilačkog sporta ili streljaštva po kategorizaciji HOO-a koji je i potencijalni vojni reprezentativac u tome sportu, međunarodno nagrađivane kandidate na međunarodnim natjecanjima, npr. u fizici, robotici, informatici i slično, te im omogućiti da svoja specifična znanja i vještine (koje su potrebne i u vojsci) mogu nesmetano nastaviti razvijati za vrijeme studiranja (*dual karijere*) vojnih studija sukladno Pravilniku Rektorskog zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, koji je usvojen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. godini.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Definirati minimalne obveze godišnjeg praćenja i analiziranja podataka, npr. o prolaznosti studenata po predmetima, godinama, studijskim programima, stvarnom opterećenju po semestrima i pojedinim dijelovima godine (uravnoteženost između akademskih i obučnih aktivnosti studenta), zadovoljstvu studijskim programima, njihovim izmjenama i dopunama i slično.**

Preporuka se provodi kontinuirano.

Minimalne obveze godišnjeg praćenja i analiziranja podataka utvrđene su: HVU (prodekanica za studijske programe u suradnji s Referadom i voditeljima studija), a izvješćuju se dekan, zapovjednik HVU-a, vijeća studija i MORH (na semestralnoj i godišnjoj razini).

Na razini HVU-a donesena je Uputa koja definira obveze praćenja rada kadeta i razmjene podataka (Uputa o definiranju nadležnosti u provedbi zadaća na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a).

- 2. Uspostaviti mehanizme za praćenje i analizu prikupljenih podataka s definiranim odgovornim osobama i rokovima (npr. predsjednik PUK-a s nadležnim prodekanom), a o navedenom raspravljati i na tematskim sjednicama, na kojima trebaju nazočiti svi nastavnici s predstavnicima studenata.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Mehanizmi su uspostavljeni. Referada generira podatke iz ISVU-a, koje obrađuju prodekanica za studijske programe i voditelji studija. O rezultatima se upoznaje Vijeće studija i predsjednica PUK-a. Na sjednicama Vijeća studija ističu se pojedini problemi vezani uz prolaznost kadeta i pokušavaju se riješiti organiziranjem dodatnih konzultacija kadeta s nastavnicima. Organizaciju tematskih sastanaka sa svim nastavnicima i kadetima držimo suvišnom jer na sjednicama Vijeća nazoče predstavnici sastavnica i kadeta, koji bi o sjednicama Vijeća trebali izvijestiti nastavnike sa svoje sastavnice i kadete. Osim toga, podatci o prolaznosti kadeta po predmetima, godinama i studijima sadržani su u zapisnicima koji se objavljuju na wikistranicama i dostupni su svim članovima Vijeća studija koji su predstavnici svojih sastavnica.

- 3. Donijeti pravilnike ili odluke koje će navedeno i formalno regulirati i uskladiti sa Statutom, Pravilnicima o studiranju, Pravilnikom o kvaliteti, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, ugovorima o radu zaposlenika, kako o istim poslovima i nadležnostima ne bi bilo „prepokrivanja”, nego bi bilo jasno koje su to odgovorne osobe s definiranim ovlastima i zaduženjima po pitanju unaprjeđenja kvalitete. Pravi trenutak za navedeno bit će prigodom osnivanja Sveučilišta jer će se tada donositi većina gore navedenih normativnih akata.**

Preporuka se provodi.

Svi pravilnici/odluke koje su do sada donesene, u skladu su s pravnim aktima Sveučilišta u Zagrebu. Dio preporuke mogao bi postati provediv tek nakon transformacije HVU-a u samostalno visoko učilište, no to nije predmet ove Prosudbe.

- 4. Prilikom upisa studenata na vojne studije početi dodatno vrednovati/bodovati dotadašnje informalno učenje i uspjehe kandidata kao npr.: sportaša prve do treće kategorije iz nekog borilačkog sporta ili streljaštva po kategorizaciji HOO-a koji je i potencijalni vojni reprezentativac u tome sportu, međunarodno nagrađivane kandidate na međunarodnim natjecanjima, npr. u fizici, robotici, informatici i slično, te im omogućiti da svoja specifična znanja i vještine (koje su potrebne i u vojsci) mogu nesmetano nastaviti razvijati za vrijeme studiranja (dual karijere) vojnih studija sukladno Pravilniku Rektorskog zbora o studiranju sportaša na visokim učilištima u RH, koji je usvojen na 2. sjednici u akademskoj 2016./2017. godini.**

Preporuka se dijelom prihvaća.

Preporuka je ostvariva za područje dodatnih bodova i kriterija kod upisa na studijski program.

Razvijanje profesionalne sportske karijere (*dual karijere*) u statusu kadeta vrlo je teško izvedivo zbog toga što kadeti osim akademskih obveza imaju i propisane vojnoobučne obveze bez kojih ne mogu završiti studij. To uključuje obuku tijekom tjedna u poslijepodnevnom satima, obuku tijekom vikenda i kampove tijekom praznika. Zbog toga potencijalni profesionalni sportaši ne bi mogli sudjelovati na treninzima i na natjecanjima. Osim toga, ugovorom o kadetskoj službi njihov se studij može produžiti samo godinu dana. Nadalje, svi kandidati za vojne studije moraju proći provjeru

tjelesnih sposobnosti, a svaki kadet dva puta godišnje provjeru motoričkih sposobnosti. Naglasak na tjelesnoj spremnosti, osviještenost o važnosti redovitog vježbanja i razina tjelesne spremnosti veći su u populaciji kadeta u odnosu prema studentima s drugih sastavnica. Stoga je potrebno spomenuti da Zakon o službi u OSRH-u prepoznaje važnost razvijanja profesionalne sportske karijere jer vrhunskim sportašima omogućuje priključivanje Hrvatskoj vojsci (bez obzira na godine života). Dodatno bodovanje uspjeha ostvarenih na državnim/međunarodnim natjecanjima iz određenih predmeta (npr. matematika, fizika) ili sportskih uspjeha uzet će se u obzir nakon konzultacije s poslodavcem, tj. MORH-om.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o obrani
- Zakon o službi u OSRH-u
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s anketnim rezultatima
- Uputa o definiranju nadležnosti u provedbi zadaća na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH-a
- Odluka o pokretanju javne rasprave o prijedlogu Poslovnika o radu Vijeća preddiplomskih i Vijeća diplomskih sveučilišnih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje (Klasa: 602-04/20-38/8, Urbroj: 380-062/105-20-2 od 19. listopada 2020.)
- https://wiki.unizg.hr/vojni-studiji/index.php/Glavna_stranica (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://wiki.unizg.hr/diplomski-vojni-studiji> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.5. NASTAVNO OSOBLJE

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.

Razina razvijenosti: DJELOMIČNO DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. S ciljem jačanja nastavničkih kompetencija, uz uvažavanje činjenice kako u nastavnom potencijalu HVU-a prevladavaju nastavnici s nastavnim zvanjima, potrebno je poticati izbor nastavnika u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.
2. Predložiti izmjene Pravilnika o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu koji se odnosi na prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke, prema kojem djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje u skladu sa zakonom kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, pripada dodatak na plaću kroz veću distinkciju dodatka za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, kako bi se i na taj način motiviralo nastavnike s HVU-a za razvoj svojih znanstvenih i znanstveno-nastavnih kompetencija.

Očitovanje na preporuke:

1. **S ciljem jačanja nastavničkih kompetencija, uz uvažavanje činjenice kako u nastavnom potencijalu HVU-a prevladavaju nastavnici s nastavnim zvanjima, potrebno je poticati izbor nastavnika u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.**

Preporuka se provodi kontinuirano.

Nastavnici HVU-a na vojnim studijskim programima imaju (sub)specijalistička vojna znanja. Dijelom su izabrani u nastavna zvanja, a potiču se i kontinuirano se provode izbori u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.

Počevši od 2016. godine, sukladno smjernicama Dugoročnog plana razvoja OSRH-a 2015. – 2024., provode se stipendiranja polaznika Ministarstva obrane i OSRH-a na poslijediplomskim doktorskim studijima u RH i inozemstvu. Trenutačno čak 70 pripadnika Ministarstva obrane i OSRH-a studira na doktorskim studijima iz područja tehničkih, društvenih, prirodnih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti. Od

navedenog broja trenutačno se ukupno četrdeset devet (49) ili 70 % školuje na poslijediplomskim doktorskim sveučilišnim studijima uz financijsku potporu Ministarstva obrane uz ugovornu obvezu (ugovori o školovanju uz rad). U obrambenom sustavu (Ministarstvo obrane i OSRH) ukupno je 45 doktora znanosti, od čega 8 izabranih u znanstveno-nastavna zvanja (1 redoviti profesor, 1 izvanredni profesor i 6 docenata), a u tijeku je postupak izbora u znanstveno-nastavno zvanje docenta za još 7 doktora znanosti (očekuje se završetak postupka do kraja 2020.). Osim toga, najnovije smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022. potiču razvijanje znanstvenog, znanstveno-nastavnog, nastavnog i instruktorskog osoblja. Personalna uprava GS OSRH-a, u suradnji s HVU-om, odgovorna je za izradu dugoročno održivog modela privlačenja, zadržavanja i tranzicije nastavno-instruktorskog, znanstvenog i znanstveno-nastavnog osoblja (nastavnika i vanjskih suradnika). Osim toga, povećanje udjela djelatnika HVU-a koji su izabrani u znanstveno-nastavna zvanja i koji će sudjelovati u nastavnom procesu planira se ostvariti i zapošljavanjem s tržišta rada. Putem ugovora o djelu HVU ima angažirano i 10 vanjskih suradnika izabranih u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja (većinom umirovljeni DVO-i i djelatnici drugih državnih tijela).

- 2. Predložiti izmjene Pravilnika o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba u dijelu koji se odnosi na prosječan dodatak na plaću za deficitarna zvanja i struke, prema kojem djelatnoj vojnoj osobi izabranoj u zvanje u skladu sa zakonom kojim je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje, a koja sudjeluje u nastavi ili znanstvenim istraživanjima odnosno projektima na Hrvatskom vojnom učilištu, pripada dodatak na plaću kroz veću distinkciju dodatka za nastavna te znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, kako bi se i na taj način motiviralo nastavnike s HVU-a za razvoj svojih znanstvenih i znanstveno-nastavnih kompetencija.**

Preporuka izlazi izvan okvira nadležnosti HVU-a i Povjerenstva za unutarnju prosudbu.

Nije temeljena na svim relevantnim informacijama i internim planovima i ulazi isključivo u internu ingerenciju OSRH-a, a moći će se promijeniti jedino tijekom transformacije HVU-a. Sukladno planu transformacije, proces angažiranja osoblja sa

znanstveno-nastavnim zvanjima planiran je kao višegodišnji proces i provedba je u okviru definiranog razvoja.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o službi u OSRH-u
- Dugoročni plan razvoja OSRH-a 2015. – 2024.
- Pravilnik o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Odluka o dopuni Odluke o postupku dodavanja ili ažuriranja nositelja i/ili izvođača nastave, donošenja Izvedbenog plana nastave za akademsku godinu i ažuriranja kadrovske evidencije nastavnika i suradnika (Klasa: 602-04/16-40/25, Urbroj: 380-062/105-17-3 od 13. prosinca 2017.).

1.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Standard: Visoka učilišta trebaju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i izvedbe nastave te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprijeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Poticati veću komunikaciju i koordinaciju između rodovskih nastavnika i instruktora zaduženih za provedbu vojne obuke kako bi se svrhovito implementirao i pratio plan obuke za svaku akademsku godinu, ali i kako bi se strukturirano oblikovao plan obuke za cijelo školovanje (4 + 1 godina) na HVU-u.
2. Nastaviti s obnovom i dopunom knjižničnog fonda HVU-a, a nastavnike poticati na kontinuirano i plansko ažuriranje nastavnog materijala za izučavanje.
3. Ako je moguće, ostvariti institucionalni pristup znanstvenim bazama u knjižnici HVU-a.
4. Kadetima omogućiti veću mobilnost u obliku paralelnog studiranja kada je riječ o slučajevima darovitih i iznimno uspješnih studenata.
5. Kontinuirano poticati znanstveno-istraživački rad kod kadeta – samostalno i neovisno o završnim i diplomskim radovima.
6. Uspostaviti tečaj generacijskog vođenja za kadete I. godine studija kako bi se definirao sređen i uredan sustav neposrednog mentorstva kadeta viših studijskih godina prema

„novopridošlim” kadetima. Odrediti konkretne zadaće, odgovornosti i prednosti kadeta generacijskih voditelja kako bi se ustanovio okvir ovlasti između generacijskih voditelja i aktualnog zapovjedništva.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Poticati veću komunikaciju i koordinaciju između rodovskih nastavnika i instruktora zaduženih za provedbu vojne obuke kako bi se svrhovito implementirao i pratio plan obuke za svaku akademsku godinu, ali i kako bi se strukturirano oblikovao plan obuke za cijelo školovanje (4 + 1 godina) na HVU-u.**

Preporuka se provodi.

Vojna obuka u nadležnosti je OSRH-a, a koordinacija i komunikacija između rodovskih nastavnika i instruktora provodi se na odgovarajući način. Naime, HVU organizira, priprema i provodi vojnu izobrazbu uz potporu ustrojstvenih jedinica OSRH-a, posebno borbenih postrojbi te središta za obuku i rodovskih postrojbi. Pružanje potpore temelji se na odobrenim planovima angažiranja snaga i predavača. HVU i davatelji potpore kontinuirano provode koordinaciju vezanu uz planiranje, pripremu i provedbu nastave i aktivnosti iz Plana angažiranja snaga. Osim toga, ustrojstvene jedinice OSRH-a pozivaju nastavnike i instruktore HVU-a u ulogu promatrača na obučne događaje i vježbe u OSRH-u.

- 2. Nastaviti s obnovom i dopunom knjižničnog fonda HVU-a, a nastavnike poticati na kontinuirano i plansko ažuriranje nastavnog materijala za izučavanje.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Knjižnični fond za potrebe vojnih studijskih programa zadovoljava sve potrebe kadeta za obveznom literaturom. Obnova i dopuna obvezne i dopunske literature kontinuirano se provodi na godišnjoj razini. Izradom *Informacijskog paketa* za sljedeću akademsku godinu, nastavnicima je omogućeno ažuriranje popisa literature, koje po potrebi mogu provesti i tijekom akademske godine. Sukladno ugovoru MORH-a s kadetom, obvezna literatura koja je potrebna za studiranje, za kadeta je besplatna. Osoba odgovorna za izdavaštvo na HVU-u na temelju informacija dobivenih od Referade HVU-a pokreće postupak nabave literature, za što HVU ima osigurana financijska sredstva. Nadalje, u knjižnici je uvedena programska podrška za knjižnično poslovanje ZAKI –

elektronički katalog koji je dostupan na mreži i svakodnevno se nadograđuje novim bibliografskim opisima jedinica knjižnične građe: <http://k-hvu.zaki.com.hr>. Kadetima i nastavnicima HVU-a omogućen je mrežni pristup najvažnijim svjetskim bazama podataka iz svih znanstvenih područja koje za akademsku i istraživačku zajednicu RH osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja: <http://baze.nsk.hr>. Uspostavljen je u sklopu DABRA digitalni Repozitorij HVU-a, koji sadrži završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnog i stručnog osoblja: <http://repozitorij.vojni.unizg.hr>.

3. Ako je moguće, ostvariti institucionalni pristup znanstvenim bazama u knjižnici HVU-a.

Preporuka se provodi, osim u dijelu vezanom uz sigurnosne mjere i zaštitu podataka u informatičkom sustavu OSRH-a.

Korištenjem osobnog AAI-identiteta kadeti, kao i ostali studenti Sveučilišta u Zagrebu, imaju pristup svim bazama podataka koje osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH.

4. Kadetima omogućiti veću mobilnost u obliku paralelnog studiranja kada se radi o slučajevima darovitih i iznimno uspješnih studenata.

Preporuka nije provediva.

Horizontalna mobilnost u obliku paralelnog studiranja poželjna je radi osobnog razvoja svakog studenta, no čak i na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu teško je provediva i vrlo rijetko prisutna.

Nažalost, specifičnost cjelodnevnog angažmana kadeta (svakodnevno od 6 do 22 sata), koji uz akademske, uključuje i vojnoobučne sadržaje, ne ostavlja dovoljno vremena za paralelno studiranje kada bi ono i bilo formalno moguće, s obzirom na to da su kadeti vezani svojim ugovorima o studiranju s MORH-om.

5. Kontinuirano poticati znanstveno-istraživački rad kod kadeta – samostalno i neovisno o završnim i diplomskim radovima.

Preporuka se provodi.

Uz završne i diplomske radove kadeta potiče se znanstveno-istraživački rad kadeta. Kadeti sudjeluju na znanstvenim skupovima u okviru različitih međunarodnih inicijativa (CEFME Junior) i konferencijama vojnog ERASMUS-a (od 2018.). Kontinuirano se potiče prijavljivanje kvalitetnih radova na natječaj za Rektorovu nagradu, što je u 2019. rezultiralo nagrađivanjem dvaju kadeta. Nagrađivanje kadeta moguće je realizirati i putem Fonda za unaprjeđenje izvođenja studija. Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele također predviđa nagrađivanje kadeta. Razmatra se ustrojavanje nagrade za znanstvena postignuća kadeta na razini vojnih studijskih programa.

6. Uspostaviti tečaj generacijskog vođenja za kadete I. godine studija kako bi se definirao sreden i uredan sustav neposrednog mentorstva kadeta viših studijskih godina prema „novopridošlim” kadetima. Odrediti konkretne zadatke, odgovornosti i prednosti kadeta generacijskih voditelja kako bi se ustanovio okvir ovlasti između generacijskih voditelja i aktualnog zapovjedništva.

Preporuka je provedena.

Ova preporuka PUP-a rezultat je nepotpuno utvrđenog stanja jer je Tečaj za generacijske voditelje kadeta u skladu s Programom tečaja za generacijske voditelje kadeta već uspostavljen. Tečaj je namijenjen kadetima koji su se iskazali svojim radom, znanjem, ponašanjem i stečenim vještinama, a zadaća je osposobiti kadete temeljnim znanjima i vještinama vođenja i zapovijedanja koje su potrebne za vođenje i obučavanje te nadzor života i rada kadeta. Vezano uz ovlasti generacijskih vođa u odnosu prema nadređenom zapovjedništvu, iznimno je važno istaknuti da su ovlasti vođenja i zapovijedanja u sustavu OSRH-a propisane Zakonom o obrani te da je OSRH izgrađen na načelu hijerarhijske podređenosti i načelu obvezne provedbe zapovijedi i naloga, slijedom čega komentar iz preporuke nije primjenjiv u sustavu OSRH-a.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o obrani
- Zakon o službi u OSRH-u
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Sporazumi o ustrojavanju diplomskih/preddiplomskih sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a
- Elaborat sveučilišnih studijskih programa Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje
- Program tečaja za generacijske voditelje kadeta
- <http://k-hvu.zaki.com.hr> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://baze.nsk.hr> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://repozitorij.vojni.unizg.hr> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Standard: Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Provoditi analize podataka iz studentskih anketa te ih koristiti za rješavanje eventualnih nedostataka i unaprjeđenje kvalitete studijskih programa, a time i za povećanje zanimanja potencijalnih studenata za studije HVU-a.
2. S obzirom na provođenje studentskih anketa o zadovoljstvu studijima, rezultate anketa trebalo bi nakon predstavljanja studentima, učiniti dostupnima i objaviti na mrežnim stranicama HVU-a u obliku zbirnih izvješća.
3. Veća angažiranost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja u kontinuiranom prikupljanju svih relevantnih podataka na godišnjoj razini, što olakšava praćenje cjelokupnog sustava i brže evidentiranje eventualnih problema ili nedostataka.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Provoditi analize podataka iz studentskih anketa te ih koristiti za rješavanje eventualnih nedostataka i unaprjeđenje kvalitete studijskih programa, a time i za povećanje zanimanja potencijalnih studenata za studije HVU-a.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Podatci iz studentskih anketa analiziraju se na razini Vijeća studija, HVU-a i PUK-a te se implementiraju u Plan aktivnosti u području osiguravanja kvalitete. Vijeće je donijelo Odluku o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika pa se po njoj postupa. Između ostalog, prodekanica za studijske programe redovito održava sastanke s kadetima radi rješavanja eventualnih nedostataka i problema kod izvođenja nastave, a na vijećima studija raspravlja se o prolaznosti kadeta, definiraju se pojedini problemi i pokušavaju se pronaći rješenja, primjerice organiziranjem dodatnih konzultacija i sl.

- 2. S obzirom na provođenje studentskih anketa o zadovoljstvu studijima, rezultate anketa trebalo bi nakon predstavljanja studentima, učiniti dostupnima i objaviti na mrežnim stranicama HVU-a u obliku zbirnih izvješća.**

Preporuka je prihvatljiva.

Specifičnost vojnog sustava karakterizira znatno veća sigurnost i zaštita podataka. Zbog toga svaki vojni sustav odnosno oružane snage imaju mehanizme kojima određuju koje informacije ne mogu biti dostupne široj javnosti, pa čak i dijelovima vojnog sustava i pojedinim pripadnicima. Može se razmotriti objavljivanje podataka koji sadrže ukupnu ocjenu stanja temeljenu na podacima dobivenima iz ankete (zbirni podatci) na intranetu vojnih studija, no pritom je potrebno voditi računa o obvezi zaštite podataka.

- 3. Veća angažiranost studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja u kontinuiranom prikupljanju svih relevantnih podataka na godišnjoj razini, što olakšava praćenje cjelokupnog sustava i brže evidentiranje eventualnih problema ili nedostataka.**

Preporuka se provodi.

Kontinuirano prikupljanje svih relevantnih podataka na godišnjoj razini već se provodi na kvalitetan i djelotvoran način te obuhvaća brojne mehanizme koji omogućavaju praćenje cjelokupnog sustava i detektiranje eventualnih problema. Naime, angažiranost studenata u prikupljanju relevantnih podataka, odnosno njihovo sudjelovanje u studentskim anketama za procjenu nastavnika i studentskom anketama o zadovoljstvu studijem, iznosi više od 90 %, što je mnogo veća angažiranost u usporedbi s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Osim toga, HVU i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar proveli su istraživanje o stavovima kadeta HVU-a o studijskim programima. Provodi se i anketa čiji je cilj vrednovanje zadovoljstva studijem koja obuhvaća kadete koji su završili diplomski/preddiplomski studij (<http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne/>). Nakon završenog prvog ciklusa školovanja kadeta preddiplomske i diplomske razine u 2021. uspostaviti će se i sustav vrednovanja vojnih izobrazbi „s vremenskim odmakom” od jedne godine. On obuhvaća kadete koji su završili preddiplomski/diplomski studij za potrebe OSRH-a i raspoređeni su na ustrojbeno mjesta unutar ustrojstvenih jedinica OSRH-a te nadređene im čelnike u matičnim postrojbama, s ciljem ispitivanja kvalitete studijskih programa. Redovito se održavaju radionice i godišnji radni sastanci na kojima nastavnici razmjenjuju svoja iskustva. Kadetski predstavnici u vijećima studija mogu svoja zapažanja i potrebe također iskazati u neposrednoj komunikaciji s nadležnom prodekanicom za studijske programe, dekanom HVU-a i voditeljima studija.

Dokazna dokumentacija:

- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s rezultatima sveučilišnih anketa u svrhu sustavnog izvješćivanja nastavnika i studenata o rezultatima
- https://wiki.unizg.hr/vojni-studiji/index.php/Glavna_stranica (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://wiki.unizg.hr/diplomski-vojni-studiji> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne/> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.8. INFORMIRANJE JAVNOSTI

Standard: Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu, pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.

Razina razvijenosti: DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Potrebno je objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja.
2. Predlaže se objaviti detaljnije opise postupaka koji se primjenjuju u nastavi (u poučavanju), učenju i vrednovanju.
3. Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija pa je predstaviti akademskoj i široj javnosti.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Potrebno je objaviti ažurirane kriterije i metode vrednovanja studentskih postignuća u skladu s unaprijed definiranim ishodima učenja.**

Preporuka se provodi.

Ažurirani kriteriji i metode vrednovanja studentskih postignuća sadržani su u izvedbenim planovima kolegija (*Informacijski paket*) i javno su dostupni na mrežnim stranicama vojnih studija. Izvedbeni plan svakog kolegija sadrži jasno definirane ishode učenja, kao i postignute ishode učenja na razini studijskog programa. Studentskom anketom za procjenu rada nastavnika djelomično je obuhvaćena evaluacija učenja i poučavanja. Uobičajeno je kod sveučilišnih nastavnika da na mrežnim stranicama predmeta i u okviru prvog predavanja istaknu studentima njihove obaveze na predmetu i kriterije vrednovanja i ocjenjivanja. Uz to, u već spomenutom *Informacijskom paketu* koji je javno dostupan svim kadetima također su navedene sve informacije na koje se usmjeravaju studenti i na uvodnom predavanju za kadete.

2. Predlaže se objaviti detaljnije opise postupaka koji se primjenjuju u nastavi (u poučavanju), učenju i vrednovanju.

Preporuka se provodi.

Informacije o studijskim programima dostupne su na mrežnim stranicama vojnih studija, u hrvatskoj i engleskoj inačici. Objavljene informacije koriste sadašnjim, budućim i bivšim studentima te javnosti. Mrežne stranice vojnih studija sadrže sve potrebne podatke o studijskim programima, preddiplomskim i diplomskim, a odabirom odgovarajućih poveznica dolazi se do potrebnih izvedbenih planova nastave svakog pojedinog studijskog programa. U nastavnom procesu primjenjuju se različite pedagoške metode, pri čemu je važno napomenuti da se osim predavačkog načina poučavanja koriste i inovativne metode poučavanja, kao što su učenje temeljeno na problemima (engl. *Problem based learning*), učenje temeljeno na projektima (engl. *Project based learning*) i e-učenje, gdje se upravo potiče studente na timski rad, kreativnost i inovativnost.

3. Izraditi analizu prolaznosti na studijskim programima na višim godinama studija pa je predstaviti akademskoj i široj javnosti.

Preporuka se provodi.

Inicijalno izvješće Povjerenstva za unutarnju prosudbu sadrži obrasce za samoprocjenu HVU-a o razvijenosti sustava osiguranja kvalitete (Gap analiza) i procjenu Povjerenstva. Dodijeljene ocjene podudaraju se u gotovo svim tvrdnjama ponuđenima za područje informiranja javnosti. Prate se stope prolaznosti i o njima se informiraju Vijeća studija i MORH i dostupne su akademskoj javnosti putem predstavnika u vijećima studija i uvidom nastavnika u wikistranice. U skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (engl. *General Data Protection Regulation, GDPR*), ali i uzimajući u obzir mjere sigurnosti OSRH-a, razmotrit će se objavljivanje izvješća analize prolaznosti viših godina studija.

Dokazna dokumentacija:

– https://wiki.unizg.hr/vojni-studiji/index.php/Glavna_stranica (preuzeto 16. studenoga 2020.)

– <http://wiki.unizg.hr/diplomski-vojni-studiji> (preuzeto 16. studenoga 2020.)

– *Informacijski paket* – red predavanja – preddiplomski studij, diplomski studij.

1.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

Standard: Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na trajno poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili se poduzimaju na temelju revizije treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Uspostaviti mehanizme za praćenje učinaka revizije i implementiranih promjena na razini HVU-a kako bi se u kratkom roku mogle ustvrditi moguće negativne posljedice uvedenih izmjena i dopuna studijskih programa.
2. Uvesti specificirane interne alate za mjerenje zadovoljstva kadeta studijskim programom. Tim putem prodrijeti dublje u problematiku povećanja nezadovoljstva kadeta – nezadovoljstva koje se posebno ističe među kadetima viših godina studija.
3. Provesti planiranu sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa i, ako je moguće, u radnu skupinu uključiti sve dionike koji izravno rade s kadetima, kao i kadetske predstavnike.
4. Izmjene i dopune programa nastaviti provoditi redovito i nakon planirane revizije, pri čemu treba imati izražen osjećaj za studentske potrebe.

Očitovanje na preporuke:

1. **Uspostaviti mehanizme za praćenje učinaka revizije i implementiranih promjena na razini HVU-a kako bi se u kratkom roku mogle ustvrditi moguće negativne posljedice uvedenih izmjena i dopuna studijskih programa.**

Preporuka je prihvatljiva.

Jedan od važnih procesa u izvođenju studijskih programa kontinuirano je i periodično unaprjeđenje kvalitete. Izmjene i dopune studijskih programa sastavni su dio upravljanja i njihova vođenja te su do sada provedene jednom u okviru dopuštenih 20 % izmjena. Kod provedbe opsežnije revizije i reakreditacije studijskih programa Vijeće studija imenovat će Radnu skupinu za reviziju studijskih programa pa će se prema potrebi uključiti i ostali dionici kako bi se postigao najbolji učinak i rezultat.

Predložene izmjene i dopune studijskih programa bit će upućene u proceduru nadležnim radnim tijelima Sveučilišta u Zagrebu.

HVU kao partner Sveučilišta u Zagrebu u provedbi studijskih programa ima mogućnost uključivati i druge ustrojstvene jedinice MORH-a i OSRH u procese izmjena, dopuna, revizije i reakreditacije. Između ostalog HVU je glavni predlagač Smjernica NGS-a za vojnu izobrazbu, suorganizator je i domaćin godišnjeg trodnevnog stručnog sastanka prije početka svake akademske godine, na kojem se između ostalog raščlanjuje kvaliteta, implementirane mjere i moguća unaprjeđenja. HVU je također glavni integrator svih ostalih sudionika u provedbi studijskih programa iz ustrojstvenih jedinica MORH-a i OSRH-a. Sukladno navedenom, HVU raspolaže i već ima u praksi mehanizme praćenja i raščlambe provedbe studijskih programa te dosadašnjih izmjena. Nakon provedbe buduće revizije i akreditacije, osim sadašnjih mehanizama koje HVU ima, ako se uoči potreba za novima, HVU će proširiti opseg u području praćenja implementiranih mjera uvođenjem i nekih novih, primjerice uspostavljanjem privremenih radnih tijela za specifičnu potrebu, novih načina prikupljanja povratnih informacija kroz dodatno anketiranje, formiranja alumnijskih kadeta koji su diplomirali na sveučilišnim vojnim studijskim programima i sl.

- 2. Uvesti specificirane interne alate za mjerenje zadovoljstva kadeta studijskim programom. Tim putem prodrijeti dublje u problematiku povećanja nezadovoljstva kadeta – nezadovoljstva koje se posebno ističe među kadetima viših godina studija.**

Preporuka se provodi.

Postojeća provedba redovitih studentskih anketa u svakom semestru i anketa na kraju studija omogućava kadetima izravno izražavanje svojih stavova. Rezultati tih anketa raspravljaju se na Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom, na razini Dekanata i Zapovjedništva HVU-a, na godišnjem zajedničkom trodnevnom radnom sastanku Sveučilišta u Zagrebu i HVU-a. Uz postojeći mehanizam studentskih anketa, kadeti preko svojih predstavnika imaju mogućnost izravno i u kraćem roku iznijeti probleme i eventualna nezadovoljstva na sastancima PUK-a. Pored toga, o pitanjima vezanima uz studijske programe predstavnici kadeta iznose svoje stavove na sastancima Kadetskog zbora, raspravljaju na razini Kadetske bojne sa svojim neposrednim zapovjednicima i zapovjednicima sve do razine zapovjednika HVU-a. Pravilnikom o

službi u OSRH-u regulirano je pravo pripadnika OSRH-a na podnošenje molbi, pritužbi, prigovora i drugih podnesaka u svezi s osobnim statusom, radom i djelovanjem u ustrojstvenoj jedinici. Također, u skladu sa Zakonom o službi u OSRH-u, vojna osoba ima pravo izravno obratiti se Odboru za ravnopravnost spolova ili Odboru za zaštitu dostojanstva vojne osobe, ako joj je povrijeđeno dostojanstvo, a osobito ako je seksualno uznemiravana ili zlostavljana.

U nekim slučajevima nezadovoljstvo pojedinca ili više njih može biti i rezultat nerazumijevanja specifičnosti vojnih studijskih programa i/ili nedovoljne informiranosti. Osim razmatranja potrebe stalnog unaprjeđenja kvalitete studijskih programa i slijedno mogućih izmjena i dopuna određenih ishoda predmeta, uvest će se dodatno informiranje kroz stručnu i kroz certu rukovođenja i zapovijedanja te novi alati koje će osmisлити psiholozi iz sustava HVU-a.

- 3. Provesti planiranu sveobuhvatnu i dubinsku reviziju programa i, ako je moguće, u radnu skupinu uključiti sve dionike koji izravno rade s kadetima, kao i kadetske predstavnike.**

Preporuka nije primjenjiva, ali se prima na znanje.

Obrazloženje ove preporuke opisano je u točki 1.2.1.

Proces revizije i reakreditacije sastavni je dio provođenja studijskog programa. Provede se planski i ciklički, a ako postoji potreba i ranije, a ujedno je dio procesa upravljanja i osiguravanja kvalitete u znanosti i obrazovanju. Po donošenju odluke o provedbi revizije, ona će biti provedena sukladno propisanom načinu, s uključivanjem dionika koji rade s kadetima i kadetskim predstavnicima, što je i jedan od propisanih zahtjeva kod provođenja revizije. Način provedbe, anketom, razgovorom ili uključivanjem u buduću radnu skupinu ili tijelo, regulirat će se odlukama nositelja studijskih programa.

- 4. Izmjene i dopune programa nastaviti provoditi redovito i nakon planirane revizije, pri čemu treba imati izražen osjećaj za studentske potrebe.**

Preporuka se prihvaća.

Izmjene i dopune studijskog programa sastavni su dio provedbe i upravljanja programom te sastavni dio stalnog unaprjeđenja kvalitete.

Mehanizmi provedbe kroz prijedloge i usvajanje na vijećima pokazali su se kvalitetnima i učinkovitima. Dosadašnje izmjene i dopune programa bit će evaluirane i postat će dio procesa provedbe revizije kada bude pokrenuta. Radna tijela imat će uvid u sve ankete i rezultate dotadašnje provedbe studijskih programa, već učinjene izmjene i dopune te eventualne nove zahtjeve. Jedna od specifičnosti sveučilišnih vojnih studijskih programa je i u tome da se uz kadetske (studentske) potrebe moraju uvažavati i potrebe poslodavca (MORH) jer za razliku od ostalih studijskih programa, kadeti imaju osigurano radno mjesto. Ovi studijski programi samo su početak, prva od četiri razine vojne slijedno rastuće izobrazbe vojnog obrazovanja: NČI, ZSŠ i RŠ. Zbog toga se izvođenje vojnih studijskih programa provodi paralelno s vojnom obukom koja nije dio studijskog programa.

Izmjene i dopune u studijskom programu indirektno ili direktno mogu imati implikacije na nastavne planove i programe druge razine slijedno rastuće izobrazbe odnosno na cijeli obrazovni sustav OSRH-a. Zbog toga uloga HVU-a kao partnera, ali i kao jedine vojne obrazovne ustanove u OSRH-u koja provodi cjelokupno vojno obrazovanje u ovim procesima ima dodanu vrijednost i značaj, generirajući rezultate i zahtjeve iz slijedno rastuće izobrazbe kao važne ulazne parametre i za reviziju i za izmjene i dopune.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o službi u OSRH-u
- Pravilnik o službi u OSRH-u
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s rezultatima sveučilišnih anketa u svrhu sustavnog izvješćivanja nastavnika i studenata o rezultatima
- <http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne/> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.10. PERIODIČNO VANJSKO OSIGURAVANJE KVALITETE

Standard: Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om.

Razina razvijenosti: Ovaj standard nije primjenjiv za HVU jer nije akreditirana visokoškolska ustanova.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

Ovaj standard nije primjenjiv (HVU nije akreditirana visokoškolska ustanova).

1.11. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST

Standard: Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstveno-istraživačkoga i umjetničkoga istraživanja temeljna je odrednica Sveučilišta u Zagrebu. Uz obrazovanje i istraživanje, Sveučilište treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Razraditi strategiju ili u okviru opće strategije dodatno razraditi poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačku djelatnost pa u skladu s tim donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području.
2. Osigurati veću potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima.
3. Postići bolju vidljivost znanstvenih projekata i pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija.
4. Poticati nastavnike da se bave znanstveno-istraživačkim radom i motivirati ih da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Samim time jačali bi i produkciju znanstvenih projekata, koji bi bili u svrsi jačanja vojnih studija. Također, poticati nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije i znanstvenu djelatnost preko Dabra i CROSBİ-ja.
5. Izraditi digitalnu platformu za upis i analizu prikaza znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti.

6. Izraditi plan održavanja radionica, seminara ili informacijskih dana o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata.
7. Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća sveučilišnih vojnih studija.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Razraditi strategiju ili u okviru opće strategije dodatno razraditi poglavlje koje se odnosi na znanstveno-istraživačku djelatnost pa u skladu s tim donijeti i provoditi pripadne akcijske planove u tom području.**

Preporuka je provedena.

Polazeći od vizije Oružanih snaga prema kojoj će se vojna profesija izgrađivati u skladu s načelima visoke profesionalnosti, stručnosti i socijalne odgovornosti, obrazovanje za potrebe Oružanih snaga odnosno obrambenoga resora te znanstvena djelatnost u tom kontekstu, predstavljaju ključna područja u strateškim dugoročnim planskim projekcijama razvoja obrambenog resora. Postoji Dugoročni plan razvoja (DPR) Oružanih snaga 2015. – 2024., u kojem je posebno poglavlje posvećeno upravo području znanosti i obrazovanja, te Strateški pregled obrane (2018.), u kojem je ovo područje obrađeno u poglavljima Obrazovanje za potrebe obrane i Obrana kao čimbenik gospodarskog i znanstveno-tehnološkog razvoja. DPR utvrđuje kako osposobljavanje novoga i usavršavanje postojećeg osoblja u području obrane i sigurnosti ima primarnu važnost. U planu aktivnosti kontinuirano postoji poseban naglasak na visokoobrazovnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti za potrebe Oružanih snaga i obrambenoga resora.

- 2. Osigurati veću potporu istraživačima koji sudjeluju u projektima, posebice u međunarodnim projektima.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Ministarstvo obrane RH prije više od 20 godina prepoznalo je potrebu za osnivanjem instituta koji bi podupirao znanstveno-istraživačke i stručne projekte i osnovalo je institut za to područje. Više od 10 godina Hrvatsko vojno učilište u svojem sastavu ima Centar za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”, koji razmatra, odobrava

i podupire projektne prijedloge i aktivno sudjelovanje istraživača u provedbi projekata koji su od interesa za Ministarstvo obrane i OSRH.

Trenutačno se provodi 26 znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata u kojima sudjeluju istraživači iz Hrvatske i međunarodnog prostora.

Fond za unaprjeđenje nastave također podupire kvalitetne prijedloge za znanstvena istraživanja istraživača (nastavnika) koji sudjeluju na vojnim studijskim programima zajedno s kadetima.

Osim toga, HVU je potpisnik brojnih sporazuma o poslovnoj suradnji s renomiranim međunarodnim i domaćim visokoškolskim i znanstvenim institucijama (npr. TVZ, Institut „Ivo Pilar”, NATO STO), koji uključuju i provedbu zajedničkih projekata.

3. Postići bolju vidljivost znanstvenih projekata i pokrenuti vođenje evidencije o znanstvenoj produkciji istraživača na razini vojnih studija.

Preporuka se kontinuirano provodi.

Centar za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko” kontinuirano vodi evidenciju o svim započetim i aktivnim projektima te o istraživačima koji u njima sudjeluju. Vidljivost aktivnih projekata ograničena je propisanim mjerama sigurnosti i zaštitom podataka vezanom uz tematiku i provedbu projekata. Zainteresirana javnost informira se putem mrežnih stranica Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”, sudjelovanjem na konferencijama i sajmovima (primjerice konferencija ASDA).

4. Poticati nastavnike da se bave znanstveno-istraživačkim radom i motivirati ih da postanu nastavnici sa znanstveno-nastavnim zvanjem. Samim time jačali bi i produkciju znanstvenih projekata, koji bi bili u svrsi jačanja vojnih studija. Također, poticati nastavnike da vode i ažuriraju svoje bibliografije i znanstvenu djelatnost preko Dabra i CROSBİ-ja.

Preporuka se kontinuirano provodi.

Centar za obrambene i strateške studije pruža strateške i obrambene studije i podupire prijavu projektnih prijedloga koji su od interesa za Ministarstvo obrane i OSRH, kao i aktivno uključivanje istraživača u njihovu provedbu.

Trenutačno se provodi 26 znanstveno-istraživačkih i stručnih projekata u kojima sudjeluju istraživači iz Hrvatske i međunarodnog prostora. U okviru HVU-a pokrenut

je znanstveno-stručni časopis Strategos, u kojem se objavljuju rezultati znanstvenih istraživanja vezani uz područje vojno-obrambenih i sigurnosno-obavještajnih tema. Kroz sustav vojne izdavačke djelatnosti OSRH-a potiče se pisanje i objavljivanje knjiga, udžbenika, priručnika, skripata, uz osiguran honorar za pisanje i pokriće svih troškova recenzije i tiska, što je i jedan od uvjeta Rektorskog zbora za napredovanja u znanstveno-nastavna zvanja. Osim toga, nastavnici ažuriraju svoju znanstvenu djelatnost kroz CROSBI i Dabar te automatizmom kroz WoS i SCOPUS.

Uspješnim nastavnicima dodjeljuju se nagrade i priznanja za uspješno provođenje znanstveno-istraživačkih aktivnosti, čime se također ostvaruje jedan od uvjeta Rektorskog zbora. Usto, najizvrsnije nastavnike/kadete može se nagrađivati i kroz Fond za unaprjeđenje nastave koji podupire kvalitetne istraživačke aktivnosti nastavnika i kadeta. Osim toga, nagrađivanje djelatnika HVU-a koji sudjeluju u nastavnom procesu kontinuirano se ostvaruje i u skladu s Pravilnikom o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele HVU-a.

5. Izraditi digitalnu platformu za upis i analizu prikaza znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti.

Preporuka je provedena.

Koriste se već postojeće razvijene platforme poput baza: CROSBI, Dabar, WoS i SCOPUS.

Uspostavljen je i digitalni Repozitorij HVU-a koji sadrži završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnog i stručnog osoblja: <http://repozitorij.vojni.unizg.hr>.

6. Izraditi plan održavanja radionica, seminara ili informacijskih dana o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata.

Preporuka se kontinuirano provodi.

U organizaciji Sveučilišta u Zagrebu pri Uredu za međunarodnu suradnju i Uredu za znanost i tehnologiju nastavnici se mogu kontinuirano educirati i informirati o mogućnostima prijave i vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata, a osobito EU projekata.

7. Poticati i dodatno razvijati promotivne aktivnosti istraživačkih postignuća sveučilišnih vojnih studija.

Preporuka se provodi.

HVU sve svoje djelatnosti promovira u različitim vrstama medija – od tiskanih (list Kadet, Hrvatski vojnik, Universitas, Strategos, ostala javna glasila) preko filmskih zapisa do sudjelovanja u televizijskim (Veterani mira) i radijskim emisijama. Ured za odnose s javnošću HVU-a, Sveučilišta u Zagrebu i MORH-a zajedno podržavaju i predstavljaju sve suradne aktivnosti i postignuća, pa i u znanstveno-istraživačkom segmentu.

Dokazna dokumentacija:

- Dugoročni plan razvoja OSRH-a 2015. – 2024.
- Strateški pregled obrane (2018.)
- Odluka o osnivanju Vijeća za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”
- Sporazumi o ustrojavanju sveučilišnih diplomskih i preddiplomskih studijskih programa za potrebe OSRH-a
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele
- <http://repozitorij.vojni.unizg.hr> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.12. STRUČNA DJELATNOST

Standard: Sveučilište treba evidentirati i poticati stručnu djelatnost nastavnika u skladu s raspoloživim resursima i strategijom Sveučilišta.

Razina razvijenosti: IMPLEMENTIRANO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Primijeniti i razraditi postojeća generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima u okviru vojnih studija radi uspostave učinkovitijeg sustava.
2. Regulirati sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima.
3. Razviti program cjeloživotnog učenja šireg spektra djelatnosti.

4. Razviti kriterije za vrednovanje stručnog rada nastavnika na vojnim studijima. Voditi evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija radi bolje vidljivosti pokrenutih stručnih projekata.
5. Povećati vidljivost znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na razini vojnih studija, među ostalim povećanjem udjela djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima.
6. Sustavno osigurati i unaprijediti razvoj nastavničkih kompetencija i poticati kvalitetu nastavničkog kadra.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Primijeniti i razraditi postojeća generalna pravila i preporuke o odobravanju rada na stručnim projektima u okviru vojnih studija radi uspostave učinkovitijeg sustava.**

Preporuka se provodi.

Vijeće za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije razmatra i odobrava znanstvene i stručne projekte koji pridonose jačanju sposobnosti OSRH-a, a između ostalog odobrava i korištenje sredstava za realizaciju pojedinih projekata. Zapovjednik HVU-a je predsjednik Vijeća, a sastav i nadležnosti Vijeća detaljno su regulirane Odlukom o osnivanju Vijeća za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”. Sporazumima o ustrojavanju studijskih programa za potrebe OSRH-a definirano je da će se istraživački projekti od posebnog interesa za Ministarstvo obrane i OSRH planirati iz državnog proračuna – razdjela Ministarstva obrane, dok se za ostale projekte koji proizlaze iz potreba studija mogu koristiti dostupna sredstva i bazična istraživačka infrastruktura u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

- 2. Regulirati sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima.**

Preporuka se provodi.

Sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima realizira se u okviru projekata koji se provode za potrebe Ministarstva obrane i OSRH-a. Osim toga, sudjelovanje u stručnim projektima moguće je realizirati na temelju sporazuma o poslovnoj suradnji koje je HVU sklopio s brojnim renomiranim međunarodnim i domaćim visokoškolskim i

znanstvenim institucijama (npr. TVZ, Institut „Ivo Pilar“, NATO STO). Sudjelovanje nastavnika u stručnim projektima moguće je poduprijeti i putem Fonda za unaprjeđenje nastave.

3. Razviti program cjeloživotnog učenja šireg spektra djelatnosti.

Preporuka je provedena.

U OSRH-u je potpuno razvijen sustav cjeloživotnog učenja. Zakonom o službi u OSRH-u definiran je profesionalni razvoj djelatnih vojnih osoba tijekom službe, koji se odvija neprekidnim usavršavanjem, obukom i izobrazbom, uspješnim obnašanjem dužnosti, posebno ustrojbenih dužnosti višeg čina od osobnog te promaknućem u viši čin. Vojna izobrazba, koja je sastavni dio profesionalnog razvoja vojnih osoba, provodi se na HVU-u, u središtima za obuku OSRH-a te u vojnim i civilnim institucijama u RH i inozemstvu. Organizirana je kao slijedno-rastuća (četiri razine dočasničke i časničke izobrazbe) i funkcionalna izobrazba (vojni tečajevi, izobrazba koja se provodi radi stjecanja odgovarajućih znanja i vještina u suradnji s civilnim institucijama i sl.). Nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost i pružena institucionalna podrška u razvijanju i usavršavanju kompetencija za izvođenje nastave na stranom jeziku (ponajprije engleskom) koristeći kapacitete Središta za strane jezike „Katarina Zrinska“, koje djeluje u okviru HVU-a. Osoblju je na raspolaganju više mogućnosti za unaprjeđivanje jezičnih kompetencija, od intenzivnih tečajeva, individualne pouke do *online* tečajeva i potpore.

4. Razviti kriterije za vrednovanje stručnog rada nastavnika na vojnim studijima. Voditi evidencije o stručnoj produkciji istraživača na razini vojnih studija radi bolje vidljivosti pokrenutih stručnih projekata.

Preporuka se provodi.

Stručna djelatnost nastavnika vrednuje se prilikom reizbora ili izbora u više zvanje u skladu s Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja. Kroz sustav vojne izdavačke djelatnosti OSRH-a potiče se pisanje i objavljivanje knjiga, udžbenika, priručnika, skripata, uz osiguran honorar za pisanje i pokriće svih troškova recenzije i tiska. U okviru HVU-a pokrenut je znanstveno-stručni časopis *Strategos*, a u sklopu Dabra uspostavljen je digitalni

Repozitorij HVU-a, koji sadrži završne radove kadeta te stručne i znanstvene radove znanstveno-nastavnog i stručnog osoblja: <http://repozitorij.vojni.unizg.hr>.

- 5. Povećati vidljivost znanstveno-istraživačkog i stručnog rada na razini vojnih studija, među ostalim povećanjem udjela djelatnika HVU-a sa znanstveno-nastavnim zvanjem u ukupnom nastavničkom kadru na vojnim studijima.**

Preporuka se provodi.

Dugoročni plan razvoja OSRH-a 2015. – 2024. utvrđuje kako osposobljavanje novoga i usavršavanje postojećeg osoblja u području obrane i sigurnosti ima primarnu važnost. Naglasak je na jačanju visokoobrazovne i znanstvene djelatnosti za potrebe OSRH-a i obrambenoga resora i institucionalizaciji visokog obrazovanja za potrebe obrane na HVU-u kao visokoobrazovnoj i znanstveno-istraživačkoj instituciji ustrojenoj u skladu s propisima koji uređuju visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost u RH. Trenutačno čak 70 pripadnika Ministarstva obrane i OSRH-a studira na doktorskim studijima iz područja tehničkih, društvenih, prirodnih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti. Od navedenog broja trenutačno se ukupno četrdeset devet (49) ili 70 % školuje na poslijediplomskim doktorskim sveučilišnim studijima uz financijsku potporu Ministarstva obrane.

- 6. Sustavno osigurati i unaprijediti razvoj nastavničkih kompetencija i poticati kvalitetu nastavničkog kadra.**

Preporuka se provodi.

Sustavno unaprjeđivanje razvoja kompetencija nastavnika odvija se putem suradnje s Uredom za cjeloživotno obrazovanje nastavnika i Uredom za društveno korisno učenje Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnicima vojnih studija omogućeno je korištenje svih tečajeva i radionica koje nudi sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišni računski centar. Osim toga, navedeno se realizira i kroz razne oblike izobrazbe koja se provodi radi stjecanja odgovarajućih znanja i vještina u okviru Ministarstva obrane i OSRH-a (npr. edukacija „Suvremene metode predavanja u vojnom obrazovanju”, vojni tečajevi, učenje stranih jezika i sl.) ili u suradnji s civilnim i vojnim institucijama u zemlji i inozemstvu (upućivanjem na izobrazbu na temelju odgovarajućih sporazuma o suradnji ili, primjerice, stipendiranjem studiranja na poslijediplomskim doktorskim

studijima: godišnje se stipendira 10 do 15 kandidata za doktorske studije i sl.). Personalna uprava GS OSRH-a, u suradnji s HVU-om, odgovorna je za izradu dugoročno održivog modela privlačenja, zadržavanja i tranzicije nastavno-instruktorskog, znanstvenog i znanstveno-nastavnog osoblja (nastavnika i vanjskih suradnika). Nadalje, poticanje kvalitete nastavničkog kadra moguće je postići i nagrađivanjem kroz Fond za unaprjeđenje izvođenja studija te nagrađivanjem u skladu s Pravilnikom o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele.

Dokazna dokumentacija:

- Zakon o službi u OSRH-u
- Dugoročni plan razvoja OSRH-a 2015. – 2024.
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH-a za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja
- Sporazumi o ustrojavanju diplomskih/preddiplomskih sveučilišnih studija za potrebe OSRH-a
- <http://repositorij.vojni.unizg.hr> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://www.emilyo.eu/> (preuzeto 16. studenoga 2020.).

1.13. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Standard: Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnog osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike.

Razina razvijenosti: DJELOMIČNO DJELOTVORNO.

Preporuke PUP-a za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete:

1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz ponudu predmeta na stranom jeziku, što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju” dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe.

2. Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa, odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu) da se oni mogu izvoditi i na stranom jeziku sukladno odlukama nadležnih tijela.
3. Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU-u kako bi stekao sve temeljne preduvjete i jačao kapacitete za daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti, na temelju usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH-a.
4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne), s vojnim studijskim programima (fakultetima/sveučilištima) koji su najbolji na svijetu, u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a.
5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU-u i službama Sveučilišta, odnosno s tijelom Vojnog erasmusa na razini EU-a.
6. Pojednostaviti procedure (ali ne na račun sigurnosnog dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenata vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanima kao što su to borilački sportovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.

Očitovanje na preporuke:

- 1. Planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz ponudu predmeta na stranom jeziku, što će unaprjeđivati „domaću internacionalizaciju” dolaskom stranih nastavnika i studenata na hrvatske vojne studijske programe.**

Preporuka nije primjenjiva jer su vojni studijski programi zatvoren sustav i kadeti se obrazuju isključivo za potrebe OSRH-a, osim ako ne postoje bilateralni sporazumi na razini ministarstava obrane, ali u okviru hrvatskog jezika.

U cilju stvaranja uvjeta za izvođenje određenih kolegija na stranom (engleskom jeziku) nastavnom i stručnom osoblju osigurana je mogućnost razvijanja kompetencija potrebnih za komunikaciju i obavljanje nastavne/stručne djelatnosti na stranom jeziku koristeći kapacitete Središta za strane jezike koje djeluje u okviru Hrvatskog vojnog učilišta. Osoblju je na raspolaganju više mogućnosti za unaprjeđivanje jezičnih kompetencija – od intenzivnih tečajeva, individualne poduke do *online* tečajeva i potpore (<https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/>).

- 2. Prilikom usvajanja nekih novih vojnih studijskih programa, odmah predvidjeti i zatražiti odobrenje (dopusnicu) da se oni mogu izvoditi i na stranom jeziku sukladno odlukama nadležnih tijela.**

Preporuka nije prihvatljiva sve dok jedini poslodavac, MORH, ne iskaže interes za pokretanjem studijskih programa na engleskom jeziku.

Obrazloženje je navedeno pod prethodnom točkom.

- 3. Osigurati potporu (operativno, financijski, kadrovski) HVU-u kako bi stekao sve temeljne preduvjete i jačao kapacitete za daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti, na temelju usvojenih strateških dokumenata Sveučilišta i OSRH-a.**

Preporuka je provedena.

Usvojenim strateškim dokumentima Sveučilišta u Zagrebu i OSRH-a/HVU-a definirani su temeljni preduvjeti za jačanje i daljnje unaprjeđenje međunarodne suradnje i mobilnosti studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja. Postoji sustav podrške odlaznim i dolaznim studentima u međunarodnoj mobilnosti koji je dobro organiziran i koristi se (EMILIO i programi ERASMUS+).

Dekanat HVU-a (odnosno prodekan za međunarodnu suradnju) vodi pripremu međuinstitucijskih sporazuma i sporazuma o mobilnosti (*Learning Agreements, Mobility Agreements*) te koordinaciju akademskih obveza. Kadetska bojna i Dom HVU-a vode proces administrativne i organizacijske potpore, a Ured zapovjednika koordinira sve aspekte potpore mobilnosti. Erasmus koordinator koordinira aktivnosti dolazne mobilnosti s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu. Za svaku mobilnost donosi se poseban akt zapovjednika HVU-a kojim se reguliraju svi aspekti potpore i utvrđuje okvirni program.

- 4. Poticati, planski razvijati i podupirati aktivnosti vezane uz različite okvire međunarodne suradnje (vojne i civilne) s vojnim studijskim programima (fakultetima/sveučilištima) koji su najbolji na svijetu, u području mobilnosti studenata i nastavnika HVU-a.**

Preporuka se kontinuirano provodi.

Međunarodna suradnja odvija se u okviru međusveučilišne suradnje, zajedničkih međunarodnih projekata i izravnim kontaktima nastavnika s inozemnim sveučilištima i istraživačkim ustanovama Europe i svijeta.

Plan međunarodne akademske suradnje dio je plana međunarodne obrambene suradnje koji se donosi svake godine. Plan prolazi više razina usuglašavanja (od Dekanata, zapovjednika HVU-a, Glavnog stožera, Ministarstva obrane) i pritom se vodi računa o ispunjavanju strateških ciljeva. U razdoblju 2018. – 2020. vidljiv je velik porast aktivnosti međunarodne akademske suradnje u odnosu prema drugim aspektima međunarodne suradnje. HVU je preko Sveučilišta u Zagrebu, koristeći status tzv. „virtualne” sastavnice, dobio mogućnost sklapanja Erasmus+ međuinstitucijskih sporazuma. Od 2018. godine, kada je ovo omogućeno, HVU je sklopio 11 sporazuma s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi. Od 2018. godine HVU je postao član inicijative EU-a za razmjenu mladih časnika inspirirane Erasmusom (tzv. Vojni erasmus ili Emilyo). HVU je 2019. godine postao članom mreže European Security and Defence College (ESDC), a predstavnik HVU-a članom Executive Academic Boarda ESDC-a.

U ak. god. 2018./2019. kao prvoj godini ulaska u programe međunarodne akademske mobilnosti, 10 kadeta i dva člana nastavnog/nenastavnog osoblja koristilo je programe odlazne mobilnosti. Pet kadeta stranih institucija koristilo je programe dolazne mobilnosti (na HVU) i 6 članova osoblja stranih institucija. Taj trend nastavio se i u 2019./2020. godini u kojoj je realizirano ili je realizacija u tijeku za 10 odlaznih mobilnosti za kadete, najmanje tri odlazne mobilnosti osoblja te najmanje 5 dolaznih mobilnosti osoblja i 8 dolaznih mobilnosti kadeta.

5. Poticati i intenzivirati suradnju i komunikaciju odgovornih osoba i službi za međunarodnu suradnju na HVU-u i službama Sveučilišta, odnosno s tijelom Vojnog erasmusa na razini EU-a

Preporuka se kontinuirano provodi.

HVU trenutačno ima 11 potpisanih sporazuma suradnje s vojnim znanstveno-obrazovnim ustanovama u Europi. Od 2018. godine HVU je član inicijative EU za razmjenu mladih časnika koja je poduprta Erasmusom (tzv. Vojni erasmus ili Emilyo). HVU je od 2019. godine član mreže European Security and Defence College (ESDC), a predstavnik HVU-a postao je član Executive Academic Boarda ESDC-a.

6. **Pojednostaviti procedure (ali ne na račun sigurnosnog dijela) za otvaranje unutarnje mobilnosti studenata vojnih studija na pojedine druge sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, gdje mogu slušati i polagati dio npr. izbornih predmeta koji ih dodatno zanima kao što su borilački sportovi, streljaštvo, teorija treninga, robotika, napredna informatika.**

Preporuka nije provediva.

Studijski programi Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje izvode se prema modelu 4 + 1. Oni su akreditirani bez mogućnosti upisa izbornih predmeta na drugim sastavnicama jer imaju specifične ishode učenja i kreirani su za zatvoren sustav. Zbog specifičnosti studija, studentima su ponuđeni izborni kolegiji koji se izvode kao dio diplomskih studija. Osim toga, unutarnja mobilnost kadeta, u smislu slušanja i polaganja izbornih kolegija na drugim sastavnicama Sveučilišta, nije izvediva i zbog prevelikog broja obveza kadeta te gusto definiranog rasporeda nastavnih i vojno-obučnih obaveza te dodatnih izvannastavnih aktivnosti (od 6 do 22 h).

Zbog specifičnosti vojnih studija proces unutarnje mobilnosti koji se odnosi na mogućnost odabira, slušanja i polaganja izbornih kolegija na vojnom studiju od strane studenata s drugih sastavnica podložan je također restrikcijama i značajnim ograničenjima zbog zatvorenosti sustava.

Dokazna dokumentacija:

- Sporazumi o ustrojavanju diplomskih i preddiplomskih studijskih programa za potrebe OSRH-a
- <https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- <http://www.emilyo.eu> (preuzeto 16. studenoga 2020.)
- Elaborat sveučilišnih studijskih programa Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje.

2. ZAKLJUČAK

Može se zaključiti da je Povjerenstvo za unutarnju prosudbu prepoznalo iznimno visoku razinu kvalitete sveučilišnih vojnih studijskih programa. Više od polovice standarda vrednovano je najvišom ocjenom razvijenosti – djelotvorno. Preostalih pet standarda vrednovani su razinom razvijenosti djelomično djelotvorno (2) i implementirano (3), uz neprimjenjivost jednog standarda. Dakle, u Inicijalnom izvješću ne postoji ni jedan standard ocijenjen s dvije najniže ocjene. Ove visoke ocjene potvrda su učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete i suradnje Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog vojnog učilišta koja traje intenzivno, u kontinuitetu, posljednjih sedam godina. U Inicijalnom se izvješću Povjerenstvo o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na sveučilišnim studijskim programima za potrebe Oružanih snaga RH usredotočilo na procjenu kvalitete Hrvatskog vojnog učilišta kao partnera u provedbi sveučilišnih vojnih studija. Sveučilište u Zagrebu kao nositelj ovih studijskih programa postavilo je visoke ciljeve koji predstavljaju refleksiju kvalitete gotovo polovice sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, koje sudjeluju u izvođenju ovih studijskih programa. I na Sveučilištu u Zagrebu, a isto tako i na Hrvatskom vojnom učilištu uvijek postoji prostor za poboljšanje, za razvoj novih ideja i unaprjeđenje učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete. U tom smislu, s najvećom dobrohotnošću možemo prihvatiti neke preporuke koje nam je dalo Povjerenstvo u svojem Inicijalnom izvješću. Ovo naše Očitovanje upozorava pak na mnoge segmente koji Povjerenstvu za unutarnju prosudbu nisu mogli biti jasno vidljivi bez dubljeg i dugotrajnijeg poznavanja specifičnosti vojnoga sustava obrazovanja i slijedno-rastuće izobrazbe temeljene na znanjima i kompetencijama stečenima na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim vojnim studijskim programima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje. Sve prihvaćene preporuke preoblikovat ćemo u aktivnosti i predložiti ih u sljedeći Plan, kojim će se omogućiti lakše praćenje podizanja kvalitete u napomenutim segmentima, a u skladu s predloženim hodogramom.

Od samoga početka izvođenja studijskih programa, civilna akademska zajednica snažno podupire razvoj Hrvatskog vojnog učilišta u svim segmentima koje mora imati samostalna visokoobrazovna institucija. Sveučilište u Zagrebu, kao najveće u RH, razumijevajući značenje Odluke Vlade o izboru Sveučilišta u Zagrebu za ostvarenje strateških ciljeva kroz obrazovanje za potrebe Oružanih snaga RH, nastojat će trajno poboljšavati kvalitetu promičući kroz HVU vojno sveučilišno obrazovanje u izgradnji europskoga obrazovnog prostora i šire.

Hodogram aktivnosti:

1. Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom (PUK) prema preporukama iznesenima u Inicijalnom izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu (PUP), izrađuje Očitovanje na izvješće i priprema Plan aktivnosti za vrijeme naknadnog praćenja.

U Očitovanju na Inicijalno izvješće:

- prihvaćaju se preporuke za poboljšanje kvalitete u segmentima za koje su utvrđene
- deklariraju se sve one aktivnosti koje postoje i koje se provode, a nisu uočene i opisane u Inicijalnom izvješću.

U Planu aktivnosti za vrijeme naknadnog praćenja:

- poduzimaju se one aktivnosti koje se mogu realizirati za vrijeme naknadnog praćenja (do 6 mjeseci)
- stavljaju se sve one aktivnosti koje PUK drži da treba provesti, ali za koje je potrebno duže vremensko razdoblje (više od 6 mjeseci) – za svaku pojedinu aktivnost zadužuju se određene osobe i navode se rokovi unutar kojih se takve aktivnosti mogu realizirati.

2. Očitovanje/Izvješće PUK-a o provedenim aktivnostima i Plan aktivnosti za naknadno praćenje dostavlja se Vijeću studija na raspravu na prvoj mogućoj sjednici. Daje se rok za davanje primjedbi na korektnost ulaznih podataka na temelju kojih su doneseni zaključci. Nakon eventualnih korekcija, Vijeće studija prihvaća Očitovanje/Izvješće PUK-a o provedenim aktivnostima i Plan aktivnosti, kada započinje razdoblje naknadnog praćenja (*follow up*).

3. Prihvaćeno Očitovanje/Izvješće PUK-a o provedenim aktivnostima, Plan aktivnosti za naknadno praćenje i dokazna dokumentacija dostavlja se PUP-u.

4. PUP će analizirati Plan aktivnosti za razdoblje naknadnog praćenja te Očitovanje/Izvješće o provedenim aktivnostima u razdoblju naknadnog praćenja, uzimajući u obzir preporuke navedene u svojem Inicijalnom izvješću.

5. Na temelju dokumenata iz točke 4. ovoga hodograma, PUP izrađuje završno izvješće u roku od 30 dana i dostavlja ga Vijeću studija.

6. Završno izvješće PUP-a usvaja se na Vijeću studija i po usvajanju objavljuje na mrežnim stranicama vojnih studija.

Dokumenti korišteni u pisanju Očitovanja na izyješće Povjerenstva za unutarnju prosudbu navedeni su abecednim redom:

- Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske od 14. prosinca 2015.
- 2. Aneks Sporazuma o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske od 29. lipnja 2018.
- Anketni list za procjenu nastavnika (V4)
- Informacijski paket – red predavanja – preddiplomski studij, diplomski studij
- Dugoročni plan razvoja OSRH 2015. – 2024.
- Elaborat sveučilišnih studijskih programa Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje
- Metodologija razvoja projektnih aktivnosti usmjerenih na primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kroz izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te unaprjeđenje postojećih ili kreiranje novih studijskih programa
- Odluka o imenovanju koordinatora u području upravljanja kvalitetom za sveučilišne studijske programe za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (Klasa: 602-04/20-38/5, Urbroj: 380-062/105-20-1 od 18. rujna 2020.)
- Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja
- Odluka o osnivanju Vijeća za upravljanje znanstvenim i istraživačkim projektima Centra za obrambene i strateške studije „Janko Bobetko”
- Odluka o pokretanju javne rasprave o prijedlogu Poslovnika o radu Vijeća preddiplomskih i Vijeća diplomskih sveučilišnih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje (Klasa: 602-04/20-38/8, Urbroj: 380-062/105-20-2 od 19. listopada 2020.)
- Odluka o postupanju s rezultatima studentske ankete za procjenu nastavnika i suradnika
- Odluka rektora o izvođenju nastave na daljinu od 13. ožujka 2020.
- Odluka o pohađanju predmeta sveučilišnih preddiplomskih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje ostalim studentima Sveučilišta u Zagrebu
- Pravilnik o načinu i uvjetima sklapanja ugovora o kadetskoj službi i ugovora o stipendiranju
- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu

- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvenih, psihičkih, tjelesnih i sigurnosnih uvjeta za prijam u službu u OSRH
- Pravilnik o dodatcima na plaću djelatnih vojnih osoba
- Pravilnik o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske
- Pravilnik o vrstama pohvala i nagrada, uvjetima i postupku njihove dodjele
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s anketnim rezultatima
- Preporuka Sveučilišta za postupanje s rezultatima sveučilišnih anketa u svrhu sustavnog izvješćivanja nastavnika i studenata o rezultatima
- Program tečaja za generacijske voditelje kadeta
- Smjernice načelnika Glavnog stožera OSRH za vojnu izobrazbu 2020. – 2022.
- Sporazumi o ustrojavanju diplomskih/preddiplomskih sveučilišnih studijskih programa za potrebe OSRH-a:
  - Sporazum o ustrojavanju posebnih studijskih programa za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske od 10. siječnja 2014.
  - Sporazum o ustrojavanju diplomskih sveučilišnih studija za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske od 16. svibnja 2018.
- Strateški pregled obrane (2018.),
- Uputa o definiranju nadležnosti u provedbi zadaća na sveučilišnim studijskim programima za potrebe OSRH,
- Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane,
- Zakon o obrani,
- Zakon o službi u OSRH.

Adrese mrežnih stranica koje su korištene kao dokazna dokumentacija u pisanju ovog Očitovanja na izvješće Povjerenstva za unutarnju prosudbu; sve stranice preuzete su 16. studenoga 2020.:

- <http://k-hvu.zaki.com.hr>
- <http://baze.nsk.hr>
- <http://repozitorij.vojni.unizg.hr>
- <https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/>
- https://wiki.unizg.hr/puk/index.php/Glavna_stranica
- https://wiki.unizg.hr/vojni-studiji/index.php/Glavna_stranica
- <http://wiki.unizg.hr/diplomski-vojni-studiji>
- https://vojni.unizg.hr/javne_informacije
- https://vojni.unizg.hr/intranet/sveucilisna_anketa
- <http://www.unizg.hr/ankete-zavrsne>
- <http://www.unizg.hr/studiji-i-studiranje/alati-i-servisi-za-nastavu-na-daljinu/>
- <http://www.emilyo.eu/>
- <https://www.morh.hr/skola-stranih-jezika-katarina-zrinska/>

Predsjednica Povjerenstva za upravljanje kvalitetom

Prof. dr. sc. Danijela Ašperger